

Fábius Károly

A DEBRECENI M. KIR.

TISZA ISTVÁN-TUDOMÁNYEGYETEM

TANULMÁNYI-,
FEGYELMI-
ÉS
TANDÍJMENTESSÉGI
SZABÁLYZATA.

DEBRECEN. 1933.

DEBRECENI M. KIR. TISZA ISTVÁN-TUDOMÁNYEGYETEMI NYOMDA

Figyelmeztetés.

A szabályzat II. részét: a tandíjmentességi szabályzatot az egyetem Tanácsa 840/1935—36. etsz. határozatával 1937. évi március hó 19-iki VI. rendkívüli ülésén állapította meg és léptette életbe, — míg az I. részt, vagyis a tanulmányi-, fegyelmi- és tandíjmentességi szabályzatot a régi szövegezésében adja ki.

Mint hogy a tandíjmentességi szabályzat az I. rész néhány rendelkezését (különösen a 18—22. §-t) lényegesen módosította, — különös nyomatékkal figyelembe ajánljuk, hogy eltérés esetén a II. rész rendelkezései irányadók.

A DEBRECENI M. KIR.
TISZA ISTVÁN-TUDOMÁNYEGYETEM

TANULMÁNYI-,
FEGYELMI-
ÉS
TANDÍJMENTESSÉGI
SZABÁLYZATA.

DEBRECEN, 1933.

DEBRECENI M. KIR. TISZA ISTVÁN-TUDOMÁNYEGYETEMI NYOMDA

A DOKUMENTUMOK KÖNYVE
TISZTA ISZTVA-TUDOMÁNYEGYSÉG

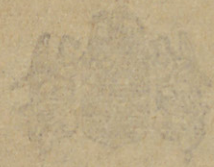
TANULMÁNYAI

FEGYELME

TANULMÉNTESZÉGI

SZABÁLYZATA

2613/1932—33. évsz.

TÁRGYMUTATÓ.

I. RÉSZ.

Tanulmányi-, fegyelmi- és tandíjszabályzat.

	Oldal
I. Az egyetemi hallgatók felvétele (1. §)	7
A) A rendes hallgatók beiktatása és beírása (2—29. §§)	13
B) A rendkívüli hallgatók beírása (30—35 §§)	27
C) A vendéghallgatók felvétele (36. §)	28
II. Az egyetemi hallgatók nyilvántartása (37—39. §§)	29
III. Az előadások tartása és választása (40—48. §§)	31
IV. A beiktatási díj és a tandíj (49—56. §§)	45
V. Az előadások látogatása (57—66. §§)	49
VI. Az egyetemi fegyelem (67—83. §§)	64
VII. A szünetek (84. §)	73
VIII. Eltávozás az egyetemről (85—97. §§)	74
IX. Az egyetemi hallgatók beadványai (98—104. §§)	77
X. Kiegészítő rendelkezések (105 §)	80

II. RÉSZ.

Tandíjmentességi szabályzat.

	Oldal
I. Általános feltételek mind a négy tudománykart illetően (1—11. §§)	82
II. Különös feltételek :	
A) Református hittudományi kar (12—18. §§)	86
B) Jog- és államtudományi kar (19—24. §§)	87
C) Orvostudományi kar (25—26. §§)	88
D) Bölcsész-, nyelv- és történettudományi kar (27—39. §§)	88

Függelék.

	Oldal
I. Betűrendes tárgymutató	92

I. RÉSZ.

A DEBRECENI

M. KIR. TISZA ISTVÁN-TUDOMÁNYEGYETEM

TANULMÁNYI-, FEGYELMI-

ÉS

TANDÍJSZABÁLYZATA.

1878

A DIRECTOR

M. KIR. TISZA IST. VA. TUDOM. EGYETEM

TANULMANYI EGYETEM

TANULMANYI EGYETEM

I.

Az egyetemi hallgatók felvétele.

1. §. A debreceni m. kir. Tisza István-Tudományegyetem hallgatói, vagy

- a) beiktatott, rendes hallgatók (egyetemi polgárok),
- b) vagy csak beírt, rendkívüli hallgatók,
- c) vagy vendéghallgatók.

A hallgató maga választja a tudománykart, amelybe felvételét kívánja.

Jegyzetek :

1. A debreceni m. kir. Tisza István-Tudományegyetemen az 1912 : XXXVI. tc. 5. §-a alapján kiadott szervezeti szabályzat 5. §-a szerint ezidőszereint négy, és pedig : református hittudományi, jog- és államtudományi, orvostudományi és végül bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi kar működik. Az ötödik tudománykar, vagyis a mennyiségtan- és természettudományi kar egyetemünkön ezidőszereint mint külön kar felállítva még nincsen, hanem a mennyiségtan- és természettudományi tárgyak a bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi kar keretén belül adatnak elő. (VKM. 51,587/1928. IV. sz. rend. és 1055—1928/29. etsz.).

2. Mind a négy tudománykarra vagy *rendes*, vagy *rendkívüli* vagy *vendéghallgatóként* lehet beíratkozni.

Rendes hallgatókul bármelyik tudománykarra csak azok vehetők fel, akik a jelen szabályzat 5. §-ában meghatározott szellemi előképzettséget tudják felmutatni.

Akiknek a jelen szabályzat 5. §-ában részletezett előképzettségük nincs, csak *rendkívüli* hallgatókul kérhetik felvételüket.

Vendéghallgató az olyan hallgató, aki beíratkozás és tandíj-fizetés nélkül csak egyes tantárgyak hallgatására esetről-esetre engedélyt kap. (VKM. 44,469/1926. sz. rend. és 2484—1925/26. etsz.) V. ö. még 36. §.

3. A jelen § 2. bekezdésében foglalt rendelkezés folyamánya az egyetemi tanszabadságnak, melyet nálunk először az 1848:XIX. törvénycikk mondott ki a budapesti egyetemre vonatkozólag s amelynek alkalmazását a debreceni egyetemre is kifejezetten rendeli az 1912 : XXXVI. tc. (V. ö. még az elv érvényesülésére nézve alább 43. §.)

4. Az egyetemekre való beíratkozásra nézve korlátozó rendszabályokat léptetett életbe az 1920 : XXV. tc. (a tudományegyetemekre, a műegyetemre, a budapesti egyetemi közgazdaságtudományi karra és a jogakadémiákra való beíratkozás szabályozása tárgyában), mely a következő rendelkezéseket tartalmazza:

„1. §. A tudományegyetemekre, a műegyetemre, a budapesti egyetemi közgazdaságtudományi karra és a jogakadémiákra az 1920/21. tanév kezdététől csak oly egyének iratkozhatnak be, kik nemzethűségi s erkölcsi tekintetben feltétlenül megbízhatók és csak oly számban, amennyinek alapos kiképzése biztosítható.

Az egyes karokra (szakosztályokra) felvehető hallgatók számát az illetékes kar (műegyetemen a tanács) javaslata alapján a vallás- és közoktatásügyi miniszter állapítja meg.

Rendkívüli hallgatók csak abban az esetben vehetők fel, ha a hallgatóknak az előző bekezdésben foglaltak szerint megállapított létszáma rendes hallgatókkal nem telt volna be és csak a megállapított létszámkereten belül.

Ez az intézkedés a jog- és államtudományi karokon (jogakadémiákon) az államszámviteltanra beíratkozókra nem vonatkozik, a vallás- és közoktatásügyi miniszter azonban az illetékes karok meghallgatása után a pénzügyminiszterrel egyetértőleg ezeknek a rendkívüli hallgatóknak a létszámát is megállapíthatja. (Lásd még a 19. sz. jegyzetet és a 32. § 1. és 2. sz. jegyzeteit is.)

2. §. Az 1. § rendelkezései az előző tanévekben már beíratkozva volt rendes hallgatók, valamint a bölcsészettudományi (bölcsezzet-, nyelv- és történettudományi és mennyiségtan-termesztettudományi), továbbá az orvostudományi karokra középiskolai érettségi bizonyítvány birtokában beíratkozva volt rendkívüli hallgatók további beíratkozási jogát nem érintik, amennyiben nemzethűségi és erkölcsi tekintetbe feltétlenül megbízhatók.

3. §. Az 1. § intézkedései szerint beíratkozóknak az illetékes karhoz (műegyetemen a tanácshoz) benyújtott folyamodással kell a beíratkozásra engedélyt kérnie.

A beíratkozási engedélynek az 1. § rendelkezései szerint megállapított létszámkereten belül való megadása vagy megtagadása felett az illetékes kar tanárainak (műegyetemen a tanácsnak) teljes ülése végérvényesen határoz. (A törvény 3. § 3. bekezdése helyett az 1928 : XIV. tc. 1. §-a : „Az engedély megadásánál a nemzethűség és az erkölcsi megbízhatóság követelményei mellett egyfelől a felvételt kérő megelőző tanulmányi eredményeire, illetve szellemi képességeire, másfelől arra is figyelemmel kell lenni, hogy elsősorban a hadiárva és a harctéri szolgálatot teljesítettek és a közalkalmazottak gyermekei, továbbá a különféle foglalkozási ágakhoz (mezőgazdasághoz, iparhoz, kereskedelemhez, szabad foglalkozásokhoz stb.) tartozóknak gyermekei, az ezen foglalkozásokhoz tartozók számának és jelentőségének megfelelő arányban jussanak a főiskolákra és a fölvettek száma az egyes törvényhatóságok között is igazságosan osztassék fel. A vallás- és közoktatásügyi miniszter felügyel arra, hogy ezek a szabályok megfelelően alkalmaztassanak.”)

Az 1920 : XXV. tc. 3. § 4. bek. : „Csak az illetékes kar (műegyetemen a tanács) teljes ülésén megadott engedéllyel iratkozhatnak be a 2. § alapján beíratkozni kívánók is. Ezeknek beíratkozására vonatkozó szabályokat a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletileg állapítja meg.”

Az 1920 : XXV. tc. végrehajtásáról intézkedő 123,033/1920. IV. VKM. rendeletet felváltotta és hatályon kívül helyezte az 53,000—1928. IV. sz. VKM. rendelet az 1928 : XIV. tc. végrehajtása tárgyában (3150—1927/28. etsz.), melynek, valamint a beíratkozásokra vonatkozó egyéb rendeleteknek részletes szabályai a következő pontokban találhatók.

5. Akár rendes, akár rendkívüli új hallgatóul óhajtott valaki a tudományegyetemre beíratkozni, — ahhoz a tudománykarhoz,

amelyen tanulmányait folytatni kívánja, előzetesen, szabályszerű okmánybélyeggel (—50 P) ellátott írásbeli folyamodványt tartozik benyújtani.

A folyamodó pontos lakcímét feltüntető folyamodvány az illetékes tudománykar dékáni hivatalához a 8. sz. jegyzetben megjelölt időben személyesen, vagy posta útján (ajánlva) nyújtandó be.

Tévesen címzett, vagy rendeltetési helyükre nem jutott kérvényekért a dékáni hivatalok nem szavatolnak.

6. Az előző tanévben már beíratkozva volt rendes és rendkívüli hallgatók, ha tanulmányaikat egy félévnél hosszabb időn át megszakították, vagy más egyetemen folytatták, esetleg más tudománykarra kívánnak átíratkozni, — új hallgatóknak tekintendők és az 5. jegyzetben foglalt módon tartoznak eljárni. (Ugyanazon karon megszakítás nélküli, folytatólagos beíratkozásért folyamodni nem kell. L. 17. §.)

7. A folyamodványok a tanév I. félévére vonatkozólag minden év augusztus hó 1—31-ig, a második félévre szólóan pedig december hó 15—31-ig adandók be.

8. A felvétel engedélyezéséért benyújtott folyamodványokhoz a következő eredeti okmányok melléklendők:

- a) születési bizonyítvány;
- b) középiskolai érettségi bizonyítvány; más hazai főiskoláról beíratkozni kívánók részéről távozási bizonyítvány;
- c) erkölcsi bizonyítvány folyamodó nemzethűségéről és erkölcsi megbízhatóságáról;
- d) ha a folyamodó hadiárva, ennek közhatósági igazolása;
- e) ha folyamodó atyja harcéri szolgálatot teljesített, a Károly-csapatkereszt elnyerésének igazolása;
- f) közhatósági bizonyítvány folyamodó szüleinek foglalkozásáról, vagyoni helyzetéről és arról, hogy a szülők mióta laknak jelenlegi lakóhelyükön és hol laktak azelőtt; amennyiben több helyen laktak volna, mi volt a foglalkozásuk régebbi lakóhelyükön.

Eredeti okmányok nélkül felszerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

A beíratkozásért folyamodók nemzethűségének és erkölcsi megbízhatóságának igazolása céljából az itt megkívánt erkölcsi bizonyítványt azok számára, akik valamely hazai középiskolából közvetlenül óhajtanak a törvény hatálya alá eső főiskolák valamelyikére átlépni, illetőleg beíratkozni, — annak a középiskolának igazgatója állítja ki, amely iskolának a folyamodó előzetesen kötelekébe tartozott. Egyik hazai főiskoláról a másikra közvetlenül átlépők nemzethűségét és erkölcsi megbízhatóságát az illetékes főiskola által kiadott távozási bizonyítvány tanúsítja. — Azoknak, akik a középiskolai érettségi után, vagy főiskolai tanulmányaik közben tanulmányaikat, ha csak egy félévre is, megszakították, nemzethűségüket és erkölcsi megbízhatóságukat állandó lakóhelyük illetékes politikai hatóságától (községi előljáróság, városokban rendőrkapitány) kiállított legújabb keletű erkölcsi bizonyítvánnyal kell igazolniok. (VKM. 53,000/1928. rend. és 3150—1927/28. etsz.)

9. A nemzeti hadsereg tényleges állományú tisztjei csakis a m. kir. honvédelmi miniszter írásbeli engedélyével kérhetnek beíratkozásra engedélyt. Az ily engedély birtokában levők felvételi kérvényeikhez csakis az előző jegyzet a) és b) pontja alatt felsorolt okmányokat tartoznak mellékelni.

10. A felvételt kérő hallgatók, ha egyúttal tandíjmentességért vagy tisztviselői tandíjkedvezményért is folyamodnak,

eziránti külön kérvényüket célszerűen már a felvétel iránti folyamodványukkal *együtt* beadhatják. (V. ö. 18. §.)

11. A beíratkozás engedélyezése iránt benyújtott folyamodványok felett az illetékes tudománykar a tanév I. félévében legkésőbb szeptember hó 8-ig, a II. félévben pedig január hó 11-ig minden jogorvoslat kizárásával végérvényesen határoz.

Az egyetem tudománykaraira felvetteknek, valamint azoknak névsorát is, akiknek felvételi kérése elutasított, — az illetékes tudománykarok hirdetőtábláikon a kari határozat hozatalától számított 24 órán belül közzétett hirdetménnyel közlik.

Vidéken lakó folyamodókat a dékáni hivatalok bérmentetlen levelezőlapon értesítik a felvételtől, illetőleg az elutasításról. (3150—1927/28. etsz. határozat.) Evégből a felvételi kérvényen a pontos lakcím okvetlenül feltüntetendő.

A beíratkozás engedélyezéséről, vagy megtagadásáról szóló kari végzés, valamint a beíratkozás engedélyezése iránt benyújtott kérvény és ennek mellékletei az érdekeltek által személyesen, vagy igazolt megbízott útján az illetékes tudománykar dékáni hivatalánál a határozat meghozatalától számított második napon vehetők át.

12. Azok beíratkozásra engedélyt nyertek, kötelesek a kérvényükre vezetett engedélyezési záradék keltétől számított 8 nap alatt beíratkozni, illetőleg a beíratkozásra csak az illetékes kar tanulmányi szabályzatában megállapított módon és feltételek mellett (v. ö. 23. §.) kaphatnak ezen túlmenő haladékot. (VKM. 53,000—1928. sz. rend.) A 8 napi határidő leteltével a fel nem használt engedély hatályát veszti.

13. Azok, akiknek beíratkozásért beadott kérelme a felvevhetők engedélyezett létszámának abszolút, vagy relatív beteltsége miatt utasított el, újabb szabályszerű kérvényben, melyhez az elutasító végzés csatolandó, ez utóbbi keltétől számított 3 napon belül egy másik főiskolához folyamodhatnak felvételért, — természetesen sikerrel csak annyiban, amennyiben az utóbbi főiskolán a létszám még nem telt be. (VKM. 53,000—1928. sz. rend., 3150—1927/28. etsz.)

Az ily utólagos kérelmeket a kar a legrövidebb idő alatt elintézi s az eredményről a folyamodót a 11. pontban jelzett módon értesíti. Az engedélyt elnyerő a 12. pontban jelzett határidőn belül beíratkozni köteles.

14. A megadott beíratkozási engedély ugyanannak az egyetemnek ugyanazon tudománykarán a hallgató egész tanulmányi idejére érvényes. Egy félévnél hosszabb megszakítás után azonban — kivéve a katonai szolgálatra történt behívást, — valamint más főiskolára való átlépés esetén, habár csak egy vagy két félévre is (v. ö. 6. és 15. jegyz.), az engedély megszűnik és új felvételért való kérvény válik szükségessé.

15. A főiskolai oktatás intenzívebbé tétele és ezzel a tudományos kiképzés teljes eredményességének biztosítása érdekében, nevezetesen avégből, hogy a főiskolai oktatás terén egyes szakoknál észlelhető és a sikeres oktatást veszélyeztető túlszűfolttság végleges megszüntetésével a főiskolai hallgatóság létszáma mindenütt helyes arányba hozassék azokkal a tényezőkkel (tanfoglalkozások száma, az intézetek, laboratóriumok, szemináriumok befogadóképessége, klinikák ágyszáma), amelyek irányadók abban a tekintetben, hogy az egyes intézményeknél hány hallgató nyerhet a velük való beható foglalkozás mellett sikeres, tudományos kiképzést: a VKM. 61,160—1925. IV. sz. rendeletében (2769—1924/25. etsz.) elrendelte, hogy a főiskolai hallgatóság az 1925/26.

tanévtől kezdődőleg tanulmányainak ugyanazon a tudomány-szakon (fakultáson) való folytatása alatt *kettőnél több félévre* csupán azon az egyetemen iratkozhatnak be, amely egyetemre (főiskolára) eredetileg felvétetett és a többi hazai egyetemnek (főiskolák) mindegyikére legfeljebb *két-két félévre* vehető fel. A tanulmányoknak külföldi főiskolákon való folytatására vonatkozólag eddig fennállott szabályok továbbra is érvényben maradnak. Ugyanezen rendeletben hangsúlyozza a VKM., miszerint kívánatosnak tartja, hogy a tudományegyetemek elsősorban lehetőleg az országnak az illető egyetemhez legközelebb eső vidékein lakó ifjakat vegyék fel, ami által az ország különböző részeiből főiskolákra törekvő ifjúságnak megadatik annak lehetősége, hogy tanulmányait az általa legkönnyebben elérhető egyetemen folytathassa. Ennek megfelelően az 1928 : XIV. tc. végrehajtása tárgyában kibocsátott 53,000—1928. sz. rendelet kimondja, hogy a felvételnél egyébként egyenlő körülmények között előny nyújtandó azoknak az egyéneknek, kik a törvény hatálya alá eső, arra a főiskolára óhajtanak beiratkozni, amelynek székhelyén, vagy szomszédságában, illetve természetes körzetében állandóan megtelepülve élnek, feltéve, hogy a szóbanforgó típusú főiskolából az országban több is van. (Lásd idevonatkozólag a VKM. 1925. évi augusztus hó 9-én 61,160—1925. sz. (2769—1924/25. etsz.), valamint 1930 augusztus hó 18-án 410/5/110—1930. sz. leiratait (17—1930/31 etsz. alatt.) Ugyancsak lásd az 1929. évi szeptember hó 6-án (80—1929/30. etsz.) 410/5/119—1930. sz. és 1929. évi szeptember hó 16-án 410/5/129—1929. sz. (154—1929/30. etsz.) alatt kelt rendeleteket.)

16. Rendkívüli hallgatók az egyes tudománykarokra csakis a megállapított létszám keretén belül és csakis abban az esetben vehetők fel, ha a hallgatóknak az 1920 : XXV. tc. rendelkezései szerint megállapított létszáma rendes hallgatókkal nem telik be. (1920 : XXV. tc. 1. §.)

17. A jog- és államtudományi karon előadott államszámviteltanra a kellő igazolás és alaki előképzettség fennforgása mellett rendkívüli hallgatókul való felvétel tekintetében korlátozás nem áll fenn. (VKM. 121,678—1920. IV. sz. rend. A nőhallgatók felvételére l. a 31. § és az alábbi 19. sz. jegyzetét.)

18. Az államszámviteltani tanfolyam a jog- és államtudományi kar kebelében tartatván, — mindazoknak, akik csakis a tanfolyam elvégzése végett kívánnak az egyetemre felvétetni (rendkívüli joghallgatók), a felvétel végett a tudományegyetem jog- és államtudományi karához kell folyamodniok. A kérvényben világosan feltüntetendő, hogy folyamodó csakis az államszámviteltan hallgatása végett kéri a jog- és államtudományi karra való felvételt.

Akik csupán az államszámviteli tanfolyamra kérnek felvételt, csakis rendkívüli hallgatókul vétetnek fel. (V. ö. 31—32. §.)

A tudományegyetem jog- és államtudományi karára rendes, vagy rendkívüli hallgatóként beiratkozott összes hallgatók, valamint mindazok, akik az egyetem valamely másik tudománykarára rendes hallgatókul nyertek felvételt — tanulmányaik ideje alatt az államszámviteltani előadásokra külön kérelmezés nélkül is beiratkozhatnak. Az államszámviteltani vizsga letételére vonatkozó utasítás a Budapesti Közlöny 1928. évi július hó 6-iki, a Belügyi Közlöny július 31-iki és a Pénzügyi Közlöny július 19-iki számában jelent meg.

19. Nőknek a tudományegyetemekre, a műegyetemre és az egyetemi közgazdaságtudományi karra való felvétele ügyé-

ben a VKM. a leányközépiskolákról és leánykollégiumokról szóló 1926 : XXIV. tc. 15. §-a alapján kibocsátott 63,000—1927. IV. sz. rendeletével (3038—1926/27. etsz.) a következő szabályokat léptette életbe :

„1. §. Nők az egyetemi róm. kath. hittudományi karra egyáltalán nem vehetők fel.

2. §. Az egyetemi református és evangélikus hittudományi karokra, szabályszerű előképesítés alapján, a megállapított létszám keretén belül nők is felvehetők.

3. §. A jog- és államtudományi karokra nők egyáltalán nem vehetők fel.

4. §. Az orvostudományi karokra a megállapított létszám keretén belül nők minden korlátozás nélkül felvehetők.

5. §. A bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi, valamint a matematika és természettudományi karokra, ugyancsak a megállapított létszám keretén belül, nők minden korlátozás nélkül felvehetők.

6. §. A m. kir. József-műegyetem mérnöki, gépészmérnöki, valamint a vegyészmérnöki osztályára rendes hallgatókul nők nem vehetők fel, ellenben az egyes tudománykarok, illetve szaktanárok hozzájárulása esetén egyes előadások hallgatására mint vendéghallgatók kaphatnak engedélyt. Az építészeti osztályon, amennyiben a felvehető hallgatóság mindenkor létszámát a férfiak nem töltik be, a felvehetők létszámának 5%-ig nők is lehetnek rendes hallgatók. Hasonlóképpen rendes hallgatók lehetnek a nők a közgazdasági osztályon, az engedélyezett létszám keretein belül, minden korlátozás nélkül.

7. §. Az egyetemi közgazdaságtudományi karon :

a) a mezőgazdasági ;

b) a kereskedelmi szakosztályra a nők minden korlátozás nélkül felvehetők ;

c) az egyetememes közgazdasági és közigazgatási, valamint

d) a külügyi szakosztályra nők egyáltalán nem vehetők fel ;

e) a kereskedelmi szakosztály kebelében működő kereskedelmi iskolai tanárképzőbe nők az ott megállapított korlátozás mellett vehetők csak fel.

8. §. Az egyetemi gyógyszerészeti tanfolyamokra nők a megállapított létszám keretén belül minden korlátozás nélkül felvehetők.

9. §. Nőknek a tudományegyetemekre, a műegyetemre és az egyetemi közgazdaságtudományi karra való felvétele a tudományegyetemekre, a műegyetemre, a budapesti egyetemi közgazdaságtudományi karra és a jogakadémiákra való beíratkozás szabályozásáról szóló 1920 : XXV. tc. végrehajtása tárgyában kibocsátott : 123,033—1920. IV. ü. o. sz. rendeletben megszabott feltételek mellett történik. (Ez utóbb említett rendeletet hatályon kívül helyezi és helyébe lépett az 53,000—1928. IV. számú rendelet.)

10. §. Az egyetemek, a műegyetem és az egyetemi közgazdaságtudományi kar a jelen rendeletben megszabott korlátozásokon túlmenő megszorításokat saját hatáskörükben nem jogosultak életbeléptetni.

11. §. Ez a rendelet az 1927/28. tanévvel kezdődőleg lép életbe.

20. Idegen államok polgárai, amennyiben kellő előképzettséggel bírnak s erkölcsileg kifogástalanok, az egyetemre hallgatóknak a mindenkor zárt létszámon felül is beíratkozhatnak,

feltéve, hogy ezáltal az ugyanazon tudománykarra beíratkozó magyar honos hallgatók kellő kiképzése s egyéb tanulmányi érdekei hátrányt nem szenvednek. Az említettek erkölcsi kifogástalanságát az általuk bemutatott okmányokból az illetékes tudománykarok saját hatáskörükben állapítják meg. (VKM. 53,000—1928. IV. sz. rend. 3150—1927/28. etsz.)

A) A rendes hallgatók beiktatása és beírása.

2. §. Az egyetemi polgárok közé való felvétel beiktatás útján történik. A beiktatást az egyetem Rector Magnificusa nevében az érdekelt tudománykar dékánja teljesíti.

Jegyzetek :

1. A beíratkozást engedélyező kari határozat az egyetemre történő felvételnek csak egyik előfeltétele. Maga a felvétel a rendes hallgatókul beíratkozni akaróknál a beiktatás, a magukat rendkívüli hallgatókul felvétetni óhajtóknál pedig a beírás tényével megy végbe.

2. A rendes hallgatók szabályszerű beiktatása a következő mozzanatokból áll:

a) a beíratkozásnak az illetékes kar részéről történt engedélyezése (1. § 11. jegyz.);

b) jelentkezés és fogadalomtétel az illetékes tudománykari dékán előtt (7. és 9. §);

c) a lecke-könyvben foglalt anyakönyvi igazolványnak (Nos Rector) az illetékes dékán által való aláírása és a kar által beiktatott hallgatók törzskönyvébe történő bevezetése (440—1920/21. etsz. határozat), (9. §);

d) az egyetem quaestori hivatalában az egyetem anyakönyvébe történő beiktatás (8. §) és végül

e) a beiktatásnak a Rector Magnificus részéről az anyakönyvi igazolvány (Nos Rector) aláírása által való igazolása (11. §).

3. §. A beiktatás ugyanabban az időben csak egy tudománykarra érvényes, de a beiktatott egyetemi hallgatónak joga van az egyetem mindegyik karán előadásokat hallgatni.

4. §. Egyik tudománykARBól a másikba átlépni csak új beiktatás alapján lehet.

Jegyzetek :

1. Az egyik kARBól a másikba való átlépés új beíratkozási engedélyt tételez fel. (L. 1. § 6. sz. jegyz.)

2. Egyik kARRól a másikra történő átlépés esetében a befizetett tandíj átszámítása is kérelmezhető. (v. ö. 25. §), az átlépéssel elhagyott karon élvezett tandíjmentesség érvénye azonban a választott új karon folytatandó tanulmányokra ki nem terjed.

3. Amennyiben egyik kARRól a másik karra valamely rendes hallgató ugyanolyan minőségbe lép át, lecke-könyvébe az új kARBeli előadások elé új anyakönyvi igazolványt (Nos Rector) tartozik beilleszteni s magát a választott új karon beiktattni

köteles. E beiktatás alkalmával a szabályszerű beiktatási díj, valamint mindazok a mellékdíjak, melyek az újonnan választott kar hallgatóitól sajátosan, az illető karhoz való tartozásuk címén s sajátosan az illető kar céljaira (laboratoriumi stb. díjak) szedettek, az átlépő által még abban az esetben is lefizetendő, ha a másik karon már befizetett tandíj átszámítása iránti kérésnek az újonnan választott kar a maga részéről egyébként helyt adott is.

4. A Budapesten és Budapest környékén állandó lakással és illetőséggel bíró egyetemi hallgatóknak Budapestre, a kir. m. Pázmány Péter-Tudományegyetemre való átiratkozására nézve lásd a VKM. 410/5/119—1929. és 410/5/129—1929. sz. a. kelt rendeleteit (80. és 154—1929/30. etszk. alatt).

5. A jeles érettségi bizonyítvánnyal rendelkező egyetemi hallgatók felvétele tárgyában lásd a VKM. 419/5/137—1929. szám a. rendeletét. (131—1929/30. etsz.)

5. §. A beiktatás arra jogosított tanintézetben sikerrel letett érettségi vizsgálat és erről törvényes alakban kiállított *eredeti bizonyítvány* alapján történik.

Külföldi tanintézetek bizonyítványai csak akkor szolgáthatnak beiktatás alapjául, ha a felvételt kérőnek olyan érettségi fokáról tanuskodnak, aminőt az érettségi vizsgálat sikeres kiállására a hazai tanintézetek megkívánnak. Kétség esetén a felvétel megengedése iránt végérvényesen az a tudománykar határoz, amelybe a jelentkező rendes hallgatóul felvételét kívánja.

A más főiskolákból érkező hallgatók leckeönyvére vonatkozólag a 90. § intézkedik.

Jegyzetek :

1. A szabályzat jelen szakaszában említett : „jogosított tanintézet” alatt a nyilvánossági joggal felruházott magyar középiskolákat, „érettségi vizsgálat” alatt pedig középiskolai érettségi vizsgálatot kell érteni.

2. Középiskolák : a gimnáziumok, a reálgimnáziumok és a reáliskolák. A főiskolákra rendes hallgatóként való belépésre csakis az ily jellegű tanintézetek valamelyikében sikerrel letett érettségi vizsgálat képesít. (1924 : XI. tc. 1. és 18. §§.)

3. A felsőkereskedelmi iskolai érettségi bizonyítvány és a tanítóképzőintézeti oklevél, mint nem középiskolai érettségi bizonyítványok, az egyetemekre rendes hallgatóul leendő beíratkozásra nem képesítenek.

4. A középiskolai érettségi vizsgálatok sikeres letétele bármely hazai főiskolába rendes hallgatóként való felvételnek előfeltétele.

„Amennyiben az egyetemen és a műegyetemen, vagy más főiskolán külön intézkedések volnának szükségesek avégből, hogy a felvett tanulók az itteni vizsgálatok és szigorlatok szempontjából megkívánt előismeretek esetleges hiányait főiskolai tanulmányaik folyamán kellő időben pótolhassák, azokról az illető főiskola meghallgatásával, a vallás- és közoktatásügyi Miniszter gondoskodik” (1924 : XI. tc. 16. §, valamint az 1926 : XXIV. tc. 15. § alapján kiadott : 38,541—1927. IV. sz. VKM. rendelet, — 2362—1926/27. etsz.)

5. A külföldi érettségi bizonyítványok elfogadhatósága kérdésében elsőfokon a dékán dönt, felelősség esetén azonban, — nemkülönben az esetleg felmerülő téves beiktatások érvényessége felől is — az illetékes karok végérvényesen határoznak. Határozataikat az egyetemi Tanács útján a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterhez minden félév végén felterjesztik. (30,788—1905. VKM. rend.)

6. Azok a magyar állampolgárok, akik valamely külföldi középiskolában szerzett érettségi, vagy ezzel egyenértékű bizonyítvány alapján kérnek valamely magyar főiskolára felvételt, — rendes hallgatók csak az esetben vehetők fel, ha a magyar történelemből és magyar irodalomtörténetből valamely magyar tannyelvű középiskolában kiegészítő érettségi vizsgálatot tesznek. Az ilyen kiegészítő érettségi vizsgálatot még le nem tett magyar állampolgárok csak rendkívüli hallgatók lehetnek s a kiegészítő érettségi vizsga letétele előtt a félévvégi kollokviumokon kívül semmiféle vizsgára nem bocsáthatók, rendkívüli hallgatói minőségben folytatott tanulmányaik azonban, — ha a magyar kiegészítő érettségi vizsgát legkésőbbben a harmadik főiskolai félév megkezdése előtt sikerrel leteszik — az előírt tanulmányi időbe feltétlenül beszámítandók. (VKM. 91,623—1908. sz. rend.)

7. A más tanintézetekből átlépő hallgatók a beiktatás alkalmával előbbi tanintézetüktől nyert távozási bizonyítványukat, valamint lecke-könyvüket, születési és érettségi bizonyítványaikat bemutatni tartoznak.

6. §. A tudománykar visszautasító határozata ellenére, vagy a valóság elhallgatása, elferdítése, vagy meghamisítás alapján kieszközölt beiktatás nemcsak érvénytelen, hanem a körülmények szerint fegyelmi, esetleg bűnvádi eljárást is vonhat maga után.

7. §. A beiktatás csak személyes jelentkezés alapján történhetik. A személyazonosságot a lecke-könyvbe elválaszthatatlanul beillesztett arcképpel kell igazolni.

Akik a jelentkezést más által, vagy más helyett teljesítik, fegyelmi eljárás útján a tudományegyetemről elutasíthatók.

Jegyzetek :

1. A személyazonosság igazolása tekintetében lásd még a 11. § 2. sz. jegyzetét.

2. A magát beiktattatni szándékozó egyetemi hallgató 2 db legújabb keletű fényképet köteles beszolgáltatni, melyből az egyik a lecke-könyvbe, másik az igazolójegybe (11. § 2. sz. jegyzet) erősíttetik elválaszthatatlanul és az egyetem pecsétjével lesz ellátva.

8. §. Aki magát a tudományegyetemre beiktattatni kívánja, — beszerzi a származási ívet, a számozott lapokkal ellátott lecke-könyvet, a testnevelési lapot és a Diákjóléti Iroda adatgyűjtő lapját, azután olvashatóan kitölti a származási ív, úgyszintén a testnevelési lap és a Diákjóléti Iroda statisztikája részére szolgáló lap minden egyes rovatát, a származási ív egyes szelvényeire feljegyzi a hallgatandó előadásokat, a szel-

vényeket sajátkezűleg aláírja, végül a származási ívvel megegyezően kitölti a leckekönyv egyes rovatait. Az ekként kitöltött származási ívvel, leckekönyvvel, testnevelési és a statisztikai lappal jelentkezik annak a tudománykarnak dékánjánál, amelybe magát rendes hallgatónak felvétetni kívánja.

Jegyzetek :

1. Az egyes tudománykarokra felvétel nyert egyének a beiktatáshoz, illetőleg a beíratkozáshoz szükséges egyetemi nyomtatványokat (leckekönyv, származási ív, testnevelési lap, statisztikai lap, igazoló jegy, tanrend) az egyetem Tanácsa által megállapított és hivatalosan közzétett egységáron, az egyetem hirdető-tábláján megjelölt helyen és az árusítással megbízott egyetemi alkalmazottnál szerezhetik be.

2. Egyik hazai egyetemről a másikra történő átíratkozás esetében az átíratkozónak régi leckekönyve használatban marad, az átíratkozás ténye azonban a leckekönyvben feltüntetettik olyképpen, hogy a leckekönyvnek a legutóbb hallgatott félévet követő lapjára új anyakönyvi igazolvány (Nos Rector) ragaszthatik be és állíttatik ki. (VKM. 30,355—1896. sz. rend.)

3. A jelen szabályzatnak a régi leckekönyv felhasználására vonatkozó s az előző jegyzetben érintett határozmánya csakis a hazai egyetemek által kiállított leckekönyvekre vonatkozik. Más hazai, vagy külföldi főiskolák leckekönyvei (hazai jogakadémiák és tanintézetek által kiállított leckekönyveket is ideértve) az egyetemi beíratkozásnál nem használhatók fel, hanem az egyetem új leckekönyvébe az ott hallgatott féléveket a quaestori hivatal hitelesen átírja s a hazai, vagy külföldi főiskola leckekönyvét hivatalból megőrzésre visszatartja.

4. A más főiskolákról átíratkozók, a beiktatásra történt jelentkezésükkor a fentebb előírt okmányokon kívül az elhagyott főiskolától nyert távozási bizonyítványukat is bemutatni tartoznak. A quaestori hivatal a távozási bizonyítványt hivatalból visszatartja s csak akkor adja vissza az egyetemi hallgatónak, amikor az illető az egyetemről vég- vagy távozási bizonyítványt kér.

5. A beiktatásra jelentkezők a leckekönyv első lapján szövegezett anyakönyvi igazolvány (Nos Rector) szövegét is, az igazolvány keltének kivételével maguk és előre kötelesek kitölteni. Az adatok helyességét az illetékes kari dékán, a hallgatók által bemutatott okmányokból ellenőrzi. Csak eredeti okmányok mutathatók be. (VKM. 63,802—1905. és 86,104—1915. sz. rend. és 3150—1927/28. etsz.)

6. A hallgató születési anyakönyvi kivonatának adataival a hallgató többi okmányaiban foglalt személyi adatoknak (nemesi előnév, családnév, keresztnév, vagy keresztnévek stb.) teljesen egyezniük kell, — miért is a beíratkozás alkalmával az egyetemi okmányok kitöltésére különös gond fordítandó. (VKM. 3126—1915. sz. rend.)

7. Az egyetemi hallgatók nevének megállapítása tekintetében mindig és csakis az anyakönyvi kivonat adatait kell irányadónak tekinteni. Ezért a beiktatás alkalmával a leckekönyvbe vezetett név helyessége az eredeti születési anyakönyvi kivonatból szigorúan ellenőrizendő. (VKM. 124,793—1914. és 104,390—1916. számú rendeletei.)

8. A beíratkozók az anyakönyvi igazolványnak, a származási lapnak és a leckekönyvnek ama rovataiba, amelyeket nekik kell kitölteniök, a valóságnak megfelelő adatokat gondosan, tisztán, olvashatóan s a szöveg utasításainak megfelelően tartoznak bevezetni. (V. ö. 6. §-t.)

9. A személyi adatoknak, valamint az egyes tantárgyakra vonatkozó bejegyzéseknek a származási ív minden részében teljesen egyezőeknek kell lenni. Hibás bejegyzéseknek, vakarással, törléssel, átírással, vagy átragasztással történő javítása úgy a leckekönyvben, mint a származási íven tilos. (V. ö. 6. §-t.)

10. Ugyancsak kötelesek a beíratkozó egyetemi hallgatók a Diákjóléti Iroda adatgyűjtő lapjait, valamint a statisztikai lapot lelkiismeretesen, a valóságnak megfelelően kitölteni. A *debrecenti lakeim szintén pontosan feljegyzendő.* (V. ö. 37. § 2. bek.)

11. Az egyetem bármely tudománykarára felvételt nyert hallgatók a leckeórák megfelelő bejegyzése, illetőleg felvétele előtt helyesen teszik, ha a tanrend megfelelő utasításait az óra-beosztások tekintetében figyelembe veszik. A tárgyaknak a leckeórák megfelelő beosztása tekintetében a tanrendben leírt sorrendje ugyan nem kötelező, de az az egyetemi hallgató, aki sem e beosztáshoz nem alkalmazkodik, sem pedig nincs kellő figyelemmel a kötelező tárgyak megválasztásánál az ezeket szabályozó jogszabályokra, — amely szabályok az illetékes tudománykar dékáni hivatalában (a bölcsészeti karnál a tanárképzőintézet elnökségénél) bárki által megtekinthetők, — kockáztatja azt, hogy vizsgálatra nem bocsátható, vagy végbizonyítványa nem adható ki.

9. §. A kari dékán, ha az igazoló okiratokat rendben találja, a kellően kiállított származási ívet és a leckekönyv első lapját tevő 2 pengős okmánybélyeggel ellátott anyakönyvi igazolványt (Nos Rector) a felvétel bizonyításául aláírja és a beiktatott hallgató nevét a dékáni hivatalban folytatólagosan vezetett és névmutatóval ellátott kari beiktatási könyvbe beírja.

Ez alkalommal a jelentkező a dékánnak fogadást tesz arra, hogy az egyetem törvényeit megtartja s az egyetemi hatóságok iránt engedelmességgel és tisztelettel viseltetik.

A fogadás letétele után a dékán a felvétel alapjául szolgáló okiratra a beiktatás megtörténtét rávezeti, azután a beiktatást kérő okiratait, továbbá az egyetem tanulmányi-, fegyelmi- és tandíj szabályzatának, úgyszintén a kar külön tanulmányi és vizsgálati szabályzatának egy példányát átadja és utasítja őt arra, hogy a dékántól ellenjegyzett származási ív, testnevelési lap és a dékántól aláírt anyakönyvi igazolvány alapján a quaestori hivatalban az egyetem anyakönyvébe beiktatását teljesítse.

10. §. A jelentkező ezután a leckekönyvbe félévenként szükséges 50 filléres okmánybélyeget felragasztván, a dékántól már aláírt származási ívet és anyakönyvi igazolványt, testnevelési lapot és az anyakönyvi igazolványt tartalmazó leckekönyvet a quaestornak átadja.

11. §. Ha a quaestor a származási ív és a leckekönyv kitöltését rendben találta, a jelentkezőtől a beiktatási díjat és a

könyvtári illetéket (49. §), valamint az 50. § értelmében fizetendő egyéb díjakat és a tandíjat (52. §) átveszi, mindezen összegek kifizetését a leckekönyvben bejegyzéssel elismeri, ezután a leckekönyvet a most már beiktatott rendes hallgatónak azzal az utasítással adja át, hogy az anyakönyvi igazolvány aláírása végett a rectori hivatalban, az anyakönyvi igazolvány aláírása után pedig a beíratkozás végett a hallgatni kívánt tanároknál jelentkezék.

Jegyzetek :

1. A fizetendő ú. n. mellékdíjakra vonatkozólag 1. részletesebben az 50. § 1. sz. jegyzetét.

2. A beírt hallgatók részére, személyazonosságuk mindenkor igazolhatása végett, min. rend. alapján (Lásd 473—1922/23. etsz.) igazoló-jegy adatik ki. (936—1922/23. etsz.) Az igazoló-jegyet a quaestori hivatal számozza, sorszáma az anyakönyvi számmal egyezik. Az igazoló-jegyhez fénykép kívántatik (lásd a 7. § 1., 2. sz. jegyz.), mely a quaestori hivatal által az igazoló-jegy borítékához rögzítendő. (V. ö. 37. §.) Az igazoló-jegyet fél-évenként újból ki kell cserélni s az egyetemi tanácsjegyző írja alá. Fénykép nélkül az igazoló-jegy érvénytelen. Az igazoló-jegyen a hallgató tudománykara is feltüntetendő. (732—1928/29. etsz.)

12. §. A származási ív a quaesturában marad és alapjául szolgál az egyetemi anyakönyvnek.

13. §. A beíratkozás az egyes előadásokra aképpen történik, hogy a jelentkező a beíratkozásra kitűzött határidőn belül minden egyes tanár előtt, kinek előadásait hallgatni kívánja, személyesen megjelenik és leckekönyvét aláírás végett bemutatja (3319—1931/32. etsz.).

14. §. A tanár nevét, a beírás keltét a leckekönyv megfelelő rovatába beírja.

15. §. A tanárok aláírását csak személyesen lehet kérni. Evégből a tanárok a beíratkozásra a 22. §-ban kitűzött határidő utolsó 3 napján abban az órában, amelyre előadásukat hirdették, — előadótermükben megjelennek. Akadályoztatás esetén a tanár, a kari dékán jóváhagyásával, a hirdetőtáblán adja tudtul, hogy az aláírást mely órában és hol teljesíti. Ha az aláírás végzésével más tanárt bíz meg, ezt szintén a hirdetőtáblán közli a hallgatókkal.

16. §. Miután az egyes tanárok a leckekönyvben aláírásukkal igazolták a beírttnak személyes jelentkezését, ezzel a beiktatás be van fejezve.

Jegyzet :

V. ö. 13. § jegyz.

17. §. A már beiktatott egyetemi polgárok, ha tanulmányait ugyanazon a tudománykaron folytatják, a további félévekben csak beíratkoznak, vagyis a kellően kitöltött származási

ívvel s az azzal összhangzóan kitöltött leckekönyvükkel egyenesen a quaesturához fordulnak, ott a félévi díjakat kifizetik és ennek a leckekönyvben való igazolása után az illető tanároknál a 13., 14. és 15. §-okban megszabott módon jelentkeznek.

Jegyzetek :

1. A már beiktatott s csak folytatólagosan beiratkozó hallgatók a quaesturában történő beiratkozásuk alkalmával nemcsak a tandíjat, hanem az iktatási díj kivételével, az összes mellékleteket (l. 50. §) is lefizetni tartoznak.

2. A folytatólagosan iratkozó, teljes tandíjat fizető hallgatók mindkét félévben a rendes beiratkozási határidőben (22. §. iratkozhatnak be. (L. 1. § 6. sz. jegyzet.)

18. §. A tandíj fizetése alól felmentésért folyamodók tartoznak kellően felszerelt kérvényüket a tanév I. felében szept. hó 7-ig, — a tanév II. felében pedig január hó 14-ig az illetékes tudománykar dékánjához benyújtani. A kari dékán a szabályszerű folyamodványnak kellő időben történt beadásáról igazolványt ad s ennek alapján a quaestor az ilyen hallgatókat a beiktatási díj, a könyvtári illeték s más megszabott díjak (50. §) kifizetése után előjegyzi, ezen körülményt a kifizetett díjoknak a leckekönyvben egy összegben történő bejegyzésével és az igazolvány lebélyegzésével tanúsítja.

Jegyzetek :

1. A quaestura által a tandíjjal együtt szedendő egyéb díjakat a tandíjmentességért folyamodók még a tandíj alóli felmentés esetében is fizetni kötelesek, mert ezen díjak senkinek el nem engedtetnek.

2. A tandíjmentességért beadandó kérvény kellékeire nézve

1. a Tandíjmentességi Szabályzat 1—8. §§-ait.

3. A tandíjmentességi kérvény beadásának határidejére nézve azok részére, kik a kérdéses félévben felvételi eljárás alá esnek, lásd a Tandíjm. szab. 6. § jegyz. (V. ö. 1 § 10. sz. jegyzet.)

4. A tandíjmentességi kérvényre vonatkozó szabályok alkalmazandók az u. n. köztisztviselői tandíjkedvezmény iránt benyújtott kérelmekre is. (V. ö. Tandíjm. szab. 8. §. 1. sz. jegyzet.)

19. §. Az előjegyzett hallgatók a tanároknál ugyanazon határidőben iratkozhatnak be, mint a szabályszerűen beírt hallgatók. A tanárok azonban az előjegyzett hallgató leckekönyvébe nem írják be nevüket, hanem csak a jelentkezés napját jegyzik fel és a jelentkező nevét hallgatóik ideiglenes névsorába bevezetik.

20. §. Az előjegyzettek a mentesség tárgyában hozott kari határozat közlésétől számítandó 8 nap alatt tartoznak végleg beiratkozni — ha csak a kari dékántól a tandíj befizetésére időhaladékot nem nyernek, — amely a tanév első félévében december hó 3-ig, a második félévben pedig május hó 3-ig

adható. Akik a végleges beíratkozást akár a quaesturában, akár az egyes tanároknál e határidőig elmulasztották, arra a félévre többé be nem írhatók.

Jegyzetek :

1. Az említett határidőn túl tandíjhátralékban maradt egyetemi hallgatók az egyetem anyakönyvéből töröltnek. Ennek tehát természetes következménye az illető félév elvesztése. A jelzett határidőn túl e tandíjbefizetésre további haladékat sem az illetékes tudománykari dékán, sem az egyetem Rectora nem adhat. A törlést a Rector rendeli el. Végzése a VKM-hez felebbezhető.

2. A tandíjfizetés módozatára lásd az alábbi min. rendeletet : (3383—1931/32. etsz.) : 19,589—1932. sz. IV. Folyó évi július hó 12-én kelt 2843. sz. felterjesztése a tek. Tanácsnak június hó 30.-i IX. r. üléséből kelt azt a határozatát, mellyel a tandíjrészletfizetési szabályzat részbeni módosításaképpen kimondatott, hogy 1. a tudománykarok a tandíjmentesség ügyében hozott kari határozatot hallgatóink szüleivel levelezőlapon közölni kötelesek, 2. A tandíjfizetés határideje tekintetében a tanulmányi, fegyelmi és tandíjmentességi szabályzatban írt határidők lesznek irányadók, — mégis azzal a hallgatólagos megjegyzéssel, hogy a tanév első felében december hó 3-ig, a második félévben pedig május hó 3-ig Rector a tandíjat nem fizető hallgatókat nem törölteti. 3. Nov. 3-án és március 3-án a quaestori hivatal hallgatóink szüleikhez felhívást intéz, melyben közli, hogy mennyi a tandíjhátralék összege. Felkéri a szülőket, hogy tartozásaikat legkésőbb december hó 3-ig, illetve május hó 3-ig, annál inkább rendezzék, mert ellenkező esetben fiaikat, illetőleg leányaikat Rector a hallgatók névsorából törölteti. A felszólító levélben postai befizetési lapot kell csatolni, — jóváhagyólag tudomásul veszem. — Budapest, 1932 augusztus 5-én.

21. §. A quaestura a tandíj fizetése alól nyert egész, vagy félmentességet a leckekönyv megfelelő rovatába beírja. A hallgató ezután leckekönyvével a tanároknál jelentkezik, kik a végleges beíratkozás jeléül nevüket a leckekönyvbe beírják.

22. §. A beiktatás és beírás rendes határideje minden félév 15 első napja.

Jegyzetek :

1. Azok azonban, kik a folyó félévre felvételért folyamodtak (1. §. 5. sz. jegyzet), a felvételüket engedélyező kari határozatot tartalmazó s kérvényükre vezetett záradék keltétől számított 8 nap alatt, akkor is külön dékáni, vagy rectori engedély nélkül iratkozhatnak be, ha ez az utóbbi határidő a rendes határidőn kívül esik. (VKM. 53,000/1928. sz. rend. — V. ö. 1. §. 12. és 13. sz. jegyzet.)

A most említett beíratkozóknak tandíjmentességért, ill. tandíjkedvezményért az említett 8 nap alatt beadott kérvényei szabályszerű időben beadottaknak tekintendők. (V. ö. Tandíjm. Szab. 6. § jegyz.)

2. Az egyetemi beíratkozások rendjének egyes fontosabb terminusai összefoglalva a következők :

A) A tanév I. félévében :

- a) felvételi kérvények beadása : augusztus hó 1-től 31-ig ;
- b) rendes beíratkozás határideje : szeptember hó 1-től 15-ig ;
- c) dékáni engedéllyel történő utólagos beíratkozás határideje : szeptember hó 16-tól 20-ig ;
- d) rectori engedéllyel történő utólagos beíratkozás határideje : szeptember hó 21-től 30-ig ;
- e) tandíjmentességi kérvények beadásának határideje azokra, akik felvételi eljárás alá nem esnek : szeptember hó 7 (bezárólag) ;
- f) felvételi kérvények elintézése : szeptember hó 8 ;
- g) tandíjmentességi kérvények elintézése : szeptember hó 20 ;
- h) az újonnan felvett hallgatók névsorának közzlése a kari hirdetőtáblán : szeptember hó 9.

B) A tanév II. félévében :

- i) felvételi kérvények beadása : december hó 15-től 31-ig ;
- j) rendes beíratkozás határideje : január hó 7-től 22-ig ;
- k) dékáni engedéllyel történő utólagos beíratkozás határideje : január hó 23-tól 27-ig ;
- l) rectori engedéllyel történő utólagos beíratkozás határideje : január hó 28-tól február hó 6-ig ;
- m) tandíjmentességi kérvények beadásának határideje : január hó 14 (bezárólag) ;
- n) felvételi kérvények elintézése : január hó 11 ;
- o) tandíjmentességi kérvények elintézése : január hó 28 ;
- p) az újonnan felvett hallgatók névsorának közzlése a kari hirdetőtáblán : január hó 12.

A többi, itt fel nem sorolt határidők tekintetében a megfellelő §-ok, vagy azok jegyzetei nyujtanak bővebb felvilágosítást.

23. §. Akik az előbbi §-ban megszabott határidőn belül valamely elháríthatatlan akadály miatt személyesen nem jelentkezhetnek, akadályoztatásukat hiteles okirattal igazoló s az illetékes tudománykar dékánjához a rendes beíratkozási időben beadandó kérvénnyel kérhetik előjegyeztetésüket, megjelölván azt az időpontot, amikor beíratkozásra személyesen megjelenhetnek. A dékán a beíratkozásra az I. félévben szeptember 20-ig, a második félévben január 27-ig adhat haladékot. Ezen határidőn túl az első félévben szeptember 30-ig, a másodikban február 6-ig csak az egyetem Rectora adhat engedélyt utólagos beíratkozásra.

Aki a dékántól, illetőleg a Rectorától nyert utólagos beíratkozási engedélyt fel nem használja, újabb engedélyt nem kaphat.

A Rectorától engedélyezhető végső határidőn túl való beíratkozás iránt beadott kérvényeket a Rector feltétlenül és végérvényesen elutasítja, az ezen határidő után beadott kérvényeket pedig iktatás nélkül visszautasítja.

Az előzetes jelentkezés kötelezettsége az első félévben nem terjed ki a katonai szolgálatban, vagy katonai gyakorlatban

szeptember hó végéig elfoglaltakra ; mindezek ugyanis csupán katonai igazolványuk felmutatása alapján október hó 15-ig bezárólag beíratkozhatnak. Ezek tandíjmentességi folyamodványukat október hó 10. és 15. között nyújthatják be.

Jegyzetek :

1. Ha a 22. § 1. sz. jegyzetében említett (felvételi eljárás alá eső) hallgatók, a beíratkozásra rendelkezésre álló 8 nap alatt valami akadály miatt nem tudnak beíratkozni, utólagos beíratkozás engedélyezéséért való kérvényüket az említett 8 napos határidő alatt kötelesek beadni a dékáni, ill. rectori hivatalba. Ennek elmulasztása esetén beíratkozási engedélyük hatályát veszti.

2. A betegség címén utólagos beíratkozási engedélyt kérő folyamodványához orvosi bizonyítványt tartozik csatolni. — A bizonyítvány lehet hatósági tisztí orvosi, vagy klinikai, — községekben lakóknál pedig ügyvezető községi orvosi bizonyítvány. Az orvosi bizonyítvány bélyegtelen is lehet.

3. Az utólagos beíratkozási kérvények (lásd : 384—1927/28. etsz.) az illetékes dékáni hivatalban, illetőleg rectori engedély kérésénél a rectori hivatalban nyújtandók be, (V. ö. 98. § 2. bek.) A dékáni engedéllyel történő utólagos beíratkozásnál 1 pengő, rectori engedéllyel történő beíratkozásnál pedig 3 pengő mellékdíj fizetendő. (899—1926/27. etsz. határozat). Ehhez járul még esetenként 1 pengő kezelési díj. (VKM. 91,861—1926. IV. sz. rend. és 1039—1926/27. etsz. hat.)

A kari dékán, illetőleg az egyetem Rectora az utólagos beíratkozás engedélyezését úgy jelzi, hogy a származási ívre nevét és az aláírás keltét feljegyzi. *Rectori engedéllyel történő utólagos beíratkozásnál azonban a már kitöltött származási lapon az illetékes tudománykari dékán aláírása is megkívántatik.*

4. A beíratásra a rendes határidőn túl jelentkező hallgató is, mielőtt a quaesturában jelentkezne, — előbb az utólagos beíratkozás engedélyezéséért, a fentiek szerint, vagy a kari dékánhoz, vagy az egyetemi Rectorhoz fordul.

5. Lásd a 105. § jegyzet 2. és 3. sz. pontját, úgyszintén a 22. § jegyzeteit.

6. A m. kir. VK. miniszternek 1931. évi 3900. sz. alatt kelt *Szabályrendelete* a karpaszományos minőségben katonai szolgálatot teljesítő tudományegyetemi és jogakadémiai hallgatóknak adandó kedvezmények tárgyában. — Minthogy a katonai szolgálat teljesítésére vonatkozó jogszabályok tekintetében az időközben bekövetkezett változások, — nevezetesen az 1921. évi XLIX. és az 1922. évi III. tc., — az 1889 : XXVI. és XXVII. t.-cikk hatályát nem érintik, — figyelemmel a honvédelemhez fűződő magasabb érdekekre, — mindazon tudományegyetemi és jogakadémiai hallgatókat, akik egyetemi tanulmányaik előtt, vagy azok megszakításával önkéntes jelentkezés alapján mint karpaszomány viselésére feljogosított honvédek legalább egy évig (az orvostanhallgatóknál két részletben) összefüggő katonai szolgálatot teljesítettek vagy fognak teljesíteni, oly kedvezményekben óhajtom részesíteni, amelyek a középiskolát végzett ifjúságot arra buzdítják, hogy minél nagyobb számban jelentkezzenek katonai szolgálatra. Ép ezért, — a tudományegyetemek és azok egyes karainak meghallgatása alapján, — a következő kivételes eljárást állapítom meg :

A) *Általános rendelkezések*: 1. A legalább egy éven át katonai szolgálatot teljesített középiskolai tanulók, amennyiben az egyetemi felvételre törvényileg megszabott tanulmányi és egyéb feltételeknek különben is megfelelnek, — a megállapított létszám (numerus clausus) keretei között az egyetemre leendő felvételnél a többi folyamodókkal szemben előnyben részesítendők. 2. Azoknál a beiktatott egyetemi (jogakadémiai) hallgatóknál, akik tanulmányaikat katonai szolgálat teljesítése miatt két félévre megszakítják, a beiktatás hatálya ezen időre is kiterjed s az ekként beiktatott hallgatóknak, ha a katonai szolgálatukat követő félév elején tanulmányaik folytatására jelentkeznek, újból leendő beiktatásukat nem kell kérniök. 3. A katonai szolgálatot teljesített egyetemi (jogakadémiai) hallgatók, — előírt tanulmányi feltételek és anyagi viszonyok fennforgása esetén, — másokkal szemben a tandíjkezdmény odaítélésénél előnyben részesítendők. 4. Egyenlő körülmények között ugyanezen előnyben részesítendők a tanulmányi ösztöndíjak és segélyek elnyerésénél, valamint 5. az internátusi és menza kedvezményeknél is. 6. Ugyanezen előny illeti meg a katonai szolgálatot teljesített hallgatókat a külföldi utazási és tanulmányi segélyek, valamint az ösztöndíjas (külföldi collégiumi) helyek adományozásánál, de kifejezetten egyenlő tanulmányi feltételek mellett, mert komoly tanulmányi és kulturális érdekek fűződnek ahhoz, hogy ezen ösztöndíjakban és kedvezményekben csak a kiválóan érdemes hallgatók részesüljenek.

B) *A felvételre, a beiratkozásra és a leckelátogatás félévégi tanusítására vonatkozó intézkedések*: 1. Azok az ifjak, akik közvetlenül az érettségi vizsgálat letétele után vonulnak be katonai szolgálatra és azt követőleg egyetemi tanulmányaikat a jog- és államtudományi, valamint a bölcsészettudományi karon öhajjtják folytatni, a tudományegyetemekre stb. való beiratkozás szabályozásáról szóló 1920. évi XXV. tc. és annak módosítása tárgyában 1928. évi XIV. tc. végrehajtásáról szóló 1928. évi 53.000. VKM. számú rendeletnek megfelelően, kötelesek szabályszerűen felszerelt kérvényeiket a rendes határidőben az illetékes karnál benyújtani. Ezzel egyidőben tartoznak benyújtani a tandíjmentességi kérvényeket is. 2. A beiratkozás határidejéül azon betoborzott orvostanhallgatók részére, akik már beiratkozott hallgatók voltak, illetve iktatás hatálya alatt állanak s akik katonai szolgálatukat október hó 10-én fejezik be, — október hó 15. napját tűzőm ki. — Ezek tandíjmentességi folyamodványukat október hó 10—15. között nyújthatják be. 3. Azok a betoborzott orvostanhallgatók, akik arcvonalbeli szolgálatukat május hó 10-én kezdik meg, a félévégi leckelátogatás tanusítását május hó 1—5. között kérhetik.

C) *Tanulmányi kedvezmények*: 1. Azok a joghallgatók, akik jogi tanulmányaik előtt, vagy azok megszakításával legalább egy évi tényleges katonai szolgálatot teljesítettek, úgyszintén azok is, akik igazolják, hogy a m. kir. honvédséghez karpaszományos minőségben betoboroztattak, szolgálati idejüket azonban jogi tanulmányaik befejezése után öhajjtják leszolgálni, — végbizonyítványukat hét szabályszerű félév elvégzése után elnyerik, (1889. XXVI. tc. és 410/5/101—1929. VKM. számú rendeletet). 2. Azok a bölcsészettanhallgatók, akik tanulmányaik folyamán a középiskolai tanárképzőintézetnek tagjai voltak s akik egyetemi tanulmányaik s tanítási gyakorlati évük előtt, vagy azok félbeszakításával, legalább egy évi tényleges katonai szolgálatot teljesítettek, úgyszintén azok is, akik igazolják, hogy a m. kir. honvédséghez karpaszományos minőségben betoboroz-

tattak, szolgálati idejüket azonban egyetemi tanulmányaik és tanítási gyakorlati évük befejezése után szándékoznak leszolgálni, — amennyiben a tanulmányi követelményeknek mindenben megfelelték, egy félévi tanítási gyakorlat szabályszerű elvégzésének igazolása esetén pedagógiai vizsgálatra bocsáthatók, (1889. XXVII. tc. és 540/5/173—1929. VKM. számú rendelet).

3. A fenti kedvezmény illeti meg, — hasonló feltételek mellett — a polgári iskolai tanárképzőintézet hallgatóit is. 4. A *nem tanárjelölt* bölcsészettanhallgatók katonai szolgálat esetén — hasonlóan a joghallgatóknak nyújtott tanulmányi kedvezményhez, — hét szabályszerűen lehallgatott félév alapján nyerhetik el végbizonyítványukat. 5. A betoborozott orvostanhallgatók katonai szolgálatukat két részletben teljesítik és pedig 5 hónapot mint orvostanhallgatók egyetemi tanulmányaik alatt, a VIII. és IX. félévek között, május hó 10—október hó 10-ig terjedő időben katonai kiképzés és csapatszolgálat alá vonva; a szolgálat másik hét hónapra terjedő részét pedig közvetlenül orvosdoktori oklevélük megszerzését követő időben, de legkésőbb 28. életévük betöltésének évében szolgálhatják le. — A bevonulás erre a 7 hónapi szolgálatra április hó 1-én, vagy október hó 1-én történik. — Ebből a 7 hónapi szolgálatból az első hónapot még a csapatnál a csapatorvosok mellé beosztva, a további 6 hónapot pedig már a honvéd egészségügyi intézetekben teljesítik kizáróan kórházi beosztásban, címzetes segédorvos helyettesi rendfokozatban, teljes ellátással, de legfeljebb őrmesteri zsold élvezetében.

D) *Átmeneti intézkedések*: Az orvostanhallgatók katonai szolgálatának fenti módon való rendezése az 1930. év őszén jelentkezett és felavatott orvostanhallgatókra már teljes egészében kiterjed. — Az 1929. év őszén és azt követően 1930. év nyaráig betoborozott és felavatott, de a szolgálat megkezdésére halasztást nyert orvostanhallgatók katonai szolgálati kötelezettségüknek csak orvosdoktori oklevelük megszerzése után fognak eleget tenni és csak összesen 9 hónapi szolgálatot fognak teljesíteni. E szolgálati időből 3 hónapot a csapatnál fegyveres kiképzés alatt s közvetlenül ezután 6 hónapot egészségügyi intézetben. — Az a néhány kivételt képező orvostanhallgató pedig, aki a szolgálat-halasztást igénybe nem vette és bevonult, de viszont 3 hónapi szolgálat után szabadságoltatott, — ugyancsak az orvosdoktori oklevél megszerzése után fog a még hátralévő 6 hónapi katonai szolgálatra behívatni, melyet kizáróan egészségügyi intézetekben fog eltölteni. — Budapest, 1931 április hó 16-án. (2167—1930/31. etsz.)

7. Miután az utóbbi időben úgy a középiskolai érettségi vizsgálatot tett tanulók, mint az egyetemi és főiskolai hallgatók közül sokan önként, hazafias lelkesedésből kifolyólag egy évig, október hó 1-től szeptember hó 30-ig tartó katonai szolgálatra vonulnak be s a katonai szolgálatot teljesítő ifjak, a szolgálat sajátossága következtében csak kiképzésük befejezése, vagyis október hó 1. után bocsáttatnak el a tényleges szolgálat kötelékéből és így az egyetemre való beiratkozási határidő betartásában akadályozva vannak, nevezettek katonai szolgálatához fűződő érdekekre figyelemmel megengedhető, hogy mindazok, akik önkéntes katonai szolgálatot teljesítettek, ezen körülmény szabályszerű igazolása mellett a tanév I. félévében október hó 10-ig iratkozhasanak be. Ezen engedély nem érinti azon általános rendelkezést, hogy az egyetemre való *felvételi* kérvények az illetékes tudománykaroknál szabályszerű időben nyújtandók be. A katonai szolgálatot teljesített ifjak — amennyiben a feltételek-

nek egyébként is megfelelnek — ugyanazokban a kedvezményekben részesülnek, mint a többi hallgatók.

8. Lásd a VKM. 410/5/101—1929. sz. rendeletét. (3457—1928/29. etsz.)

9. E § rendelkezései értelmében módosulnak a 22. és 23. § rendelkezései, de természetesen csakis a katonai szolgálatból szeptember hó végével elbocsátottakra nézve.

10. Katonai hallgatók beiratkozás, vagy beiktatás végett szintén az illetékes tudománykar dékánjánál kötelesek jelentkezni.

11. Katonai szolgálat elhalasztásáról a tudománykarok bizonyítványt — díjmentesen — kötelesek kiadni. Lásd a VKM. 410/5/166—1929. sz. rendeletét. (690—1929/30. etsz.)

12. Egyébként a katonai szolgálatot teljesítő egyetemi hallgatókra nézve — egyetemi tanfolyam a joghallgatók részéről hét félév — lásd az 1889: XXVI. tc. 1. és 2. §-ait. (VKM. 410—5/105—1929. sz. rendeletét: 806—1929/30. etsz.)

13. A katonai szolgálat megjelölése: „karpaszományos minőségben vállalt katonai szolgálat.” VKM. 410/5/197—1929. számú rendelete: 1223—1929/20. etsz. alatt.

14. Katona hallgatók félév elengedése: 1319—1929/30. etsz. alatt.

15. Egyetemi Tanács határozata a katonai félév kedvezményekben: 502—1929/30. etsz.

16. Orvostanhallgatók katonai szolgálata: 3313—1929/30. etsz.

17. Tudományos jellegű katonai előadások: 3095—1929/30. etsz. alatt. Ugyancsak: 3312—1929/30. etsz. Továbbá: 3381—1932/33. etsz.

24. §. Utólagos felvétel esetén úgy a quaesturában, mint az egyes tanároknál az engedélyben adott határidőig, vagy ha ilyen kitűzve nem volna, — az engedély keltétől számított 3 nap alatt be kell íratkozni.

Jegyzet:

Az utólagos beiratkozásra vonatkozó dékáni, vagy rectori engedély keltének napjául a quaesturában a származási ív dékáni, illetőleg rectori aláírásának kelte számít, — a tanárok részére pedig a jelentkezés napjának ellenőrzésére a quaestura által a leckeönyvbe bejegyzett nap szolgál. E § rendelkezése azonban azt a szabályt, hogy a beiratkozások szeptember 30-án, illetve február 6-án feltétlenül befejeződnek, nem változtatja meg. (V. ö. 22. § 2. sz. jegyzete és a 23. § 1. bek.)

25. §. Utólagosan beiratkozni egyes előadásokra, valamint törölni egyes felvett kollégiumokat az olyan hallgatóknak, akik úgy a quaesturában, mint az egyes tanároknál már szabályszerűen beiratkoztak, — csak azoknak a tanároknak írásbeli engedélye alapján lehet, akiknek előadását utólag felvenni, vagy törölni kívánják. Úgy a hozzáírást, mint a törlést a származási íven is végre kell hajtani, — evégből a quaesturában azonnal jelentkezni kell. Az összes leckék törlését annak a tudománykarnak a dékánja engedheti meg, amelybe a hallgató be van iktatva.

Az utólagos beiratkozást és a törlést a rendes határidőben

beiratkozóknak csak a rendes beiratkozási időt követő héten, az utólagosan beiratkozóknak pedig a quaesturában való beiratkozás napjától számított egy hét alatt lehet megengedni.

Jegyzet :

Az a tanár, kinek kollégiumát valamely hallgató törölni kívánja, — az engedélyt a leckekönyvbe jegyzi be.

26. §. Az összes előadások szabályszerű törlése esetén a questor a befizetett tandíjat visszafizeti.

Az egyetem kötelékéből az előbbi §-ban megszabott *határidőn túl kilépőknek a tandíj nem fizethető vissza.*

Jegyzetek :

1. Más karra átlépésre nézve 1. 4. § 2. és 3. sz. jegyz.

2. Mellékdíjak vissza nem fizettetnek. (V. ö. 4. § 3. sz. jegyz.)

27. §. A hallgató beiratkozása s — amennyiben ez az illető karon elő van írva — a leckekönyvnek az egyes tanárok által történt aláírása után leckekönyvét a quaesturánál nyújtja be, hogy a quaestura azt a hallgató anyakönyvi lapjával összeegyeztesse és az anyakönyvben netán szükséges helyesbítéseket teghesse.

Az egyeztetés megtörténtét a quaestor a hirdetőblán tudatja s a leckekönyvet a tulajdonos a hirdetés közzétételétől, vagyis legkésőbb az első félévben október hó 25, a másodikban március hó 15-től számított 1 hét alatt köteles az illetékes dékáni hivatalnál átvenni, mert azontúl a dékáni hivatal a leckekönyv esetleges elkallódásáért szavatossággal nem tartozik.

Jegyzet :

Az egyetem Tanácsa 1932 június hó 30-iki IX. rendes ülésén 2973—1931/32. etsz. alatt az indexek utólagos egyeztetési díját 5 pengőben állapította meg.

28. §. A beiktatás által a hallgató a debreceni m. kir. Tisza István-Tudományegyetem polgárává és annak a tudománykarnak bekebelezett tagjává lesz, amelybe rendes hallgatóul felvették. Mint ilyen, az illető kar dékánjának közvetlen felügyelete alatt áll. Megnyeri azokat a jogokat és magára vállalja azokat a kötelezettségeket, melyek a tanulmányi és fegyelmi szabályzat szerint az egyetem polgárait illetik, valamint azokat, melyek az ő tudománykarának külön tanulmányi rendjén alapulnak.

29. §. A beiktatás érvényes arra az egész időre, melyet az egyetemi polgár annál a tudománykarnál tölt el, ahová beiktatták. De új beiktatás szükséges a tanulmányok folytatásához akkor, ha a hallgató más tudománykarba, vagy más tanintézetbe lépett át, vagy tanulmányait két féléven át megszakította.

Jegyzet : Lásd 1. § 6. sz. jegyz. és 49. § 2. bek.

B) A rendkívüli hallgatók beírása.

30. §. A rendkívüli hallgatók nem beiktatás, hanem beírás útján vétetnek fel. Nem válnak egyetemi polgárokká, de a fegyelmi szabályoknak mindenben alá vannak vetve.

31. §. Rendkívüli hallgatónak felvehető az, aki legalább 16 éves és olyan képzettségű, hogy a választott előadásokat eredménnyel hallgathatja. Kétség esetén a felvétel iránt az illető kar végérvényesen határoz.

Jegyzetek :

1. Mindenki, akinek bizonyítványa a rendes hallgatói minőségben leendő felvételre megállapított kellékek tekintetében hiányos, tehát pl. pótlásra, vagy kiegészítésre vár, átmenetileg mint rendkívüli hallgató iratkozhatik be az egyetemre.

2. Nőknek rendkívüli hallgatókúl való felvételére vonatkozólag is az 1. § 23. sz. jegyzetében közölt rendelkezések irányadók.

32. §. A rendkívüli hallgató felvétele aképpen történik, hogy a jelentkező kitöltött származási ívvel (melyhez a rendes hallgatókétól különböző színű papírt, v. ö. 34. § kell használni), továbbá képzettségi fokát tanúsító okirataival és születési bizonyítványával a kari dékánhoz fordul, aki a felvétel bizonyításául a származási ívet aláírja. A dékánilag láttamozott származási ív alapján lehet a quaesturában beiratkozni.

Jegyzetek :

1. Ha valaki csak rendkívüli hallgatónak óhajt a tudományegyetemre beiratkozni, — a beiratkozásra attól a tudománykartól, melyen tanulmányokat folytatni kíván, — előzetesen és írásbeli folyamodványban engedélyt kérni tartozik. (V. ö. 1. § 3., 16. számú és következő jegyzeteit.)

2. Mindazok, akik a jog- és államtudományi karra *csak* az államszámviteltan látogatására kérnek és kapnak engedélyt (rendkívüli hallgatók), ezt a körülményt félre nem magyarázható módon kötelesek feltüntetni s az ilyen egyénekről a jog- és államtudományi kar külön jegyzéket vezet. Az ily címen hallgatott tanulmányi félévek ugyanis a jog- és államtudománykari tanulmányi időbe nem számíthatók be. (V. ö. 1. § 17—18. sz. jegyzetét.)

33. §. A rendkívüli hallgatók beiktatási díjat és könyvtári illetéket nem fizetnek. Rendkívüli hallgatók a leckepező fizetése alól nem menthetők fel.

Jegyzetek :

1. V. ö. a tandíjmentességi szabályzat 1. §.

2. Rendkívüli hallgatók ú. n. köztisztviselői tandíjkedvezményben nem részesülhetnek. (V. ö. tandíjm. szab. 8. § jegyz.)

34. §. A rendkívüli hallgatók, eltérőleg a rendes hallgatók sötétkéék kötésű leckeönyvétől, világossárga színű arcképes leckeigazolványt kapnak, amelybe a hallgatandó előadásokat a származási ívvel megegyezően bejegyzik. A quaestura a beíratkozást a leckeigazolványban oly módon ismeri el, mint a rendes hallgatók leckeönyvében, a származási ívet pedig, amely éppen úgy, mint a rendes hallgatókra vonatkozólag az egyetemi anyakönyv alapjául szolgál, visszatartja.

35. §. A tanároknál a rendkívüli hallgatók is úgy íratkoznak be, mint a rendes hallgatók. (13—15. §.)

A rendkívüli hallgatói minőségben eltöltött félév nem számíttatik be abba a tanulmányi időbe, amelyet az illető kar tanulmányi rendszere megkíván ahhoz, hogy valaki végzettnek tekinthető, szigorlatra, vagy bármely képesítést adó vizsgálatra bocsátható legyen.

Jegyzetek :

1. Azok, kik az őket egyébként rendes hallgatókul leendő beíratkozásra minősítő okmányokat valamely formai okból kellő időben be nem mutathatván, egyelőre csak rendkívüli hallgatókul íratkozhatnak be, átíratkozásukat rendes hallgatókká az akadályozó ok megszűnése után még ugyanazon félévben az illető kar tanártestületénél kérelmezik, mely az ügyet saját hatáskörében elintézi. (VKM. 5120—1889. sz. r.)

2. Azok a magyar állampolgárok, kik középiskolai tanulmányaikat külföldön végezvén, a magyar történelemből és magyar irodalomtörténetből teendő kiegészítő érettségi vizsgálatuk hiányában egyelőre csak rendkívüli hallgatókul vehetők fel, ha a szóbanforgó kiegészítő érettségi vizsgát legkésőbb a III. főiskolai félév megkezdése előtt sikerrel leteszik, rendkívüli hallgatói minőségben előzetesen eltöltött tanulmányi idejüknek a rendes tanulmányi időbe leendő beszámítását igényelhetik és kérelmezhetik. (VKM. 91,623—1908. sz. rend.) Lásd 5. § 5. és 6. sz. jegyz.

3. A rendkívüli hallgatói minőségben töltött félévnek a rendes egyetemi tanulmányi időbe való kivételes és korlátolt beszámítása felett általában az illetékes kar tanártestülete határoz. (V. ö. erre nézve alább a 46. § jegyzeteit.)

C) A vendéghallgatók felvétele.

36. §. A vendéghallgatók, ha hallgatásuk állandó jelleggel bír, tartoznak a rectori hivatalban, mégpedig az illetékes előadó tanár beleegyező és az illetékes dékán helybenhagyó nyilatkozata alapján látogatási jegyet váltani. A jegyek árát a karok betérjesztett véleményei alapján az egyetemi Tanács állapítja meg. A látogatási jegyek ára az egyetem jóléti intézményeinek támogatására fordíttatik.

Jegyzetek :

1. V. ö. VKM. 44,469—1926. sz. rend. és az 1. § 2. sz. jegyz.

2. A látogatási jegyek ára ezidőszent félévenként és óránként 8 pengő. A látogatási jegyekből befolyó jövedelem a Mensa Academicát illeti. (2484—1925/26. etsz. hat.)

II.

Az egyetemi hallgatók nyilvántartása.

37. §. Az egyetem összes hallgatóinak nyilvántartása a quaestura feladata.

Minden egyetemi hallgató tartozik beíratkozásakor a lakását és később annak minden változását a quaesturában, fegyelmi büntetés terhe alatt, nyilvántartás céljából bejelenteni. (V. ö. 8. § 10. sz. jegyz.) Ugyanezen alkalommal minden egyetemi hallgató a quaesturában fényképpel ellátott, névreszóló, számozott igazolójegyet kap (V. ö. VK. Min. 1922. évi október hó 30-án, 98,375—1925. IV. ü. o. sz. alatt kelt leiratát. 473—1922/23. etsz.), amelyet a hallgató az egyetemi tanácsjegyzővel való aláíratás és az egyetem pecsétjével ellátás végett a rectori irodába benyújtani s onnan 3 nap alatt elvinni tartozik. (V. ö. 11. § 2. sz. jegyz.)

Jegyzet :

Az igazolvány díjára nézve l. az 50. § jegyzetét.

38. §. Az egyetemi anyakönyvet alkotó származási ívek észrevételi rovatába a következő adatokat kell beírni :

a) utólagos felvétel esetén az egyetemi hatóság határozatát, annak keltét és számát ;

b) a tandíj fizetés alól nyert mentesség, vagy fizetési haladék engedélyezése esetén a kar határozatát, annak keltét és számát ;

c) ha a kar a hallgatótól a leckelátogatási bizonyítványt végzésileg megtagadta, ezt a végzést, annak keltét és számát ;

d) utólagos tanári, vagy dékáni láttamozás engedélyezése esetén, az erre vonatkozó dékáni engedélyt, annak keltét és számát.

Jegyzet :

A származási lapon továbbá feljegyzendők :

a) a hallgató névváltoztatása, vagy egyéb személyére vonatkozó adatváltozások ;

b) távozási és végbizonyítvány, valamint másodlat kiállításának ténye ;

c) a hallgató valamely fegyelmi ügyében hozott minden olyan határozat, melynek feljegyzését az anyakönyvbe s ezzel bejegyzését a távozási és végbizonyítványba az egyetemi Tanács elrendelte, az erre vonatkozó rendelet keltével, számával;

d) egyéb minden olyan adat, melynek feljegyzését az illetékes hatóság elrendeli, a rendelkezés számával és keltével.

39. §. A quaestura az egyetemi anyakönyvet az eredeti származási ívekből az egyes tudománykarok szerint akkép szerkeszti, hogy minden egyes tudománykaron a rendes és a rendkívüli hallgatók származási ivateit külön-külön betűsorban állítja össze s az így összeállított anyakönyv másodpéldányát bekötve az illető karoknak a beíratkozások után beszolgáltatja.

III.

Az előadások tartása és választása.

40. §. Az egyetemi előadások félévenként tartatnak. Az első félév szeptember hó 1-én kezdődik és bezárólag január 6-ig tart, a második félév pedig január hó 7-én kezdődik és bezárólag június hó 25-ig tart.

Az előadások az első félévben szeptember 16-án, a második félévben január 23-án kezdődnek és az első félévben bezárólag december 20-ig, a másodikban május 31-ig tartanak.

41. §. Az állandó fizetéssel kinevezett tanárok hetenként legalább 5 óra tartására kötelesek és az előadásokat elsősorban azokból a tárgyakból kötelesek hirdetni, amelyek kinevezésük szerint főkéllégiumaik.

A tekintetben, hogy a tanár főleckéit hetenként hány órában legyen köteles előadni, a következők szolgálnak irányadóul:

a) a kinevezési okirat, vagy a tanár meghívását megelőző tárgyalás, illetőleg a pályázati hirdetmény;

b) a tantárgyak fontossága és a kellő arány az egyenlő fontosságú tanszakok tárgyalási terjedelmének megszabásában;

c) az a különösen figyelembe veendő szempont, hogy minden hallgatónak módja legyen egyetemi ideje alatt tanszakának legalább minden főrészletét rendszeresített tanártól hallgatni.

42. §. Azokon a leckéken kívül, melyeket a tanár kinevezése szerint tartani köteles, még egész tanszakából, vagy annak egyes részeiből, valamint olyan szakokból is, melyekből előadások tartására fel van jogosítva, tarthat egy, vagy több leckét.

Jegyzetek:

1. Hirdetett előadások az első félévben szeptember hó 28-ig, a második félévben február hó 1-ig vonhatók vissza. (VKM. 48,826—1899. sz. r.)

2. A szemináriumokba és a laboratóriumokba való felvételről az egyes szemináriumok, illetőleg intézetek és klinikák külön szabályai intézkednek.

43. §. Az egyetemi hallgatók az előadásokat és az előadó tanárokat, az alábbi feltételek mellett, szabadon választhatják s bármelyik karon hirdetett előadásokra beíratkozhatnak.

Jegyzetek :

1. Szabályzat a debreceni m. kir. Tisza István-Tudományegyetemen rendszeresített kötelező testnevelésről.

1. §. Az egyetem minden, 24 éves életkoron aluli rendes és rendkívüli hallgatója köteles a hetenként 2 órában megtartott testnevelési gyakorlatokon résztvenni.

2. §. A testnevelési órákat a látogatásra kötelezett hallgatók külön Testnevelési Lapon veszik fel és a testnevelési tanárral minden félév elején és végén láttamoztatják, annál inkább, mert annak pótlásáig a lecke-könyvek nem egyeztetethetők s a hallgató ellen a megfelelő rendszabályok alkalmaztatnak. Evégből a testnevelési tanárok minden félév elején és végén tudomány-karonként hirdetményben közlik a hallgatósággal, hogy a testnevelési lapokat mikor és hol láttamozzák. A férfi- és nőhallgatók testnevelési órái külön-külön tartandók. A testnevelési gyakorlatokon való részvétel az egyetemi végbizonyítványok kiállításánál a quaestori hivatal által ellenőriztetik.

3. §. A testnevelési órák alól felmentésüket kérhetik :

a) betegségben, vagy testi fogyatékoságban szenvedők ;
b) rendszeres lelkesítő szolgálat végzésére kiküldött hittudománykari hallgatók ;

c) a szerzetes rend kötelékébe tartozó nőhallgatók, végül

d) különös méltánylást érdemlő indokokra hivatkozó hallgatók.

Betegség, vagy testi fogyatékoság az Egyetemi Tanács által az orvostudományi kar javaslata alapján 3 évre megválasztott egyetemi sportorvos (sportorvosok) bizonyítványával igazolandó. A sportorvos (orvosok) látja (látják) el a kötelező testnevelés keretén belül a hallgatók egészségügyi ellenőrzését. (3369—1927/28. és 1194—1927/28. etszk.)

4. §. A testnevelési órák alól mentesítettek :

a) a csupán az államszámviteltant hallgatók ;

b) a vendéghallgatók ;

c) utolsó két félévüket végző rendes hallgatók ;

d) fegyveres alakulatoknál (aminők pl. a honvédség, rendőrség, csendőrség, folyamőrség, vámőrség, pénzügyőrség stb.) legalább egy éven át szolgáló, vagy legalább egy éven át szolgálatot teljesített olyan hallgatók, akik a jelen szabállyal előírt testnevelési oktatással egyenrangúnak vehető kiképzésben részesülnek, vagy részesültek.

Az ilyen hallgatók kötelesek illetékes parancsnokságuktól kiállított bizonyítványt bemutatni arról, hogy tényleges szolgálatot teljesítettek, illetve teljesítettek.

e) Családos vagy férjezett egyetemi hallgatók, kellő igazolás mellett ;

f) azok a nem az egyetem székhelyén lakó hallgatók, akik testnevelési kötelezettségüknek a lakóhelyükön tartott levente kiképzési órákon, vagy megfelelő sportegyesületekben tesznek eleget.

A most említett hallgatók minden félév elején kötelesek a testnevelő tanárok által vezetett jegyzékben a levente-, illetve sportegyesületi kiképzésben való részvételüket bejelenteni, ezen kiképzési órák igazolására szolgáló űrlapot átvenni és a félév

végén a levente-, illetve sportegyesület vezetőségének igazolásával ellátva, a testnevelési tanároknak bemutatni.

g) Az egyetemi cserkészcsapat tagjai.

5. §. A felmentés iránti kérvényeket az Egyetemi Testnevelési Bizottsághoz (ETB.) címezve, a beíratkozási határidőben a rectori hivatalban kell benyújtani.

6. §. A felmentések tárgyában az ETB. az utólagos beíratkozások utolsó napjától számított 8 napon belül határoz.

A bizottság határozatáról — amely végérvényes — a folyamodó hallgatók illetékes tudománykaruk hirdetőtábláján értesülnek.

A felmentést a tanácsi megbízott a Testnevelési Lapba bevezeti.

7. §. A kötelező testnevelés ellenőrzését és irányítását a mindenkor Rector elnöklete alatt működő ETB eszközli, amely a tudománykarok mindegyikre részéről 3 évi időtartamra kiküldött 2—2 tagból alakul.

Az egyetem egyik tanárát az Egyetemi Tanács 3 évi időtartamra tanácsi megbízottként választja be az ETB-ba. A tanácsi megbízott mandátuma a három év leteltével megújítható.

A tanácsi megbízott — aki a ETB-nak állandó előadója — képviseli az egyetemet minden, az egyetemi testneveléssel kapcsolatos ügyben. Ő írja alá a Rector nevében a Testnevelési Lapokat.

Az ETB. üléseire meghívhatók a testnevelési tanárok és az egyetemi sportorvosa (orvosai) is. A bizottság e pontban említett tagjainak azonban csak tanácskozási joguk van.

Az ETB jegyzőjét a Rector jelöli ki a rectori hivatal tisztviselői közül.

8. §. A tudománykarok tanrendjüket úgy állítják össze, hogy a hallgatóknak hetenként legalább egy délutánjuk a kötelező testnevelés céljaira szabad maradjon.

9. §. A kötelező testneveléssel kapcsolatban legfeljebb havi egy órában sportelméleti előadás is tartható. A férfihallgatókat céllovásban is képezni kell.

10. §. A testnevelési gyakorlatok kétfélek:

a) rendes gyakorlatok;

b) továbbképzési gyakorlatok;

A rendes gyakorlatokat az egyetem testnevelési tanárai vezetik.

A továbbképzési gyakorlatokra azok a hallgatók kerülnek, akik a rendes gyakorlatokból kiváló eredményt érnek el.

A továbbképzést az Egyetemi Tanács a Debreceni Egyetemi Atlétikai Clubra (DEAC.) bízta.

11. §. A mulasztásokról a testnevelési tanár jegyzéket vezet, amelyet havonként a tanácsi megbízott útján az illetékes kar dékánjának bemutat.

A testnevelési órákat igazolatlanul mulasztó hallgatók ellen fegyelmi eljárás is indítható.

A továbbképzésre átvett hallgatók ellenőrzését a DEAC. végzi.

12. §. A testnevelés eredményéről a testnevelési tanárok havonként jelentést tesznek a tanácsi megbízottnak, aki velük évenként legalább négyszer értekezletet tart a tapasztalatok és a további program megbeszélésére.

A tanácsi megbízott minden félév végén az ETB-nak, illetve ennek útján az Egyetemi Tanácsnak beszámol a lefolyt félév testnevelési viszonyairól.

A csoportok képességüket és haladásukat minden félév végén az ETB. előtt is bemutathatják.

13. §. A testnevelés iránti hajlandóság fejlesztésére időnként egyetemi sportverseny tartható, amelynek győztesei erre a célra alapítandó egyetemi sportérmet kapnak.

A testgyakorlatokban kiváló eredményt felmutató hallgatók nevei — ha tanulmányaikat egyébként is sikeresen folytatják — az egyetemi Almanachba felvételnek. Az ilyen kitüntetés a tanácsi megbízott javaslatára történik.

14. §. A továbbképzési gyakorlatokat a tanácsi megbízott a testnevelési tanárokkal és a DEAC. szenior tagjaiból szervezett bizottsággal irányítja.

Az egyetemi hallgatók továbbképzése irányában vállalt kötelezettségei következtében, a tanácsi megbízott a DEAC. válaszmányának és igazgatótanácsának üléseire mindig meghívandó.

Az egyetem Testnevelési Alapjából a DEAC-nak juttatott járulék fejében a továbbképzésre utalt hallgatók a DEAC. sporteszközeit díjtalanul használják.

15. §. Sporteszközökből az egyetem testnevelési alapja szertárt létesít. Ez a szertár a lehetőségig a szegénysorsú hallgatóknak eszközöket bocsát rendelkezésükre. A sporteszközökkel való ellátás kérdésében a tanácsi megbízott dönt.

A testnevelési-alap és a DEAC. felszerelésének leltárát és anyagnaplóját az egyetem gazdasági hivatala vezeti és félévenként az ETB-nak bemutatja.

16. §. A kötelező testnevelés céljaira külön Egyetemi Testnevelési Alap szolgál, amelybe az egyetem minden hallgatója testnevelési járulék címén félévenként 5 (öt) pengőt fizet a beiratkozáskor a quaesturába. A testnevelési járulékokból befolyt összeg háromtöd részét (60%-át) az ETB. a kötelező testnevelés céljaira, az egyetemi sporttelep kiépítésére és felszerelésére fordítja, kétötöd részét (40%-át) pedig a DEAC-nak a továbbképzés céljaira engedi át. Ezt a megosztási arányt az Egyetemi Tanács újabb határozattal a tapasztalatokhoz és a szükséges képest újra szabályozhatja.

A testnevelési-alapból a DEAC-nak jutó részt is a quaestura kezeli.

A testnevelési járulékokon kívül, a testnevelési-alapba folynak be a sportpályák esetleges bérbeadásából befolyó bérösszegek, valamint egyetemi sportünnepélyekből eredő bevételek, vagy az egyetemi testnevelés céljaira bárhonnan érkező adományok is.

17. §. Az Egyetemi Testnevelési Alap pénzkezelése az Egyetemi Tanács és a tanácsi megbízott felügyelete alatt áll.

Az ETB. minden félév végén megállapítja a következő félévre — a tanácsi megbízott javaslata alapján — a részletes költségvetési előirányzatot és azt az Egyetemi Tanács elé terjeszti, amely azt legkésőbb október, illetve február hó 10-ig jóváhagyja.

Az Egyetemi Tanácstól jóváhagyott költségvetés tételinek keretében a tanácsi megbízott végzi az utalványozásokat szabályszerűen kiállított és kezelt számlákra.

A DEAC. utalványzásait szintén a tanácsi megbízott látalmazza.

A tanácsi megbízott a félév folyamán teljesített utalványozásairól minden félév végén az ETB-nak, illetve ezen át az Egyetemi Tanácsnak részletesen elszámol.

18. §. Az Egyetemi Testnevelési Alap terhére csak a köte-

lező testnevelés és továbbképzés feladatait, továbbá lehetőség szerint a sportter kiépítését szolgáló kiadások eszközölhetők. Ezt a tanácsi megbízott tartozik ellenőrizni.

Az egyetemi testnevelési orvos (orvosok) tiszteletdíjának, valamint az Egyetemi Sportérem költségeinek utalványozása az Egyetemi Testnevelési Alap terhére történik.

A jelen szabályzat a vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr jóváhagyása után lép életbe és módosítása, valamint hatályon kívül helyezése is csak a vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr jóváhagyásával történhetik.

Elfogadta a debreceni m. kir. Tisza István-Tudomány-egyetem Tanácsa 1931. évi január hó 20-án tartott VII. rendes ülésében. (1129. és 2126—1930/31. etszk.)

2. Lásd még az 1129—1930/31. etsz. és a 748—1930/31. etsz. tanácsi határozatot. Az Egyetem Tanácsa 1930 november 7-én tartott 10. rendes ülésén kimondotta, hogy a testnevelő tanár a testnevelési lapokról állandó nyilvántartást tartozik vezetni, melyben a testnevelési lap kiállításának ideje és száma is feltüntetendő. Az így félévenként vezetett és lezárt nyilvántartást a testnevelési tanár köteles félév végén az egyetemi quaestori hivatalba beszolgáltatni a végből, hogy a testnevelési lapokról hiteles másolatok bármikor kiadhatók legyenek.

3. Egyetemünk Tanácsa 1932. évi május hó 2-iki VI. rendes ülésén hozott határozatával kimondotta, hogy azok a hallgatók, akik testnevelési ügyben kéréseiket nem szabályszerű időben terjesztik elő, annyszor 2 P bírságot kötelesek fizetni, mint amennyi félévvel kérvényüket későbbben adják be. Az összeg a quaestori hivatalban felerészben diákjelölti, felerészben testnevelési célokra fordítandó. (2174—1931/32. etsz.)

4. VK. miniszter úr 1933 június hó 2-án, 16,918—1933. IV. sz. rendeletével (3381—1932/33. etsz.) a katonai tárgyú előadások hallgatását mindazon egyetemi hallgatókra elrendeli, akikre a testnevelési törvény szerint a kötelező testnevelésben való részvétel kötelező. Az előadások tartására a Tanács szakelőadókat választ. A heti órák száma: kettő. Hittanhallgatókra nem kötelező. A katonai tárgyú előadásokat bármely, előre meghatározott félévben hallgatni és az előadásból kollokválni mindenkinek kötelessége, aki eme kötelezettségének eleget nem tesz, — egyetemünkön doctori diplomát nem nyerhet. Bár ezek az előadások a kötelező testnevelés körébe vonattak, testi alkalmatlanság sem mentesít ezek hallgatásának és a kollokviumok kötelezettsége alól. Az előadások a lecke-könyvbe (index) írandók és a szakelőadókkal tanév elején és végén a lecke-látogatást igazolni kell. A kollokvium teljesen díjmentes. A katonai tárgyú előadás címe a tanrendben tétetik közzé.

5. A testneveléssel kapcsolatban és annak körében legalább havi 2 órán céllovesi gyakorlatok is tartandók.

6. A testnevelési órák az általános egyetemi órarendben illesztendők.

7. Az oktatás, a testnevelési tanár vezetésével, 40 tagból álló csoportokban történik. Csoportokba osztja a tudománykarok, sőt lehetőleg az évfolyamok sorrendjének figyelembevételével történik.

8. A testnevelő tanár utasításai, parancsai, vezényszavai iránt a hallgatók feltétlen engedelmességgel tartoznak. Az órákon a fegyelem ellen vétőket a testnevelési tanár megintheti s szükség esetén az óráról ki is utasíthatja, ami igazolatlan órának számít.

9. A testgyakorlatokhoz tartozó felszereléseket, sporteszközöket minden hallgató övni köteles.

10. A testgyakorlati órákon tanúsított szorgalom és magaviselet, a testnevelő tanár által a testnevelési lapba vezetendő és a jótétemények: tandíj, Mensa, lakáskedvezmények, ösztöndíjak, segélyek stb. odaítélésénél szintén tekintetbe vehetők.

11. A hallgatók a testnevelési órák alatt tanúsított buzgalma, szorgalma és fegyelmezett magatartása, valamint tanúsított előmeneteleiért: „igen szorgalmas“, „szorgalmas“ és „törekvő“ érdemjegyet nyerhetnek. Az érdemjegy bevezetését a testnevelő tanár el is hagyhatja.

12. Az egyetemi végbizonyítványok kiállításánál a testnevelés, illetve a testnevelési gyakorlatokban való részvétel pontosan ellenőriztetik, — nehogy valaki önkényűleg kivonhassa magát. (986—1928/29. etsz. határozat.)

13. A tanévet az egyes sportágakban az egyetemi ifjúság sportversenye fejezi be, melyen csak egyetemi hallgatók vehetnek részt. A versenyeken a kiválók érdemdíjazásban részesülnek.

14. A testnevelési állandó bizottság felügyel a testnevelés egész menetére s az igazolatlanul mulasztókkal szemben a jelen szabályzat alapján jár el. (Lásd a fegyelmi szabályok megfelelő rendelkezéseit.)

44. §. Akik bizonyos szakképzettséget kívánó életpályára készülnek s e végett minősítő vizsgálatokat, vagy szigorlatokat akarnak tenni, kötelesek az illető kar tanulmányi és vizsgálati rendjéhez alkalmazkodni.

Jegyzet:

A tudománykarok tanulmányi és vizsgálati rendjének rövid összefoglalását lásd a 66. § jegyzeténél.

45. §. Hogy az egyes karok hallgatói az egész tudománykör és különösen az előadások hallgatásának elrendezése felől tájékozást nyerhessenek, úgy a kari dékánok, mint az egyes tanárok mindazokat, kik tőlük felvilágosítást kérnek, kellő útbaigazítással kötelesek ellátni.

46. §. A hittudományi, a jog- és államtudományi, valamint a bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi karon a tanulmányok teljes befejezéséhez szabályszerű 8 félév, míg az orvostudományi karon 10 félév szükséges.

Arra, hogy a tanulmányi időbe a félév beszámíttassék, heti húsz óra hallgatásának bizonyítása szükséges.

Azt, hogy az egyes karokon bizonyos vizsgálatokhoz mely tárgyakat, hány féléven át, az egyes tantárgyakat hetenként hány órában kell hallgatni és hogy a tanulmányi időből külföldi egyetemen hány félévet lehet eltölteni, az illető karok tanulmányi és vizsgálati szabályai határozzák meg.

Jegyzetek:

1. A valamely szempontból szabálytalan féléveknek és a rendkívüli hallgatói minőségben eltöltött féléveknek a vizsgálá-

latokra bocsátás, vagy a pályavégzettség elnyerése szempontjából való beszámítása végett benyújtott kérvények felett a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztertől újabban nyert felhatalmazás alapján általában az illetékes karok határoznak. Az ily tárgyú kérések elbírálására a vallás- és közoktatásügyi miniszter az alábbi elveket állapította meg (VKM. 8286—1924. IV. sz. rendelete és 1743—1923/24. etsz.):

„A közelmúltban végrehajtott létszámapasztással kapcsolatban az adminisztráció egyszerűsítése, illetőleg a minisztérium ügykörének decentralizálása válván szükségessé, folyó évi március hó 15-től (1924) kezdődőleg további intézkedésig az egyetemek illetékes tudománykarainak hatáskörébe utalom:

1. A félévbeszámításoknak (más karbeli, más főiskolai szabálytalan és rendkívüli félévek beszámításának) engedélyezését, amennyiben az illető karon félév beszámításnak egyáltalán helye van;

2. a vizsgálatokra és szigorlatokra való bocsátásnak a szabályoktól eltérő engedélyezését, továbbá vizsga, illetve szigorlati (ismétlő, pót) határidők leszállítását, kivéve a harmadszori és negyedszori ismétlési engedélyek megadását, amelyek továbbra is a vezetésem alatt álló minisztérium, illetőleg az államfő hatáskörébe tartoznak.

Az ezen rendelettemmel a karok hatáskörébe átengedett diszpenzációs jog mikénti gyakorlására nézve a következő irányelveket állapítom meg:

Minthogy az 1922. évi szeptember hó 26-án 86,580. IV. sz. a. kelt rendeletemre való hivatkozással még ma is érkeznek be oly kérvények, melyek *hadi tanulmányi kedvezmények* elnyerésére irányulnak, az ilyen kedvezmények igénybevételére jogosultaknak azonban eddig már elég idő állott rendelkezésükre ezen joguk érvényesítésére, ennél fogva az ilyen kérvények jelen rendeletem hatálybalépése napjától kezdve tárgyalás nélkül visszautasítandók.

Mindennemű hadi tanulmányi kedvezmény engedélyezésének lehetősége tehát a jelzett naptól kezdve egyszersmindenkorra megszűnik. Kivételt egyedül azoknak a volt hadifoglyoknak ily irányú kérvényei képeznek, akik a hadifogságból való visszaérkezésüktől számított legkésőbb három éven belül hadi kedvezményekre való igényüket az illetékes karnál bejelentették. Az ilyen irányú kérvényeket is a kar saját hatáskörében intézi el. Az eddig engedélyezett tanulmányi kedvezményeket természetesen ez a rendelkezés nem érinti.

Minthogy az egyetemi hallgatóság kötelességérzésének növelését, a rendhez, a fennálló szabályok betartásához való szoktatását a jövő generáció nevelése szempontjából elengedhetetlenül fontosnak tartom, a *szabálytalan félévek beszámításának* lehetőségét a legkisebb mértékre kívánom korlátozni. Ehhez képest szabálytalan féléveknek a végbizonyítvány szempontjából való beszámítása — amelyre irányuló kérés csak a végbizonyítvány kiadása iránt nyilvánított kérelem kapcsán terjeszthető elő és előbb érdemlegesen nem tárgyalható, — csakis kivételesen, rendkívüli méltánylást érdemlő esetekben — és ilyenkor is csak olyan hallgatóknak engedélyezhető, akik tanulmányi előmenetelük szempontjából is erre érdemesnek bizonyultak, tehát sikeres kollokviumokat tudnak felmutatni és a kérelem tárgyalásának időpontjáig esedékessé vált vizsgálataik során összesen legfeljebb egy ízben utasítottak ismétlésre. Ily esetekben is szabálytalan félévek ezentúl legfeljebb felerészben számíthatók be és a beszámítható összes félévek száma háromnál több semmiesetre sem lehet. A felerészben való beszámítástól eltérésnek van helye, ha a hall-

gatónak csak egy szabálytalan félére van, amely méltányos esetekben beszámítható. A szabálytalan félének beszámítása ügyében tett ezek az intézkedések az orvostanhallgatóknál — figyelemmel az új szigorlati szabályzat vonatkozó rendelkezéseire — természetesen csak a régi szigorlati szabályzat szerint végző orvostanhallgatókra vonatkoznak.

Rendkívüli félék csak különös méltánylást érdemlő esetekben és csak korlátozott mértékben számíthatók be, de akkor is csak a végbizonyítvány kiadása során és csak oly rendkívüli féléknekél van beszámításnak helye, amelyeket az illetők a középiskolai VIII. osztályú bizonyítvány alapján hallgattak. (A reáliskolai érettségi bizonyítvány alapján hallgatott rendkívüli félékre vonatkozó intézkedések továbbra is érvényben maradnak.)

Más karbeli félék beszámítása is általában csak végbizonyítvány kiadása iránt előterjesztett kérelem elbírálása során eszközölhető.

Szigorlatoknak (joghallgatóknál az alap- és államvizsgálatoknak is) más egyetemen (jogakadémián) való folytatása (letétele) a mai rendkívüli viszonyokra (az utazás, ellátás óriási költségeire) való tekintettel rendkívül méltánylást érdemlő esetekben engedélyezhető akkor, ha az erre nézve meghallgatott elbocsátó egyetem (jogakadémia) nem tesz észrevételt az ellen.

Végzett teológusoknak, valamint *végzett bölcsészethallgatóknak* az eddigi gyakorlathoz képest ezentúl is megadható az a kedvezmény, hogy jogi tanulmányaikat öt félév alatt végezhessek el abban az esetben, ha első és második alapvizsgájukat kellő időben tették le. Az ilyen kedvezményben részesítettek az ötödik félév után bocsáthatók a harmadik alapvizsgálatra.

Ugyanezen kedvezmény adható meg a jogi karra beíratkozott *végzett közgazdaságtudománykari* hallgatóknak is.

Más karbeli féléknek a jogi tanulmányokba való beszámítása csak rendkívül méltányos esetekben és csak korlátozott mértékben engedélyezhető és csak oly esetekben, ha a beszámítani kért félék a jogi tanulmányokkal rokon studiumokat is tartalmaznak.

A jogi karon az *alapvizsgálati és pótvizsgálati határidők* pontosan betartandók. Ha a pótvizsgálatra utasított jelölt a pótvizsgálati határidőt (vagy határidőket) úgy mulasztotta el, hogy már csak egész alapvizsgát tehetne, akkor részére kivételes méltánylást érdemlő esetekben, alapos ok igazolása mellett megengedhető, hogy a legközelebbi határidőben tegyen pótvizsgát. Ha a jelölt az első, vagy a második alapvizsga letételével készt s az így szabálytalanná vált félére (vagy félévei) figyelembevételével kéri második, vagy harmadik alapvizsgára való bocsátását, kérése legfeljebb csak az esetben teljesíthető, ha minden kétséget kizárólag igazolja azt, hogy első, vagy második alapvizsgájának késedelmes letétele rajta kívül álló okokból történt. Pótvizsgálati határidőben egész alapvizsga szintén csak egészen kivételes esetekben tehető, akkor, ha az érdekelt hallgató minden kétséget kizárólag igazolja azt, hogy a rendes vizsgálati idő elmulasztása rajta kívül álló okokból történt. Ha a joghallgatóknál az alapvizsgálatra bocsátást, avagy a végbizonyítvány kiállítását csupán alaki hiba (pl. valamely kötelező tárgy nem hallgatása) gátolja, úgy kivételes méltánylást érdemlő esetekben, alapos ok igazolása mellett, ettől az alaki hibától el lehet tekinteni, esetleg az illető tárgyból kollokviumra való kötelezés mellett.

Idegen főiskolákon, vagy rokon karokon végzett tanulmányoknak (szigorlatok, vizsgák) az orvosi tanfolyamon való beszámítására irányuló kérelmek tárgyalásánál mérlegelni tartozik

a kar, hogy a külföldön, vagy más főiskolákon végzett tanulmányok a hazai tanulmányi rendben előírt tanulmányoknak megfelelően és azokkal megegyező terjedelemben végeztek-e.

Félbehagyott *gyógyszerési tanulmányok* folytatására az engedély kellően indokolt esetekben adható meg.

A *bölcsészletdoctori szigorlatoknál* a beszámítások az eddigi gyakorlatnak megfelelően eszközözlendők, azzal a különbséggel, hogy a szigorlati szabályzat negyedik és hatodik §-aiban megjelölt esetekben is ezentúl további intézkedésig a kar átruházott hatáskörben maga intézkedik.

Belegségigazolására magánorvosi bizonyítvány nem elegendő. Hatósági, vagy hatóságilag záradékolt, avagy klinikai (kórházi) bizonyítvány szükséges. (V. ö. 23. § 2. sz. jegyzet.) A jelen rendelet *szerezett jogokat* nem érint, vagyis a jelen rendelet hatálybalépése előtt nyert engedélyek érvényesek, illetve az azokból eredő esetleges jogok, vagy igények továbbra is érvényesíthetők. — Viszont természetes, hogy netáni újabb kedvezmények engedélyezése iránt előterjesztett kérelmek elbírálásánál az itteni részről eddig adott engedélyek alapján már igénybevert kedvezmények mindenkor tekintetbe és számításba veendőek.

A fennálló szabályzatoktól való olyan eltérés, melyben eddig a vezetésem alatt álló minisztérium intézkedett, de amely jelen rendeletben felemlítve nincs, az illetékes karok részéről nem engedélyezhető.

Az egyes karok tartoznak minden tanfélév végén a jelen rendelet alapján adott félévbeszámításokról, szabályoktól eltérő vizsgaengedélyekről és határidő leszállításokról a nevek és az egyes esetek megjelölésével s az engedély megadásának rövid indokolásával ide jelentést tenni, illetőleg kimutatást betérjeszteni.

2. A külföldi egyetemeken hallgatott féléveknek a hazai tudományegyetemi tanulmányi időbe való beszámítása iránti kérelmek elbírálása az illetékes tudománykar tanártestületének (kari ülés) hatáskörébe tartozik.

A kari ülés mérlegeli az illető külföldi egyetem, vagy főiskola tanulmányi berendezésének a hazai egyetemi tanulmányi renddel való egyezőségét, vagy attól való eltérését, továbbá azt, hogy az illető külföldi egyetem, vagy főiskola saját államának területén mily mérvben és mily módon számítja be. Az egyöntetű eljárás biztosítása végett pedig minden tanév június havában a tudománykarok által a külföldi félévek beszámításáról az egyetemi Tanácshoz összesített évi jelentés teendő azon cél szolgálatában, hogy a tudománykarok ilyen ügyekben a nemzetközi viszonyosság tekintetében lehetőleg egységes irányelvek szerint járjanak el. (VKM. 64,865—1907. sz. rend. V. ö. a 8286—1924. VKM. rendeletet is az előző jegyzetben.)

3. Az itt említett miniszteri rendelet magyarázataként kimondja a VK. Miniszter, hogy az illetékes tudománykarok hatáskörébe csak a külföldön, ugyanazon tudománykaron hallgatott kötelező tárgyak, illetőleg félévek be-, vagy be nem számítása tartozik. (VKM. 2121—1908. sz. rendelete.)

4. A külföldi egyetemen töltött félévek beszámítását megtagadó kari határozat ellen a VK. miniszterhez benyújtott felfolyamodás újrafelvételi kérelemnek tekintetik s mint ilyennek elbírálása, az illetékes kar tanártestületének hatáskörébe tartozik. (VKM. 178,320—1913. sz. rendelete.)

5. Külföldi egyetem által kiállított doctori oklevél az oklevél honosítása nélkül a doctori cím használatára nem jogosít. (VKM.

11,637—1870., 19,349—1875. és 9240—1889. sz. rendeletei. Hit-tudományi karon: 2941—1926/27. etsz.)

6. A külföldi doctori diplomák nosztrifikálása tekintetében az érvényben álló szabályok a következők:

A honosítási eljárás alapelvei általában:

a) viszonyosság;
b) előképzettség;
c) végzett egyetemi tanulmányok időtartama, tantárgy, vizsgálatok s szigorlatok szempontjából a hazai egyetemi tanulmányi renddel való egyezősége;

d) a b) és c) alatti feltételeknek szabályszerűen hitelesített okiratokkal való tanusítása.

E feltételek beigazolása esetén az illetékes tanártestületnél benyújtott tantárgyaknak bizonyos számú féléven át való hallgatására s kiegészítő szigorlatra, vagy az összes szigorlatok letételére utasíttatik folyamodó és szabályszerű felavatás után rendes doctori oklevél állíttatik ki részére.

Ha a c) alatti feltételek csak részben igazoltatnak be, — meghatározott tantárgyaknak bizonyos számú féléven át való hallgatására s kiegészítő szigorlatra, vagy az összes szigorlatok letételére utasíttatik folyamodó és szabályszerű felavatás után rendes doctori oklevél állíttatik ki részére.

7. Nosztrifikáció esetében előzetesen mindenkor külön felterjesztés intézendő a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterhez, hogy a szükséghez képest minden egyes esetben megállapíthatók legyenek azon végleges feltételek, melyek alatt a tudománykaroknak a nosztrifikálás tárgyában hozott határozatai az eddigi formák között jóváhagyatnak, köteleességében állván a karoknak, hogy a nosztrifikáció módoszatainak ilyen végleges megállapítását esetenként bevárják. (VKM. 32,492—1904. sz. rend.)

8. A külföldi oklevelek honosítása körül az általános rendelkezéseket, illetőleg a jog- és államtudományi karon, a kar speciális viszonyainak szemmel tartása mellett, ugyanaz az eljárás van gyakorlatban, amely eljárás a külföldi orvosdoctori diplomák honosítása tárgyában kibocsátott szabályrendeletben. (Lásd alább a 10. sz. jegyzetet.)

9. A bécsi tudományegyetem által kiállított jogtudományi doctori oklevél honosítása a magyar magánjogból és a magyar közjogból valamelyik hazai egyetem jog- és államtudományi karán letendő pótszigorlathoz köttetett. (VKM. 149,745—1911. sz. rend.)

Külföldi jogtudományi doctori oklevél honosítása alkalmával a jelölt a magyar alkotmány- és jogtörténetből és a magyar közjogból teendő pótszigorlat alkalmával kérdezhető. (VKM. 112,622-1905. sz. rend.) — m. kir. VK. A Miniszterium 14,276-1932. IV. sz. rendeletének másolata. (2559—1932/33. etsz.) Többször előfordult, hogy külföldi egyetemen (főiskolán) végzett joghallgatók hazai egyetemen jelentkeztek szigorlatuk letételére. Ezekkel a jelentkezőkkel szemben az egyes jogi karok különböző eljárást követtek a kiegészítő alapvizsgálatok tárgyainak meghatározása tekintetében. Ezért az egyöntetű eljárás biztosítása érdekében — a jog- és államtudományi karok meghallgatása után — a jövőben való mihez tartás végett a következőket közlöm: 1. Az, aki külföldi egyetemen (főiskolán) végezte a jogi tanfolyamot és hazai egyetemen jogtudományi szigorlatokat kíván tenni — amennyiben egyéb feltételek fennforognak —, csak úgy bocsátható a kért szigorlatokra, ha előbb a magyar alkotmány- és jogtörténetből kiegészítő alapvizsgálatot tesz. 2. Az, aki külföldi egyetemen (főiskolán) végezte a jogi tanfolyamot és hazai egye-

temen államtudományi szigorlatokat kíván tenni — amennyiben egyéb feltételek fennforognak, — csak úgy bocsátható a kért szigorlatokra, ha előbb a magyar alkotmány- és jogtörténetből a kiegészítő alapvizsgálatot és a III. alapvizsgálatot leteszi. A III. alapvizsgálat letétele alól részben vagy egészben való felmentésnek van helye, ha a szigorlatokra jelentkező — lecke-könyvének (indexének) tanúsága szerint — saját fakultásán a magyar magánjogból, vagy a magyar büntetőjogból már hasonló vizsgálatot tett. Erről a tek. Tanácsot 1928—1931/32. sz. a. kelt felterjesztésére szíves tudomásul és megfelelő további eljárás végett értesitem. Budapest, 1933 március hó 27.

10. A külföldön szerzett orvosdoctori oklevelek honosítása körül követendő eljárás a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 60,982—1911. és 28,170—1916. sz. rendelete értelmében a következő:

„1. §. Külföldön szerzett orvostudori oklevelet — ideértve a monarchia másik államának egyetemei által kiadott okleveleket is — a hazai tudományegyetemek csak abban az esetben honosíthatnak, ha a külföldi oklevéllel megegyezőt maguk is kiállítanak.

2. §. Minden honosítandó orvosdoctori oklevél jogszerű birtokosa igazolni tartozik, hogy oklevelét hasonló előtanulmányok (érettségi bizonyítvány, hasonló tanulmányi idő, tantárgyak és vizsgálatok) alapján szerezte, mint amelyeket a magyarországi tudományegyetemek orvosdoctori jelöltjeitől megkívánnak.

3. §. A hasonló előtanulmányok alapján szerzett külföldi orvostudori oklevél honosítása a következő feltételek mellett eszközölhető:

A) Az oklevél honosítását kérő folyamodványt valamelyik hazai tudományegyetem orvoskari tanári testületéhez címezve, az illető egyetem orvoskari dékánjánál kell benyújtani és a következő okmányokkal felszerelni: a) születési bizonyítvánnyal; b) az oklevél tulajdonosának állampolgárságát igazoló okmányokkal, illetve bizonyítvánnyal; c) az előéletet igazoló hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal; d) az egyetemre felvétel jogosságát és a tanulmányokat igazoló okmányokkal (érettségi bizonyítvány, lecke-könyv, szigorlati bizonyítványok); e) az eredeti külföldi orvosdoctori oklevéllel; f) magyar honos pedig, ki külföldön szerezte oklevelét, ezenkívül négy félévnek magyar egyetemen való hallgatását és magyar állampolgárságát igazoló okmányt, illetve bizonyítványt is tartozik folyamodványához csatolni.

B) Ha a folyamodvány felszerelése kifogástalan és az orvoskari tanári testület meggyőződött arról, hogy az oklevél megszerzése a magyarországiakkal azonos feltételek közt történt, a kar folyamodót annak bizonyítása céljából, hogy az orvosi gyakorlat üzésének joga Magyarországon a honosítással megadható-e, az Ó cs. és ap. kir. Felségének 1901. évi január hó 11-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával jóváhagyott új orvosdoctori szigorlati szabályzatban előírt II. és III. orvosi szigorlat letévése kötelezi. (Az 1922/23. tanévtől kezdődőleg Magyarország Kormányzója Ó Főméltóságának 1922. évi szeptember hó 5-én kelt magas elhatározásával jóváhagyott s jelenleg érvényben levő orvosdoctori szigorlati szabályzatban előírt II., III. és IV. orvosi szigorlat letévése kötelező.)

C) A jelzett szigorlatok sikeres letévése után a kar a folyamodó oklevelét honosítandónak jelenti ki és erre vonatkozó határozatát jóváhagyás végett a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz felterjeszti. A miniszteri jóváhagyás megtörténte után a honosítás tényének igazolásául, az illető eredeti külföldi oklevél

hátlapjára a következő záradék vezettetik rá: „Ezt a külföldi oklevelet szigorúan megvizsgálva s a bennünket kötelező honosító szabályzat szerint híven eljárva, ezennel honosítjuk, saját egyetemes orvosdoctori oklevelünkkel teljesen egyenértékűnek tartjuk, tulajdonosát N. N. urat, ki évben született, a reánk ruházott hatalomnál fogva mindazon jogokban és előnyben részesítjük, amelyek a mi egyetemünk oklevelével egybe-kötve vannak.

Ez a záradék az illető egyetem Rectora, orvoskari dékánja és kari jegyzőjének aláírásával és az egyetem kisebbik pecsétjével látandó el.

D) A honosításhoz előírt szigorlatok sikeres letétele után új, Magyarországon érvényes orvosdoctori oklevéllel csak azon németországi orvosok látandók el, kik orvosdoctori cím nélkül, államvizsga (Staats-prüfung) sikeres letétele alapján bírnak orvosi gyakorlatra jogosultsággal. Az ilyen folyamodók a szigorlatok sikeres letétele után, külön fel is avatandók orvosdoctorokká.

E) Azon külföldi orvosdoctori oklevél tulajdonosa, ki egyetemi tanulmányait a Magyarországon érvényes új orvosi szigorlati szabályzat életbelépte óta — tehát az 1900/1901. tanévvel kezdődőleg — végezte, külföldön, a magyarországi orvosdoctorokra előírt egyévi kötelező kórházi gyakorlat kitöltését is tartozik hitelesen, illetve, ha oly országból származik, hol az egyévi kórházi gyakorlat nem kötelező, úgy azt a honosítási záradéknak, az oklevélre rávezetése előtt Magyarországon pótolni tartozik. A külföldön töltött kórházi év igazolása gyanánt a németországi oklevelek tulajdonosainál az oklevél úgynevezett approbációja is elfogadandó.

4. §. A külföldi orvosdoctori oklevél honosítási díja jelenleg összesen 136 P 20 fill.

A honosítás alkalmával a második és harmadik orvosi szigorlatok letéveséseért az ezen szigorlatok után előírt rendes díjak kétszeres összege fizetendő.

5. §. Ha az orvosi kar a folyamodás mellékleteiből arról győződik meg, hogy a folyamodó orvosdoctori oklevelét kiállító főiskolának tanulmányi tervezete a Magyarországon érvényes tanulmányi és szigorlati szabályzat követelményeitől eltér, jogában áll a karnak, hogy a honosítás feltételéül nemcsak a 3. § B) pontjában említett honosítási szigorlatokat, hanem egyes tárgyak hallgatását, félévek pótlását, esetleg az első orvosi szigorlat tárgyainak egyikéből való vizsgálatot is megállapítson. Ha a különbség még így sem volna kiegyenlíthető, a külföldi oklevél a honosításból kizáratik és tulajdonosa magyar oklevél szerzésére utasítatik. Mindezekben az esetekben folyamodó az orvosi kar határozata ellen a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez felebbezhet.

6. §. Valamely magyar egyetemi tanszékre való meghívás és kinevezés a külföldi orvosdoctori oklevél érvényességének elismerésével egyértelmű; az ilyen külföldiek orvosi oklevelei „ad honores” honosítási záradékkal látandók el. Ez annak az elvnek, hogy minden külföldi oklevelet honosítani kell, szükségszerű következménye.

7. §. A szabályszerű honosítási záradékkal ellátott külföldi orvosdoctori oklevél úgy a tiszti, mint a törvényszéki orvosi vizsgálat letévesére ép úgy jogosít, mint a hazai orvostudori oklevél.

11. A külföldi oklevelek honosítása körül a bölcsészettudományi karon az eljárás a következő:

a) A folyamodó mellékeli a bölcsészettudományi doctori szigorlati szabályzat 2. §-a a), b), c) és d) pontjaiban említett okmányokat ;

b) doctori értekezését két példányban ;

c) doctori oklevelét eredetiben ;

d) azon egyetem tanulmányi, illetve bölcsészettudori szigorlati szabályzatát, melyen oklevelét nyerte ;

e) honosítási díjat, mely az 1926 május 1-től megállapított bölcsészettudori szigorlati díjnak kétszerese. (VKM. 31,257—1926. sz. rendelete : = 238 pengő.)

E díjból a bölcsészettudományi kari dékánt és az értekezést bíráló két tanárt fejenként : 40 pengő, az eskütételnél közreműködő Rectort : 20 pengő, a dékánokat : 10—10 pengő, a rectori irodát a záradék rávezetéseért : 23 pengő, a bölcsészettudománykari fogalmazót : 10 pengő illeti meg, a fennmaradó 25 pengő pedig a bölcsészettudori rendelkezési alaphoz csatolandó. (VKM. 28,170—1916. sz. rend.)

A kérvény két szaktanárnak adatik ki, akik a kérvényező tanulmányi menetét, a doctori oklevelet kiadó egyetem szigorlati szabályzatát és a doctori értekezést megbírálják és a karnak véleményes jelentést tesznek.

Ha a tanulmányi menet tanulmányi és szigorlati szabályzatunkkal általánosságban egyező és a doctori értekezés a bölcsészettudományi karon megkövetelt színvonalnak megfelelő s végre ha a folyamodó a külföldi egyetemen szabályszerű vizsgálatok alapján nyerte el oklevelét, az a kar részéről honosítható.

Ha ezen feltételek csak részben igazoltnak be, a folyamodó meghatározott tantárgyaknak bizonyos számú félévben való hallgatására s kiegészítő szigorlatra, vagy az összes szigorlatok letételére utasítatik és szabályszerű felavatás után rendes doctori oklevél állíttatik ki részére.

A külföldi egyetemen nyert tudori oklevél nosztrifikálása esetében a vizsgálati nyelv meghatározása a kar saját hatáskörébe utaltatik, minthogy a tudománykarok a nosztrifikációs vizsgálatoknak idegen nyelven való letehetését mindig saját hatáskörükben engedik meg. Az oklevél honosításának engedélyezése végett a kar a VK. Miniszterhez előterjesztést tesz. (VKM. 47,033—1926. sz. rendelete.) A miniszteri engedélyezés után az oklevél tulajdonosa az egyetem szűkebb Tanácsa előtt leteszi a bölcsészettudori esküt (VKM. 28,170—1916. sz. rendelete), minek megtörténte után a honosítás tényének igazolásául az illető eredeti külföldi oklevél hátlapjára a rectori hivatal a következő záradékot vezeti rá :

„Ezt a külföldi oklevelet szigorúan megvizsgálva s a benünket kötelező honosító szabályzat szerint híven eljárva, ezennel honosítjuk, saját egyetemes bölcsészettudori oklevelünkkel teljesen egyenértékűnek tartjuk, tulajdonosát :
Urát, ki évben született, a reánk ruházott hatalomnál fogva mindazon jogokban és előnyökben részesítjük, amelyek a mi egyetemünk oklevelével egybekötve vannak.“

12. A m. kir. Tisza István-Tudományegyetem református hittudományi karán a külföldi egyetemek protestáns hittudományi karain szerzett doctori oklevelek honosítását a VK. Miniszter 84,255—1925. IV. sz. rendelete szabályozta. (Lásd : VK. miniszterium kiadásában a „Hivatalos Közlöny“ 1925. évi november hó 15-iki 22. számát.)

13. A miniszteri jóváhagyás megtörténte után a honosítandó az egyetemi Tanács előtt honosítási esküt tesz.

A honosítási eskü szövege a következő :

„Én N. N. esküszöm az élő Istenre, hogy a debreceni m. kir. Tisza István-Tudományegyetem Rector Magnificusa és Tanácsa iránt, akik szerzett tudományi doctori okleveletem ezen magyar királyi Tudományegyetem tudományi doctori oklevelével teljesen egyenértékűnek elfogadták és honosították, kellő tisztelettel viseltetem és hogy tehetségemhez és viszonyaimhoz képest minden igyekezetemmel rajta leszek, hogy a tudomány-szakokat Hazám dicsőségére, ezen m. kir. Tudományegyetem tisztességére és embertársaim javára előbbre vigyem. Isten engem úgy segítjen !“

A honosítási eljárás hitelül — az eredeti külföldi oklevél hátlapjára a már ismeretett záradék vezetetik. (Lásd idevonatkozólag a fenti 10. sz. jegyzet C) pontját.)

14. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter nem látja akadályát, hogy az illetékes tudománykar valamely hallgatója részére igazolhassa azt, hogy az illető a „sub auspiciis“ felavatásra megkívánt feltételeknek megfelelt, az az igazolás azonban bármily rövidre fogott záradék alakjában is magában a doctori oklevélre rá nem vezethető. (VKM. 65,279—1908. sz. rend.)

47. §. Az előadásokat egyetemi félévек szerint akként kell beosztani hogy minden félévvel az előadásoknak egészen új sorozata kezdődjék s hogy a hallgatók a kollégiumokat félévénként választhassák.

Nagyobb terjedelmű tudányszakokból, amelyek csak több féléven át adhatók elő teljesen, egy-egy főrészt minden félévben be kell fejezni és erre a kar ügyelni köteles.

48. §. A tanrendben meghirdetett előadások félbeszakadása esetén a kar vagy gondoskodik arról, hogy azokat helyettes tartsa meg, vagy pedig elrendeli, hogy a félbeszakadt előadásokra beírt hallgatók más, rokon tárgyú előadásokra iratkozzanak át.

IV.

A beiktatási díj és a tandíj.

49. §. A beiktatási díj, amelyet az egyetemi polgár ugyan-
azon a karon eltöltött egész időre csak egyszer fizet : 6 pengő.

Ha a 29. § értelmében új beiktatás válik szükségessé, a
beiktatási díjat s a könyvtári illetéket újra kell fizetni.

50. §. Minden egyetemi polgár köteles a Tanács által más
célokra megállapított díjakat a quaesturában félévenként meg-
fizetni.

Jegyzetek :

1. A debreceni m. kir. Tisza István-Tudományegyetem
Tanácsa az egyetemi beiratkozások rendjén fizetendő ú. n. *mel-
lékdíjakat* és a fizetési nyomtatványok, valamint az esetenként
fizetendő nyomtatványok díjait, 1927. évi június hó 9-én tartott
XVII. rendes ülésén, 899—1926/27. etsz. alatt, az 1927—28.
tanév I. félévétől kezdődőleg *állandó hatállyal* továbbá : 1931
október hó 21-iki II. rendkívüli ülésén 439—1931/32. etsz. alatt
a következőként állapította meg. (VKM. : 9787—1931. IV.) :

a) iktatási díj és könyvtári illeték (egyenként 6+6 P)	12 P — f
b) ifjúsági célokra	17 P — f
(ebből betegápolási-alap : 3 P, diákjóléti célokra 3 P, mensa academica 6 P, testnevelési-alap 5 P)	
c) fenntartási-alap	19 P — f
(az összeg a gazdasági hivatal pénztárába utalandó)	
d) adminisztratív egyetemi célokra	4 P — f
(ebből igazolójeggy kezelése és kiállítása régi hallga- tóknál 1 P, új hallgatóknál 2 P, — indexegyeztetés 1 P, kollokvium, szigorlat, szorgalmi jegy, alapvizsga feljegyzési és hitelesítési díja 1 P.) (Az igazolójeggy után új iktatás alá nem kerülő hallgatók 1 pengő mellékdíja azonban a fenntartási-alap részére fél- évenként megterítendő.)	
e) ruhatári díj hittan-, jog- és bölcsészettan- hallgatóktól félévi	1 P — f
(Lásd az 5. sz. jegyzetet.)	
f) ruhatári díj orvostanhallgatóktól félévi	— P 50 f
g) távozási-, vagy végbizonyítvány díja	30 P — f
h) távozási- és végbizonyítvány, valamint lecke-könyv másodlatok díja	30 P — f
i) lecke-könyv, leckeigazolvány átírási és másó- lási díja félévenként és vizsgánként	1 P — f

j) hitelesítési díj, továbbá név, vallás és más-nemű kiigazítási díj	1 P — f
k) hivatalos avatási és más esetenként előforduló bizonyítványok díja	2 P 50 f
l) katonai, vagy látogatási bizonyítvány	1 P — f
m) lecke-könyv	1 P — f
(lásd: 2815—1929/30. etsz.)	
n) utólagos beíratkozáskor esetenként dékáni engedéllyel	1 P — f
o) rectori engedéllyel íratkozóknál	3 P — f
p) vendéghallgatók óránként és félévénként	8 P — f
r) leckeigazolvány	— P 80 f
s) lecke-könyv másolat	— P 40 f
t) lecke-könyv másolat 1 félévre	— P 20 f
u) származási lap	— P 30 f
v) iktatási (Nos Rector) lap	— P 10 f
z) tanrend	1 P — f
zs) index egyeztetési díj	1 P — f
y) index egyeztetési díj később	5 P — f

2. A fenti díjakból a beiktatás alá eső hallgató beíratkozáskor az: a), b), c), d), e), ill. f), alattiakat, — a folytatólagoosan íratkozó a b), c), d), e), ill. f), alattiakat fizeti. Az egyetemi hivatalok az egyetemi hallgatóktól: 1 pengő kezelési díjat szednek. (VKM. rend. alapján lásd: 1039—1926/27. és 899—1926/27. etszk.)

3. A gyógykezelésre szoruló egyetemi hallgatók, még pedig a fennjáró (ambulans) betegek gyógyszerköltségeinek, a fekvő betegek pedig, — akik valamelyik egyetemi klinikán gyógykezeltetnek, — e gyógykezelésükkel felmerült ápolási költségeiknek megtérítését igényelhetik az egyetemi ifjúsági betegápolási-alap terhére.

A gyógyszerköltségek megtérítése az alábbi módon történik:

Mindenik egyetemi klinikán ingyenes rendelés van, ahol az egyetemi hallgató az egyetemi diákigazolvány felmutatása mellett ingyenes rendelésben részesül. A vizsgálat alkalmával rendelt gyógyszereket, — miután az orvosi rendelőnyt a hallgató a szükséges igazoló záradékkal az egyetemi quaestori hivatalban ellátta, — az egyetemi gyógyszer-tár díjmentesen kiszolgáltatja, a visszatartott rendelővényeket azután havonként összegyűjtve, kiutalás végett az egyetem Rectora elé terjeszti. (946—1924/25. etsz. határozat. Ugyancsak VKM.: 131—1924/25. etsz.)

A klinikai orvosi vizsgálat rendjén klinikai ápolásra beutalt fekvőbeteg egyetemi hallgatók, igazolt vagyontalanság (szegénység) esetén, a felmerült betegápolási költségek megtérítésére tarthatnak igényt. A rectori hivatalban a vagyontalanság igazolandó. Ugyancsak a rectori hivatalban a tanácsjegyző által láttamoztatnak a gyógyászati segédeszközök (szemüveg stb.) igényléséről szóló orvosi rendelővények. A fennálló gyakorlat szerint a fekvő betegek 30 napi ápolási díj kiutalására tarthatnak számot. (785—1921/22. etsz. határozat.)

4. Tandíjfelszámolás tekintetében lásd: 1516—1924/25., 938—1927/28. és 729—1932/33. etszk. alatt rendeleket.

5. Szabályzat a ruhatárról: (655. és 3620—1932/33. etsz.)

1. Az egyetemi Tanács a központi épületi ruhatár kezelésére két ideiglenes ruhatárosi állást szervez. Mindkét állásra feltétlenül megbízható hadirokkantak, vagy az egyetem szolgálatában megrokkant és nyugdíjat nem élvező alkalmazottak

(1939—1932/33. etsz.) veendő fel. A gazdasági helyzet javulásával a ruhatárosoktól biztosítékokat is követelünk.

2. Míg a ruhatáros állások díjazása költségvetésileg biztosítható, fizetésük alapjául szolgál a hallgatóktól a tandíjjal félévenként szedendő ruhatári díj, melynek fizetése alól senki sem menthető fel. — Református hittan-, jog- és bölcsészettan-hallgatók ruhatári díj címén félévenként 1 pengőt, — orvostan-hallgatók pedig félévi 50 fillért kötelesek beíratkozás alkalmával a quaestori hivatal pénztárába befizetni.

3. A ruhatári díjakat a quaestura külön alapként takarékpénztárban gyümölcsözőleg kezeli és annak állásáról minden félév elején és végén a Rectornak jelentést tenni tartozik.

Ugyancsak Rector utalványára a quaestura fizeti a ruhatárosoknak egyelőre havi 60 pengőben megállapított fizetését. Bejelenti továbbá az Országos Társadalombiztosító Intézetnek a ruhatárosok alkalmazását és befizeti a megállapítandó járulékokat.

4. A ruhatári díjak esetleges maradványai és időközi kamatai elsősorban olyan károk fedezetére szolgálnak, melyekre nézve ruhatárosok felelőssége nem állapítható meg. Amennyiben a két ruhatárosi állás fenntartása költségvetésileg biztosítható nem lenne, ugyanezen alpból nyer a hosszú kifogástalan szolgálat után nyugalomba vonuló ruhatáros a Tanács által annak idején megállapítandó megfelelő kegydíjat. — Mihelyt azonban az állami költségvetés terhére lennének alkalmazhatók, — a maradvány a szegény hallgatók ruházati segélyére, a Diákjóléti Bizottságnak adandó át.

5. Minthogy a nyári hónapokban a teendőket egy ruhatáros is elvégezheti, a munkaképesebb ruhatáros az egyetemi kertészetben a gazdasági hivatal által és terhére könnyebb munkákra alkalmazandó.

6. A ruhatárosok az egyetem alkalmazottaitól és hallgatóitól borraalót nem fogadhatnak el; idegenektől ruhadarabonként 10 fillért szedhetnek.

7. A ruhatárosok munkabeosztása felvételük alkalmával megjelölendő. Anyagilag felelősek a nekik átadott ruhadarabokért. Ruhát csak ruhatári jegy felmutatása mellett adhatnak ki. Ha valaki ruhatári jegyét elveszti, azt azonnal kötelesek a tanácsjegyzőnek bejelenteni és a ruha csak annak közbenjöttével kellő igazolás után adható ki.

8. Az elveszett ruhatári jegy ára : 2 pengő 30 fillér a rectori hivatalban fizetendő be (1750—1932/33. etsz.) és annak elkészültéig a rectori hivatal ad ki bélyegzővel ellátott pótgjegyet.

51. §. A beiktatási díj és a mellékdíjak fizetése alól senki sem menthető fel.

52. §. Az egyetem hallgatói — a vendéghallgatók kivételével — a tandíjat, tekintet nélkül a hallgatni kívánt órák számára, egységes összegben fizetik, melyet a vallás- és közoktatásügyi miniszter állapít meg.

Jegyzet :

A VK. miniszter 31,257—1926. sz. rendeletével a rendes, vagy rendkívüli minőségben íratkozó hallgatók félévi tandíját egyformán 102 pengőben, — a nyelvtanra íratkozókat 51 pengőben, — a csak államszámvitelre íratkozókat 34 pengőben állapította meg.

53. §. A tandíjnak egységes összegben történt megállapítása óta külön díjazású előadásoknak és ú. n. ingyenes előadásoknak hirdetése nincs gyakorlatban.

54. §. A vendéghallgatók által fizetendő látogatási jegy ára félévenként és óránként 8 pengő.

Jegyzet: V. ö. 36. § jegyz.

55. §. A tandíjat a quaesturában egyszerre kell megfizetni. Fizetési haladékkért külön folyamodni nem lehet, aki azonban a lecke pénz elengedéseért folyamodott és vagyontalanságát igazolta ugyan, de előmenetelre nézve a kívánalmaknak részben, vagy egészben nem felelt meg, rendkívül méltánylást érdemlő esetben az illetékes tudománykari dékántól a tandíj fizetésére, a 20. §-ban említett időpontig, halasztást nyerhet. Olyan hallgatók, akik kollokviumot egyáltalában nem tudnak felmutatni, — halasztást ilyen módon nem nyerhetnek.

A tanárok a náluk aláírás végett jelentkezők lecke könyvébe, vagy lecke igazolványába csak akkor írhatják be nevüket, ha a tandíj kifizetése, vagy a fizetés alóli teljes felmentés a lecke könyvben, illetőleg a lecke igazolványban ki van mutatva.

Jegyzet: Ide vonatkozólag lásd a 13., 14. és 15. §§-okat.

56. §. A tandíjak felhasználása felől a törvény és annak keretében a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter intézkedik.

V.

Az előadások látogatása.

57. §. Az egyetemi hallgatók a választott előadások rendes, szorgalmas látogatására kötelesek.

58. §. Minden félév közepén a kar rendes ülésének napirendjére a dékán a hallgatók leckelátogatását kitűzi s a tanárok az e tárgyban tapasztaltakról jelentést tesznek.

Ha a tanárok jelentéséből az tűnik ki, hogy egyes hallgatók az előadás látogatását elhanyagolják, — a dékánok kötelessége őket maga elé szólítani, kihallgatni, szükség szerint meginteni, vagy megróni, esetleg az ügyet még egyszer a kar elé terjeszteni.

Tartós hanyagság miatt az egyetemi hallgató fegyelmi eljárás alá vonható, sőt az egyetemről el is utasítható.

59. §. A félév befejezte előtt tartott utolsó rendes ülésen határoz a kar arról, vajjon a már megintett hallgató lecke-könyve aláírható-e és a félév a hallgató tanulmányi idejébe beszámítható-e.

Ha a hallgató ellen a félév végén csak egy kollégium anyag látogatása miatt van panasz, — a dékán a panaszlottat maga elé idézi, tanulmányi előmenetelét megvizsgálja és erről a karhoz jelentést tesz. Arról, hogy a félév az illetőnek a tanulmányi idejébe beszámíttassék-e, — a kar határoz, de ez a határozat a 92. §-ban megszabott követelmények alól felmentést nem adhat.

Kisebb fokú leckelátogatási hanyagság esetén a kar az egyes leckék látogatásának bizonyítását és a félév beszámítását a legközelebbi félévben tanusítandó szorgalomtól teheti függővé. Ha a hallgató akkor sem mutat kellő szorgalmat, az aláírást újabb határozathozatal nélkül meg kell tagadni.

60. §. A leckelátogatás bizonyítását a kar olyanoktól is megtagadhatja, akiket a dékán hanyagság miatt nem idézett, vagy intett ugyan meg, de akikről bebizonyul, hogy a rendes szünidőkön kívül az egyetem székhelyéről dékáni engedély nélkül eltávoztak, vagy a nyert engedélyben kitűzött időn túl elmaradtak s távollétüket igazolni nem tudják.

61. §. A leckelátogatást a tanárok azzal bizonyítják, hogy

nevüket a leckekönyv, vagy leckeigazolvány illő rovatába sajátkezűleg beírják.

62. §. Ha a hallgató a leckelátogatás megerősítését minden tanártól, kinek előadásaira be volt iratkozva, — elnyerte, a leckekönyvet, vagy leckeigazolványt félévégi egyeztetés, a szorgalmi jegyek, kollokviumok, alapvizsgái és szigorlati eredmények a hallgató anyakönyvi lapján történő hiteles feljegyzése céljából a quaesturába adja be. A quaestura mindezt 8 nap alatt végrehajtja és a leckekönyvet, vagy leckeigazolványt a félévégi dékáni láttamozás végett jegyzék kíséretében az illetékes kari dékánhoz teszi át, ahol azt mindenik kari hallgató 8 napon belül átvenni köteles.

Aki több karon is hallgatott előadásokat, leckekönyvét annak a karnak dékánjával láttamoztatja, ahova be van iktatva.

63. §. A leckekönyv, illetőleg leckeigazolvány félévégi aláíratása végett a hallgatók a tanároknál személyesen tartoznak jelentkezni.

64. §. A leckelátogatás bizonyítása az első félévben dec. hó 20-tól, a második félévben pedig június hó 1-től kezdve történhetik.

Jegyzet :

A leckelátogatásnak időelőtti tanusítására vonatkozó kérelmek elbírálása az illetékes kar hatáskörébe tartozik (VKM. 69,667—1912. sz. rendelete) s az ily kérések a hatályban levő tanulmányi szabályzat rendelkezései értelmében (VKM. 93,313—1913. sz. rend.) bírálандók el.

65. §. Aki a leckekönyv, illetőleg a leckeigazolvány félév-eleji és félévégi egyeztetését és a dékáni láttamozást a félév elején, illetőleg a félév végén bármi okból elmulasztotta, a láttamozást később csak úgy nyerheti meg, ha mulasztását az illetékes tudománykar előtt megfelelő módon igazolja.

66. §. Ha a leckelátogatás bizonyítását bármi okból csak egy tanár tagadja meg, a karnak jogában áll a hallgató kérésére a kérdéses félévet a folyamodó tanulmányi idejébe — a 92. §-ban megállapított korlátok között — beszámítani, de csak akkor, ha a folyamodó mellett kellően bizonyított rendkívüli méltányossági tekintetek szólnak s kivált ha a folyamodó különben ismert szorgalmú tanuló.

A karnak ily értelmű, vagy a leckelátogatás utólagos bizonyítására nézve hozott határozata ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Jegyzetek :

1. Az egyes tudománykarokon tartandó kollokviumok, vizsgálatok és szigorlatok tekintetében az érvényben álló szabályok a következők :

I. A református hittudományi karon :

a) Általános tudnivalók.

A református hittudományi kar hallgatóinak tanfolyama négy évre (nyolc félévre) terjed, melyből legfeljebb két év akár hazai ág. hitv. ev. teol. akadémián, akár külföldi protestáns theologiai fakultáson is tölthető. Ez az idő azonban csak abban az esetben számítható be, ha az illető hallgató, alapvizsgálatra jelentkezésekor, az első két évi, a végbizonyítvány kiállítása előtt pedig az utolsó két évi tanfolyamon előadott összes tudományok szabályszerű hallgatását igazolja. (Lásd idevonatkozólag a kar tanulmányi és vizsgálati szabályzatát.) Minden hallgató félévenként legalább 20 óra hallgatására van kötelezve. Óra átszámításnak helye van akár az első, akár az utolsó két év kere-tén belül.

b) Kollokviumok :

Aki a tanár által kitűzött kollokviumi határidő valamelyik órájára előlegesen fel nem íratkozik, vagy az illető órán kollokviumra meg nem jelenik, amennyiben elmaradását a kar előtt előre bejelentett legyőzhetetlen akadállyal igazolta, a következő félév első hónapjában a dékán által kitűzött időpontban pótlólag kollokviumra állhat. Aki igazolatlanul maradt el, ugyanabban az időben, díjfizetés mellett kollokválhat. Az ilyen pótkollokvium díja 9 pengő, amelyhez még a kollokvium anyagát képező minden tárgy után 9—9 pengő járul.

Aki a rendes időben való kollokvium alkalmával egy, vagy két tudományból megfelelő eredményt felmutatni nem tud, a pótkollokviumok határidejében díjtalanul tehet próbát osztályzat nyeresére. Ha azonban kettőnél több tárgyból nem érdemelt osztályzatot, vagy pedig a javítás alkalmával sem bírt megfelelő eredményt felmutatni, csupán a fent említett díjak lefizetése után s a dékán által kitűzött időpontban állhat elő javításra.

c) Alapvizsgálat :

A négyéves tanfolyam első két évének szabályszerű befejezése, tehát az alapvizsgálati tárgyak sikeres hallgatása után minden hallgató alapvizsgálatot köteles tenni. E vizsgálat június 15. és 25. közé eső idejét a dékán állapítja meg. Aki ezt a határidőt elmulasztja, nem íratkozhatik be a harmadik évi tanfolyamra.

Akik nem szeptemberben, hanem januárban kezdték meg egyetemi pályájukat, a kötelező négy félév lehallgatása után januárban, illetve februárban alapvizsgázhatnak.

Az alapvizsgálat két részből áll: ú. m. zárthelyi írásbeli és szóbeli vizsgálatból s a dékánál benyújtott folyamodvánnyal május 15-ig lehet jelentkezni.

Az írásbeli vizsgálat május második felében tartatik, amelyen a szóbeli vizsgálat tárgyainak köréből adott három tétel közül egyet tartozik kidolgozni minden hallgató.

A nem megfelelőnek bizonyult dolgozat szerzője nem bocsátható szóbeli vizsgálatra s csak egy év múlva állhat elő új vizsgálatra, miközben a második évben hallgatott tárgyakat tartozik szabályszerűleg és sikeresen újra hallgatni.

A szóbeli vizsgálat tárgyai: 1. Ószövetségi irodalomtörténet (isagogica). 2. Újszövetségi irodalomtörténet (isagogica). 3. A keresztyénség történelme. 4. Vallástörténet. 5. Vallásból-ésészet.

Aki egy, vagy két tudományból javításra utasított, az szeptember 15. és 20. napjai közti időben, a dékán által kijelölt napon, javító vizsgálatot tartozik tenni s csak ennek megfelelő sikere alapján iratkozhatik be rendes hallgatónak a harmadik évfolyamra.

Ha valakinek a javító vizsgálata sem sikerül, a második évfolyamnak és annak végeztével a teljes alapvizsgálat ismétlésére utasítatik.

A lecke-könyvbe alapvizsgálati bizonyítvány díja 9 pengő.

Aki a júniusi határidőt igazolatlanul elmulasztotta, a második évben hallgatott tudományok ismétlésére utasítatik. A szeptember 15. és 20. közti időben tartandó (s immár csakis szóbeli) alapvizsgálatért, amelyet a hittudományi kar csupán a június 8-ig benyújtott s kellőleg okmányolt folyamódványok alapján, komoly okból engedélyezhet, vizsgálati díj címén, már a dékánál való előleges jelentkezéskor, minden esetben 9 pengő fizetendő.

Akik a szeptemberi vizsgálatokon egy, vagy két tudományból nem tudtak felmutatni kellő eredményt, csak október 8. és 13. napjai közti időben javíthatnak s ezideig a harmadik év tárgyait hallgatják, de javító vizsgálatuk sikertelensége esetén haladéktalanul visszautasítatnak a második évre. A javító vizsgálat díja akár szeptemberben, akár októberben 9 pengő.

d) *Doctori szigorlatok :*

Hittudományi szigorlatra jelentkezhetnek olyan protestáns lelkészi jellegű egyének, kik a hittudományokat valamely bel-, vagy külföldi egyetemi hittudományi karon, illetve teológiai akadémián 4 éven át, mint rendes hallgatók, legalább oly terjedelemben hallgatták, mint ezt a debreceni m. kir. Tisza István-Tudományegyetem református hittudományi karának tanulmányi és vizsgálati szabályzata és az egyetemes konvent teológiai tanterve előírja. Ugyancsak jelentkezhetnek szigorlatra azok is, akik ezen feltételek közül egyiknek sem felelnek meg, azonban olyan protestáns lelkészi oklevéllel bíró, lelkészi jellegű egyének, akik a hittudomány valamelyik ágában kifejtett értékes és szorgalmas irodalmi munkásságuk alapján ettől a kartól engedélyt kaptak a szigorlat letételére.

A doctori szigorlatra jelentkezők a dékáni hivatalban nyernek felvilágosítást abban a tekintetben, hogy a jelenleg érvényben álló szabályok (VKM. : 410/0/10—1929. sz. rendelete és 1576—1928/29. etsz. határozat) értelmében mint kell eljárniok. Avatási díj ugyanannyi, mint a jog- és a bölcsészettudományi karon (lásd : 911—1921/22. és 103—1928/29. etsz.).

e) *Lelkészképesítő vizsgálatok :*

A lelkészképesítő vizsgálatok felvétele, illetve a lelkészi gyakorlatra jogosító okmányok kiállítása nem az egyetem, hanem a tiszántúli református egyházkerület vizsgálóbizottságának hatáskörébe tartozik.

A lelkészi oklevél a következő két lelkészképesítő vizsga sikeres letétele után adatik ki :

Az első lelkészképesítő (kápláni) vizsgálatra oly végzett hittanhallgatók bocsáttatnak, akik a négy éves teológiai tanulmányok szabályszerű elvégzését a hittudományi kartól nyert végbizonyítványon kívül a tiszántúli református egyházkerület Lelkészképző Intézetétől nyert végbizonyítvánnyal is igazolják.

A Lelkészképző Intézet végbizonyítványt csak azon tagjai-

nak ad, akik a négy év alatt kollokválási költekezétséggel hallgatott tudományok mindenikéből a Lelkészképző Intézetben valóban le is kollokváltak.

A végbizonyítvány birtokában levő hittanhallgató pályája szabályszerű elvégzésétől számított 15 hónap alatt feltétlenül köteles első lelkészsképesítő vizsgálatra jelentkezni, vagy a gátló körülményeket az egyházkerületi közgyűlés előtt igazolni, mert különben jelentkezési jogát elveszti.

A második lelkészsképesítő (papi) vizsgálat az első lelkészképesítő vizsgálat után legalább két, legfeljebb három évre tehető, amely idő segédlelkési gyakorlatban töltendő.

A lelkészsképesítő vizsgálatokról részletes tájékoztatást az erre vonatkozó szabályzat nyújt, amely a Lelkészképző Intézetben kapható.

II. A jog- és államtudományi karon :

f) Általános tudnivalók :

A jogtudományi kar hallgatóinak tanfolyama négy évre (nyolc félévre) terjed.

A félév csak annak számítható be, aki hetenként legalább 20 órát hallgatott azokból a tárgyakból, amelyeket a Tanrendben a jogtudományi leckeórák beosztására vonatkozó Tájékoztató az illető félévre előír.

Végbizonyítványt csak annak lehet adni, aki az alapvizsgákat kellő időben letette, illetve aki nyolc félévet kellő óraszámban hallgatott.

Azok a tárgyak, amelyek az alapvizsgákon és a szigorlatokon vizsgatárgyak, legalább egy-egy félévi főkéllégiumban hallgatandók.

Főkéllégiumnak csak az a tárgy tekinthető, amelyet hetenként legalább 5 órában adnak elő.

Kivétel alá esnek ez alól :

1. a római jog, amely csak akkor számítható be főkéllégiumnak, ha heti 8 órában adatik elő ;

2. a pénzügytan, a közigazgatási jog, a pénzügyi jog és statisztika, amelyekből 4—4 ;

3. a nemzetközi jog, amelyből 3 óra a főkéllégium.

Minden joghallgató köteles tanulmányi ideje alatt két félévi kollégiumot hallgatni a történelemből. Ezen kollégiumok közül legalább az egyiket az egyetemes történelem legújabbkori részéből kell venni. Minden joghallgató köteles továbbá egy bölcsészeti kollégiumot is hallgatni.

Mindegyik történeti kollégiumnak, valamint a bölcsészeti kollégiumnak is, hetenként legalább négy órát kell kitennie.

g) Alapvizsgák :

Az első alapvizsga tárgyai :

Római jog ;

Magyar alkotmány és jogtörténet.

A második alapvizsga tárgyai :

Magyar közjog ;

Közgazdaságtan ;

Pénzügytan.

A harmadik alapvizsga tárgyai :

Magyar magánjog ;
Magyar anyagi büntetőjog ;
Magyar büntető perjog.

Az első alapvizsgát a második-, a második alapvizsgát a negyedik-, a harmadik alapvizsgát a hatodik beszámítható félév végén lehet letenni, de a következő, azaz a harmadik, illetve az ötödik és hetedik félév elején okvetlenül le is kell tenni, mert különben az utóbbi, valamint az azt követő további félévek a tanulmányi időbe nem számíttatnak be.

Az alapvizsgálat ideje : június 1—25., szeptember 1—15. és január 5—15.

Ebben a legutóbbi határidőben különösen a következők vizsgázhatnak :

akik január hónapban kezdik meg tanfolyamuk harmadik, ötödik, illetőleg hetedik beszámítható félévét ;

azok, akiket a bizottság a megelőző határidők valamelyikén a vizsga összes tárgyaiból, vagy a pótvizsga tárgyából nem képesítván, az egész vizsgát ismételni kötelesek ;

akik külföldi egyetemen eltöltött tanulmányi idő után szeptemberben fratkoznak be s itt utólag oly alapvizsga tárgyat kell hallgatniok, amelyet külföldön nem hallgattak.

Mind a három alapvizsgai folyamodvány június 5-ig, illetve szeptember 5-ig, vagy január 5-ig a dékáni hivatalhoz nyújtandó be és minden alkalommal melléklendő hozzá az eredeti index és 31—31 pengő vizsgadíj.

A pótvizsga határideje :

azok számára, akiket a bizottság júniusban függesztett fel, szeptember 1—15-ig ;

azok számára, akiket szeptemberben függesztettek fel, november 1—15-ig ;

azok számára pedig, akiket januárban függesztettek fel, március 1—15-ig.

Az ezen határidőben sikerrel letett pótvizsgának a tanulmányi időbe való beszámítása tekintetében ugyanaz a hatálya van, mint a felfüggesztés idejében sikerrel kiállott alapvizsgának.

Azok, akiket a bizottság ebben a határidőben nem képesített, a pótvizsgát még egyszer megismételhetik a legközelebbi (azaz a novemberi, januári, márciusi, illetőleg júniusi) vizsga határidőben. Ugyanezen határidőben tehetik le a pótvizsgát azok is, akik az első rendes pótvizsga-határidőt elmulasztották.

Az ismételt, vagy utólag letett pótvizsgának a tanulmányi idő beszámítására nincs visszaható ereje.

Akik a megismételt pótvizsgát sem teszik le sikerrel, már csak a teljes vizsga ismétlésére bocsáthatók.

Az alapvizsgát azon az egyetemen, illetőleg jogakadémián kell letenni, amelyen a jelölt a vizsgára jogosító félévek közül az utóbbi félévet hallgatta.

h) Doctori szigorlatok :

Doctori szigorlatokra csak azok bocsáttatnak, akik a négy évi jog- és államtudományi tanfolyamot, még pedig felerészben legalább hazai jogintézetben, mint rendes joghallgatók szabályszerűen bevégezték és az eredeti indexet, illetve az ügybizonysítványt a dékáni hivatalban bemutatják s egyidejűleg ugyanott a szigorlati díjat lerójják.

A jog- és államtudományi kar háromféle doctorátust adhat, u. m. *jogtudományi, államtudományi és Canonjogi* doctorátust.

A *jogtudományi* doctorátus elnyerése végett *három* szigorlatot kell tenni.

Az *első szigorlat* tárgyai :

Római jog ;
Egyházjog ;
Jogbölselet ;
Nemzetközi jog.

A *második szigorlat* tárgyai :

Magyar közjog ;
Közigazgatási és pénzügyi jog ;
Politika ;
Magyar büntetőjog és eljárás.

A *harmadik szigorlat* tárgyai :

Magyar magánjog ;
Osztrák polgári jog ;
Magyar polgári törvénykezési jog ;
Váltó- és kereskedelmi jog.

Az *államtudományi* doctorátus elnyerése végett *két* szigorlatot kell letenni.

Az *első szigorlat* tárgyai :

Jogbölselet és nemzetközi jog ;
Egyházjog ;
Magyar közjog ;
Politika.

A *második szigorlat* tárgyai :

Nemzetgazdaságtan és pénzügytan ;
A magyar és osztrák állam statisztikája.

A magyar közigazgatási jog, beleértve a pénzügyi igazgatási jogot, valamint a perenkívüli eljárást — a telekkönyvi eljárás mellőzésével — úgyszintén a büntető törvénynek a kihágásokról szóló részét, az erre vonatkozó eljárással.

A bírói és ügyvédi pályákhoz jogtudományi doctorátus szükséges, a közigazgatási pályákhoz általában az államtudományi doctorátus megszerzése is elegendő, kivéve az árvaszéket, ahova szintén a jogtudományi doctorátus képesít.

Úgy a jogtudományi, mint az államtudományi szigorlatok ott végzendők be, ahol azokat a szigorló elkezdte. Kivételes esetekben más jogintézetben, vagy egyetemen is folytathatók, ha ehhez az előbbi jogintézet, vagy egyetem jogtudományi kara hozzájárulását adta.

Az első szigorlat az abszolutorium megszerzése után azonnal, a többi szigorlatok ezt követőleg 3—3 havi időközzel tehetők le.

Ha a jelölt készsége egy vizsgálati tárgyból gyenge, ezen egy tárgyból pótszigorlatra utasíttatik. A pótszigorlat egyszer ismételhető. Ha a pótszigorlat másodízben sem sikerült, az egész szigorlat ismétlendő. Ismétlés egy és ugyanazon szigorlatra nézve többször, mint kétszer nem engedtetik. Pótszigorlat vagy ismétlés csak azon tudományegyetemen történhetik, melynél a doctorjelölt pótszigorlatra, vagy ismétlésre utasíttatott.

A sikerrel kiállott szigorlatok után a jelöltnek egy, a letett szigorlatok valamelyikéhez tartozó tanszaktól kidolgozott felavatási értekezést kell a dékáni hivatalhoz benyújtania, ahol egyidejűleg a 37.20 pengő bírálati díj is lerovandó. A szigorlati díj 93 pengő, pótszigorlat díja 55 pengő 80 fillér. Köztisztviselő-tandíját fizetők, ha tanulmányaikat szabályszerűen végezték, valamint mások is, ha kitűnő tanulók és szegények, a szigorlati és értekezési díj mérséklését a kartól kérhetik.

A szigorlat, illetve az írásbeli értekezés elfogadásáról szóló kari végzés alapján a rectori hivatalban kifizetett avatási díj ellenében a jelölt doctorrá avattatik és erről szóló diplomáját megkapja.

Canonjogi szigorlat tárgya :

Római jog ;

Egyházjog és egyházjog története.

Mindegyik tárgyból a szigorlat 1 és fél órai kérdezéssel.

Canonjogi szigorlatra csak olyan róm. kath. vagy gör. kath. vallású jelölt bocsátható, aki a római jogot és egyházjogot 2 féléven át a joghallgatók számára megállapított óraszámban hallgatta, a magasabb egyházi rendeket felvette s felettes püspöki hatóságától a Canonjogi szigorlat tételére engedélyt nyert. (Lásd 2012—1920/21. etsz.)

III. Az orvostudományi karon :

i) Általános tudnivalók.

Az orvostudományi kar hallgatóinak tanfolyama öt évre (tíz félévre) terjed, amelyből legalább négy félév hazai egyetemen töltendő el. Az orvosdoctori oklevél megszerzése ehhez, továbbá 12 havi klinikai vagy kórházi gyakorlathoz és az alább elsorolt szigorlatoknak valamely hazai egyetemen való sikeres letételéhez van kötve.

j) Szigorlatok.

Az első szigorlat két részre oszlik.

Az első rész tárgyai :

Szóbeli vizsgálat a természettanból ;

Szóbeli vizsgálat a vegytanból.

A második rész tárgyai :

Szóbeli és gyakorlati vizsgálat a leíró és tájbonctanból,
a szövet- és fejlődéstannal ;

Szóbeli és gyakorlati vizsgálat az élettanból.

Az első szigorlat első része a második-, a második része pedig a negyedik beszámítható félév végén teendő le. (A félévek beszámíthatósága végett az egyes tudományokat abban a beosztásban kell lehallgatni, amint azt a Tanrendben az orvostudományi leckeórák beosztására vonatkozó Tájékoztató az illető félévekre előírja.)

Az első szigorlat első részére való jelentkezésnél az orvoskari dékánnál május 10. és 20. között be kell mutatni :

a születési anyakönyvi kivonatot ;

érettségi bizonyítványt, vagy általában azt az okmányt, amelynek alapján a jelentkező rendes orvostanhallgatónak felvételre ;

a leckekönyvet, amelyből kitűnik, hogy a elentkező a kötelező órákat lehallgatta s a gyakorlatokon résztvett.

Az első szigorlat első részéért 30 pengő díj fizetendő.

A szigorlat június 1. és 25. között, az orvoskari dékán által kitűzött időben tartatik.

Aki az első szigorlat első részének egyik vagy mind a két tárgyából elégtelenül felelt, az a harmadik félév első hónapjában pótszigorlatra bocsátható. A pótszigorlatok, amelyekre szeptember 1—10-ig kell jelentkezni, szeptember 15. és 30. között tartatnak. Aki a szeptemberben tett pótszigorlaton is megbukik, az első szigorlat első részét már csak a negyedik félév végén ismételheti meg.

Amíg valaki az első orvosi szigorlat első részét sikerrel le nem teszi, a szigorlat második részének letételére nem bocsátható. Aki tehát az első szigorlat első részét csak a negyedik félév végén teszi le, a szigorlat második részét csak az ötödik félév elején, az előadások megkezdése előtt teheti le.

Az első szigorlat második részéért 80 pengő díj fizetendő.

Aki az első szigorlat második részének egyik vagy mindkét tárgyából júniusban elégtelenül felelt, az szeptemberben pótszigorlatra bocsátható. Aki szeptemberben egy, illetőleg mind a két tárgyból visszautasított, az ismétlő szigorlatot csak a következő félév elején tehet.

Az ismétlő szigorlatok után a megfelelő aránylagos díjak fizetendők.

Aki az első szigorlat mindkét részét a negyedik félév végéig vagy az ötödik félév első hónapjában sikerrel be nem fejezte, annak a szigorlat letételéig eltöltött tanideje a tanfolyamba csak négy szabályszerű félévnek számítható.

A második szigorlat tárgyai:

Szóbeli és gyakorlati vizsgálat a kórbonctanból;

Szóbeli vizsgálat az általános kórtanból;

Szóbeli vizsgálat a gyógyszerertanból.

A második szigorlat a tizedik beszámítható félév végén az abszolutorium megszerzése után teendő le.

A jelöltnek, hogy ezen szigorlatra bocsáttassék, mikor az orvoskari dékánnál május 10. és 20. között a határidő kitűzéséért jelentkezik, ismét be kell mutatnia az első szigorlathoz bemutatott okmányokat, ú. m.: 1. a születési; 2. az érettségi bizonyítványt; 3. a leckekönyvet; 4. a végbizonyítványt.

A második orvosi szigorlatért fizetendő díj 60 P.

A szigorlat június 1. és 25. között, az orvoskari dékán által kitűzött időben tartatik meg.

A második orvosi szigorlaton visszautasított jelölt első, illetőleg második ismétlésre annyiszor két hó múlva bocsátható, ahány tárgyból elégtelenül felelt. A határidők az egész szigorlat befejezésének időpontjától számítandók.

Az ismétlő szigorlatok után a megfelelő aránylagos díjak fizetendők.

A harmadik szigorlat hét külön részből áll. Tárgyai a következők:

klinikai és szóbeli vizsgálat a belgyógyászatból;

klinikai és szóbeli vizsgálat a sebészetből, elméleti és gyakorlati vizsgálat a sebészeti műtéttanból;

klinikai és szóbeli vizsgálat a szülészethől és nőgyógyászatból, elméleti és gyakorlati vizsgálat a szülészeti műtéttanból;

klinikai és szóbeli vizsgálat a szemészből, elméleti és gyakorlati vizsgálat a szemészeti műtétből ;

klinikai és szóbeli vizsgálat a gyermekgyógyászból ;

klinikai és szóbeli vizsgálat az elmeorvostanból ;

klinikai és szóbeli vizsgálat a bőr- és nemikórtanból.

A harmadik szigorlat hét része a végbizonyítvány elnyerése és a II. szigorlat letétele után 12 havi klinikai, vagy kórházi gyakorlat alatt, és pedig az egyes részeknek megfelelő klinikai gyakorlati idő befejezése után teendő le s az egyes rész-szigorlatra a megfelelő gyakorlati idők letelte előtt tíz nappal kell jelentkezni.

A jelölt a harmadik szigorlatra való jelentkezése alkalmával, az előbbi szigorlatokhoz is szükséges három említett okmány bemutatásán kívül az orvostudományi dékán hivatalnak kimutatni tartozik azt is, hogy :

egy belklinikán, vagy egy erre feljogosított kórház belgyógyászati osztályán 3 hónapig eredményesen működött s ebből 2 hetet lehetőleg valamely erre feljogosított fertőző osztályon töltött ;

egy sebészeti, illetőleg egy szemészeti klinikán, vagy erre feljogosított kórház sebészeti, illetőleg szemészeti osztályán 2—2 hónapig eredményesen működött ;

egy szülészeti és nőgyógyászati klinikán, vagy erre felhatalmazott kórház szülészeti és nőgyógyászati, illetőleg gyermekgyógyászati osztályán 2, illetőleg 1 hónapig eredményesen működött ;

egy bőr- és nemi-kórtani, illetőleg elmeorvostani klinikán, vagy erre felhatalmazott kórházak megfelelő osztályain, vagy valamelyik elmegyógyintézetben 1—1 hónapig eredményesen működött.

A harmadik orvosi szigorlat díja összesen 165 P.

Ha a jelölt egy kórházi szigorlaton, vagy egy kórházi műtét tantervére nem felelt kielégítően, annak a tárgynak megfelelő klinikai, vagy kórházi osztályon eltöltendő újabb két-, illetőleg egyhónapi gyakorlatra utasítatik, csak ennek igazolása után bocsátható javítóvizsgálatra. Ha pedig csak egy műtét tantervére nem felelt kielégítően, négy hét múlva javíthat. Ez azonban nem akadályozza annak, hogy a jelölt addig is a többi vizsga letételéhez szükséges gyakorlatot ne folytassa s hogy a többi klinikai vizsgákat le ne tehesse. A másodszori ismétlés hasonló feltételek mellett történhetik.

Az ismétlési szigorlatok után a megfelelő aránylagos díjak fizetendőek.

A *negyedik szigorlat*, vagy orvosi záróvizsga tárgyai :

szóbeli vizsgálat a közegészségtanból ;

szóbeli vizsgálat a törvényszéki orvostanból.

A záróvizsga a harmadik szigorlat befejezése után két hónap múlva tehető le.

A jelentkezés feltételei ugyanazok, mint a harmadik szigorlaté, azonban a jelölt azonfelül még a harmadik szigorlat sikeres letételéről tanuskodó bizonyítványát is bemutatja.

A záróvizsga díja 30 pengő.

Ha a jelölt nem felelt meg, első ízben tárgyaként egy, ezen-túl tárgyaként két hónapra utasítandó vissza.

Közzolgálati alkalmazottak gyermekei ismétlés nélkül letelt vizsgálat esetén mind a négy szigorlat díjainak mérséklését kérhetik.

A szigorlati díjkezdményért minden egyes szigorlatra való jelentkezés előtt a dékánhoz címzett kérvényben kell folyamodni. A kérvényhez egy éven belül kiállított szegénységi bizonyítvány és az előző szigorlatról kiállított bizonyítvány csatolandó.

IV. A bölcsészettudományi karon :

k) Doctori szigorlat.

A bölcsészettudományi kar hallgatóinak tanfolyama négy évre (nyolc félévre) terjed. A bölcsészettudományi tanfolyamot befejező doctori szigorlatra csak az jelentkezhetik, illetve bölcsészetdoctori diplomát csak az nyerhet, aki valamely bel- vagy külföldi egyetem bölcsészeti (illetőleg bölcsészet-nyelvészet-történelmi, vagy mennyiségtan-természettudományi) karánál négy éven át, mint rendes hallgató, a tudományszakonként kötelezőleg előírt heti óraszámában előadásokat hallgatott. (Tanárjelöltek kötelező orvosi vizsgálatát a VKM. 540/5/172—1929. sz. rendeletével megállapította. Lásd 1269—1929/30. etsz. — Értekezések szabályzata 19—1924/25. etsz. Értekezés benyújtása 1914—1925/26. etsz.)

Aki bölcsészetdoctori oklevelet óhajt nyerni, eziránti 50 filléres okmánybéllyeggel ellátott folyamodványát, melyben a szigorlat tárgyai pontosan megjelölendők, a kar dékánjánál nyújtja be.

E folyamodványhoz melléklendők :

a folyamodonak keresztlevele, illetőleg születési bizonyítványa és főképp végzett tanulmányait feltüntető életrajza ;

középiskolai érettségi bizonyítványa ;

a szabályszerű főiskolai tanfolyam befejezését igazoló végbizonyítvány ;

esetleg az egyetemi tanulmányok menetét és sikerére vonatkozó, vagy a kérvény támogatására szolgáló egyéb okmányok.

Olyan jelölteknek, kik a mennyiségtant, természettant, vagy vegytant választják fő tárggyul, a műegyetemen végzett tanulmányaik beszámíttatnak.

A doctori szigorlat az illető karban előadott tudományszakok közül egy fő- és két melléktantárgyból teendő le. E tárgyakat a szigorló maga választja, úgy azonban, hogy az egyik melléktárgy a fő tárgy tudományos művelésére szükséges tudományszak legyen. (A tárgyak csoportosítására a bölcsészetdoctori szigorlati szabályzat nyújt tájékoztatást, amely a dékáni hivatalban kapható.)

A szigorlat alapját a doctori értekezés teszi. A doctori értekezés tárgya a jelölt fő tárggyából veendő.

A folyamodó az értekezést kinyomatva, a folyamodvánnyal együtt 100 példányban a dékáni hivatalhoz benyújtja.

Ha az értekezés visszautasíttatik, a jelölt csak egy év múlva nyújthat be újra doctori értekezést.

A doctori értekezés elfogadása után a jelölt szóbeli vizsgálatra bocsáttatik.

Ha a vizsgálat nem sikerül, a jelölt csak egy félév múlva tehet az összes tárgyakból újra szóbeli vizsgálatot.

Ha az ismétlődő vizsgálat sem elégíti ki a bizottságot, a jelölt egy év múlva még egyszer, utoljára ismételheti a szigorlatot.

A szigorlati díjak a dékáni hivatalban mindenkor előre fizetendők ; a doctori értekezés bírálatáért 41 P és a szóbeli vizsgálatért 78 P, összesen 119 pengő. A felavatásért járó díj a rectori hivatalban fizetendő.

A vizsgálat ismétlése alkalmával a megfelelő díj újra fizetendő.

1) Középiskolai tanárképesítő vizsgálatok.

Középiskolai tanárokul csak oly egyének alkalmazhatók, akik az e célra előírt vizsgálat alapján tanári képesítést nyertek. E képesítést a magyar tudományegyetemek mellett felállított m. kir. középiskolai tanárvizsgáló bizottságok adják.

Minden vizsgálatra jelentkezőtől legalább is két szaktárgyból az ismeretek oly mértéke kívántatik, amelyek az egész középiskolában való tanításra képesítenek.

A debreceni m. kir. Középiskolai Tanárvizsgáló Bizottság ezidőszerint a következő szakcsoportokból tart vizsgálatot :

Magyar és német nyelv és irodalom, magyar és francia nyelv és irodalom, magyar és latin nyelv és irodalom, görög és latin nyelv és irodalom, latin és német nyelv és irodalom, német és francia nyelv és irodalom, francia és latin nyelv és irodalom, történelem és latin nyelv és irodalom, történelem és földrajz, földrajz és természetrajz, természetrajz és kémia, kémia és fizika, matematika és fizika.

Minden jelölt még egy harmadik szaktárgyból is tehet vizsgálatot. Harmadik tárgyat főleg rokontárgy választandó, de választható a filozófia és nyelvi, vagy történelmi szakosok részéről a művészettörténet is. A filozófia és a művészettörténet csak harmadik szaktárgyat szerepelhet, tehát egy másik szaktárggyal szakcsoportot nem alkothat. A természettan-kémia szakosok az ásványtant harmadik szaktárgyat választhatják.

A tanári vizsgálat a következő három fokból áll : A) alapvizsgálat ; B) szakvizsgálat ; C) pedagógiai vizsgálat.

A vizsgálatok írásbeliek és szóbeliek.

A vizsgálatra bocsátásért a folyamodványok a m. kir. Középiskolai Tanárvizsgáló Bizottság elnökségéhez a havonként általa kitűzött és meghirdetett jelentkezési határidőkben nyújtandók be. Vagyontalan köztisztviselők, vagyontalan özvegyek vagy menekültek gyermekei, valamint vagyontalan teljes árvák, kik tanulmányaikat kiváló eredménnyel végezték és vizsgálatukat a szabályszerű időben teszik le, vizsgálati féldíjkedvezményben részesíthetők.

A) Alapvizsgálat :

Az alapvizsgálat a negyedik tanulmányi félév végén, de még a félév szabályszerű lezárása előtt tehető le.

Az 50 filléres okmánybélyeggel ellátott vizsgálati folyamodványhoz melléklendő :

a) születési bizonyítvány ;
b) érettségi bizonyítvány ;
c) leckekönyv és tanárképzőintézeti jelentkezőkönyv, amelyek bizonyítják, hogy a folyamodó valamelyik magyar tudományegyetem bölcsészettudományi karán, mint rendes hallgató és mint az egyetem mellett fennálló tanárképzőintézet tagja, a Tanárvizsgálati Szabályzatban előírt, és az alapvizsgáig megfelelő heti óraszámban lehallgatandó tárgyakból már legalább három félévben folytatott tanulmányokat s a negyedike beíratkozott ;

d) a folyamodónak aláírásával ellátott arcképe, az indexfényképhez hasonló kivitelben és alakban ;

e) nyugtatvány, mely a 40 pengő vizsgálati díj befizetését igazolja, amihez még 3 pengő kezelési díj járul.

A mellékletekre 30 filléres okmánybélyegek ragasztandók.

Az alapvizsgálaton szaktárgyaira való tekintet nélkül minden jelölt tartozik magyar írásbeli (zárt helyi) dolgozatot készíteni. E dolgozat tárgya a magyar irodalmi tanulmányok köréből tűzetik ki. Azok, akiknek egyik vagy mindkét szaktárgyuk idegen nyelv, a magyar irodalmi dolgozaton kívül zárt helyi tesznek annak megállapítására is, hogy képesek-e magyar prózai szöveget idegen nyelvre (latinra, németre, franciára), illetőleg a görög szakosok görögből magyarra szabatosan fordítani.

A szóbeli alapvizsgálaton minden szakcsoport jelöltjétől, akinek nem szakja a magyar nyelv és irodalom, megkíváncsiat még a magyar irodalom fejlődésének ismerete is, s ezenkívül az olyan jelölt, akinek szaktárgyai között nem szerepel a német, vagy a francia, az angol, vagy az olasz nyelv, igazolni tartozik, hogy ezek egyikét oly mértékben bírja, hogy szakjába vágó tudományos munkát megért és helyesen fordít.

Ha a magyar irodalmi vagy idegen nyelvi zárt helyi dolgozat nem felel meg, a jelölt új írásbeli vizsgálatra, — aminek díja 10 pengő, — három hó múlva jelentkezhetik.

Sikertelen szóbeli vizsgálat esetén a szerint, hogy a jelölt melyik és hány tárgyból találtatott hiányos készütségűnek, három, hat, kilenc, illetve tizenkét hónap múlva bocsiadható ismétlésre. Teljes, vagyis két tárgyból való ismétlő vizsgálat esetén az egész vizsgadíj, egy tárgyból való ismétlés, vagy harmadik tárgyból való vizsgálat esetén annak fele és még 6 pengő fizetendő.

Ismétlés csak két ízben engedtetik meg. Ha a másodszori ismétlés sem sikerül, a jelölt csak újabb két félévi egyetemi tanulmány igazolása után jelentkezhetik ismétlő vizsgálatra.

Az alapvizsga letételéről a jelölt 50 filléres okmánybélyeggel ellátandó Értesítőt kap, amelynek a díja 3 pengő.

B) Szakvizsgálat :

A szakvizsgálat az alapvizsgálat után számított negyedik tanulmányi félév végén, de még a félév szabályszerű lezárása előtt tehető le.

Házidolgozat-tétel kitűzéséért közvetlenül az alapvizsgálat után, mégpedig legkésőbb az alapvizsgálatra következő félév végéig kell folyamodni a tanárvizsgáló bizottság elnökségéhez.

Az 50 filléres okmánybélyeggel ellátott vizsgálati folyamódványhoz melléklendő :

a) az alapvizsgálatról szóló Értesítő ;
b) lecke-könyv és tanárképzőintézeti jelentkező-könyv annak igazolására, hogy a folyamódó az alapvizsgálat letétele után valamelyik tudományegyetem bölcsészettudományi karán, mint rendes hallgató és mint az egyetem mellett fennálló Tanárképzőintézet tagja, a Tanárvizsgálati Szabályzatban előírt és a szakvizsgáig megfelelő heti óraszámban lehallgatandó tárgyakból már legalább három félévi tanulmányt folytatott és a negyedikre beíratkozott ;

c) mindegyik szaktárgyból egy-egy házi dolgozat ;
d) nyugtatvány, amely a 60 pengő vizsgálati díj befizetését igazolja, amihez még 3 pengő kezelési díj járul.

A mellékletekre 30 filléres okmánybélyegek ragasztandók. Ha a házi dolgozatok a követelményeknek megfelelnek, a jelöltet az elnökség a vizsgálat folytatására, nevezetesen : zárt helyi dolgozatok készítésére és szóbeli vizsgálatokra hívja meg.

A zárthelyi írásbeli vizsgálaton mindegyik szaktárgyból, illetőleg, ha az részlettárgyakra oszlik, azokból a részlettárgyakból, amelyekből nem készítettett házi dolgozat, egy-egy dolgozat készítenő.

Ha valamelyik házi dolgozat vagy zárthelyi dolgozat meg nem felelőnek ítéltetett, a jelölt három hónap leteltével, ha a házi vagy zárthelyi dolgozat egynél több szaktárgyból ítéltetik meg nem felelőnek, akkor hat hónap múlva nyújthat be újabb házi dolgozatokat, illetőleg bocsáttatik újabb zárthelyi írásbeli vizsgálatra. Zárthelyi írásbeli vizsga ismétlése esetében vagy újabb házi dolgozat után 10—10 pengő fizetendő.

A zárthelyi dolgozatok elfogadása után a jelölt szóbeli vizsgálatra bocsáttatik.

Aki a szóbeli vizsgálaton szakcsoportjának csak az egyik tárgyából ítéltetett hiányos készütségűnek, ismétlés alkalmával csakis ebből az egy tárgyból köteles szóbeli vizsgálatot tenni, amiért a vizsgadíj fele és még 6 pengő fizetendő.

Egynél több szaktárgyból, vagy egy szaktárgyból és egy részlettárgyból ítéltetvén elégtelen eredményűnek a vizsgálat, a zárthelyi dolgozatok is okvetlenül újból készítenők. Teljes ismétlő vizsgálat esetén az egész vizsgadíj újra fizetendő.

Sikertelen szóbeli vizsgálat esetén a szerint, hogy a jelölt melyik és hány tárgyból találtatott hiányos készütségűnek, három, hat, kilenc, illetve tizenkét hónap múlva bocsátható ismétlésre.

Ismétlés csak két ízben engedtetik meg. Ha a másodszori ismétlés sem sikerül, a jelölt csak újabb két félévi egyetemi tanulmány igazolása után jelentkezhetik ismétlő vizsgálatra.

A szakvizsga letételéről a jelölt 50 filléres okmánybéllyel ellátandó Értesítőt kap, amelynek a díja 3 pengő.

C) Pedagógiai vizsgálat.

A tanári vizsgálat befejező foka a pedagógiai vizsgálat. Erre akkor lehet jelentkezni, ha a jelölt szakvizsgálatának letétele után legalább egy évig, mint gyakorló tanárjelölt tanítási gyakorlatot végzett. A karpaszományos minőségben katonai szolgálatot tett jelöltek csak egy félévig gyakorolnak.

Az 50 filléres okmánybéllyel ellátott vizsgálati folyamodványhoz melléklendő:

- a) a szakvizsgálatról szóló Értesítő;
- b) a leckekönyv és a tanárképzőintézeti jelentkezőkönyv annak bizonyítására, hogy a jelölt az alapvizsgálat után számított negyedik egyetemi és tanárképzőintézeti félévet dékáni, illetőleg tanácsstagi aláírással hitelesítette. A leckekönyvből és a tanárképzőintézeti jelentkezőkönyvből ki kell tűnnie annak, hogy a jelölt az előírt filozófiai és pedagógiai kollégiumokat hallgatta;
- c) bizonyítvány az egy évi nyilvános középiskolában töltött gyakorlatról;
- d) bizonyítvány arról, hogy a jelölt módszeres készütségről tanuskodó próbatanítást tartott. Ezt a bizonyítványt annak a nyilvános középiskolának az igazgatója állítja ki, amelyben a jelölt a gyakorlati évét eltöltötte;
- e) nyugtatvány a 32 pengő vizsgálati díj befizetéséről, amihez még 3 pengő kezelési díj járul.

A mellékletekre 30 filléres okmánybélyegek ragasztandók. A pedagógiai vizsgálat tárgya a filozófia és a pedagógia.

Az e tárgyak köréből készített zárthelyi írásbeli dolgozat elfogadása után a jelölt szóbeli vizsgálatra bocsáttatik.

Akinek a dolgozata meg nem felelőnek ítéltetik, három hónap múlva jelentkezhetik új zárthelyi írásbeli vizsgálatra, amiért 10 pengő fizetendő.

Az a jelölt, aki a szóbeli vizsgálaton csak az egyik tárgyból ítéltetett hiányos készültségűnek, három hónap múlva a vizsgadíj felének és még 6 pengőnek lefizetésével, — ha egyikből sem felelt meg, hat hónap múlva a teljes vizsgadíj újrafizetése mellett ismételheti a vizsgálatot.

Ismétlés két ízben engedtetik meg. Ha a másodszori ismétlés sem sikerül, a jelölt legalább 10 órai hallgatás kötelezettségével újabb két félévi egyetemi tanulmányra utasítatik és csak ennek igazolása után jelentkezhetik vizsgálatra.

A pedagógiai vizsga letételéről a jelölt kívánságára 50 filléres okmánybélyeggel ellátandó Értesítő állítható ki, amelynek a díja 3 pengő.

A képesített jelölt 10 pengős okmánybélyeggel ellátandó középiskolai tanári oklevelet kap, amelynek a díja 18 pengő.

Aki bármelyik vizsgálatról igazolatlanul elmarad, első alkalommal három hónapra, második alkalommal hat hónapra vettetik vissza. Vizsgálati díját mindkét esetben elveszti.

VI.

Az egyetemi fegyelem.

67. §. Az egyetemi hatóságok kötelessége az egyetemi oktatás és az egyetemi élet szabadságát, az egyetem céljaival összhangzólag erélyesen védeni, de egyszersmind a szabadsággal való minden visszaélést és így magának az egyetemi célnak minden veszélyeztetését lehetőleg meggátolni.

Az egyetemi hatóságokat illető fegyelmi hatalom tehát folytonos felügyeletben és azoknak a rendszabályoknak megállapításában és végrehajtásában nyilvánul, amelyek egyáltalán, vagy a fennforgó körülmények szerint szükségeseknek mutatkoznak az egyetemen a rend és az illem fenntartására, az egyetem, mint tudományos intézet jellegének szigorú megőrzésére, végre mind maga az anyaintézet, mind egyes tagjai becsületének és méltóságának megóvására.

68. §. Az egyetemi hatóságok illetén kötelességük szigorú teljesítéséért felelősek ; — ennél fogva az egyetemhez tartozók nemcsak az egyetemi hatóságok rendeleteinek tartoznak engedelmeskedni, hanem felszólítás nélkül is kötelesek a fegyelem, rend- és illem fenntartására közreműködni.

69. §. Az egyetemi Tanácsnak úgy, mint az egyes karoknak, joguk van és kötelességükben áll az egyetemi fegyelem érdekében a körülmények szerint szükségesnek mutatókozó intézkedéseket megtenni s fegyelmi rendszabályokat kibocsátani.

Az ily rendeletekről azonban, amennyiben nem tisztán a jelen fegyelmi szabályzat végrehajtására vonatkoznak, vagy nem merőben átmeneti természetűek, a vallás- és közoktatásügyi miniszternek azonnal jelentést kell tenni.

70. §. Az egyetemnek, vagy egyes tudománykarainak hallgatói, mint olyanok, együttvéve testületet nem alkotnak, sem állandó ügyvezetőikkel vagy képviselőkkel nem bírhatnak, sem testületeket illető működést nem gyakorolhatnak.

71. §. Az egyetemi épület helyiségeiben az egyetemi polgárok a felmerülő szükséghez képest rendezett gyűlésekben az őket illető ügyeket tárgyalhatják, az ilyen gyűléshez azonban a tanácskozási tárgyak bejelentése mellett az egyetem Rectorától előzetes engedélyt kell kérni.

A Rector itéli meg, vajjon a tárgy megfelel-e a 75. § szellemének s ha azt ilyennek találja s a gyűlés az egyetemi rendet nem veszélyezteti, — kijelöli a gyűlés helyét. Akik az engedélyt kérik, az egyetemi hatóságok irányában kezességet vállalnak a rend fenntartása és az egyetemi törvényeknek a gyűlésben pontos megtartása iránt.

Jegyzetek :

1. A gyűlés engedélyezése iránt írásban kell az egyetem Rectorához fordulni.

2. A beadvány legalább az ülés előtt 24 órával adandó be. (Gyakorlat.)

72. §. Az egyetem Rectora, Prorectora, a kari dékánok, vagy tőlük ezzel megbízott tanárok az egyetemi polgárok gyűlésein megjelenhetnek, őket megінthetik és a gyűlést feloszlat-hatják, ha az az egyetemi szabályoktól vagy a kitűzött céltől eltér.

Csak egyetemi polgárok és az egyetem tanárai vehetnek részt ilyen gyűléseken.

A gyűlés eszközlő (71. §) a rendszabály megtartásáért felelősek.

73. §. Közművelődési, jótékonyági és egyéb társascélokra az egyetem kebelében különböző egyesületek alakulhatnak. Az ilyen egyesületek az egyetemi hatóságok szabályszerű felügyelete alatt állanak. Viszonyaikra nézve a felsőbb helyen megerősített alapszabályok szolgálnak ugyan irányadóul, de csak annyiban, amennyiben azok a jelen tanulmányi és fegyelmi szabályzatnak semmiféle intézkedésével nem ellenkeznek.

Ilyen egyetemi egyesületeknek rendes tagja más, mint egyetemi hallgató, nem lehet.

Annak megítélése, hogy az egyesületi alapszabályok össze-
űtköznek-e és mennyiben a jelen fegyelmi szabályokkal, az egyetemi Tanács hatásköréhez tartozik. Ha összeűtközések mutatkoznak, az egyetemi Tanács az alapszabályok célszerű módosítása iránt megokolt javaslatot tesz a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez. Annak elfogadásáig a Tanács az egyetemi fegyelem ellen irányuló alapszabályok végrehajtását felfüggesztheti és a szükségesnek mutakozó intézkedéseket megteheti.

Jegyzetek :

1. Az egyetem hallgatói az egyetemi Tanács felügyelete alatt nem álló egyesületeknek csak az egyetemi Tanács engedélyével lehetnek tagjai.

2. Tanintézeti egyesületek alapszabályainak jóváhagyása a m. kir. belügyminiszterrel létrejött megállapodások szerint a vallás- és közoktatásügyi minisztérium hatáskörébe tartozik. A bejelentett egyesület 40 nappal alapszabályainak a miniszte-

riumba érkezte után működését ideiglenesen megkezdheti, ha időközben azokra észrevétel nem tétetett. (VKM. 731. Eln./1887. sz. rend.)

3. A pénzutalványozással és vagyonkezeléssel megbízott egyesületi tisztviselők, a kiskorúak szülőiktől vagy gyámjuktól szabályszerűen kiállított nyilatkozatot adnak át, melyben az illetők a fiuktól vagy gyámoltjuktól származó kárért felelősséget vállalnak. (VKM. 58,145—1893. sz. r.)

4. Az egyetemi ifjúság által alapított összes egyesületek, mégha főiskolai hallgatói kötelékben nem álló egyénekre bízzák is pénzügyeik kezelését, pénzkezelési és számviteli szempontból is a különösen ezirányban való ellenőrzésre hivatott főiskolai, illetőleg egyetemi szervek felügyelete alatt állanak s pénzkezelőik az illetékes egyetemi szerveknek feltétlenül számadással tartoznak. (VKM. 83,379—1902. sz. rend.)

5. Az egyetemi ifjúság egyesületeinek ellenőrizhetése végett az egyesületek vezetősége az alapszabályszerű tisztújítások megajtése után köteles jelentést tenni az egyetem Rectorának az egyesület tisztikaráról, köteles továbbá az egyesületi ülések megtartása után legkésőbb 8 napon belül bemutatni a gyűlésekről felvett jegyzőkönyveket, valamint az egyesület évi költségvetését és előző évi zárószámadását.

6. Az egyetemi ifjúsági egyesületek választmánya és közgyűlése által az egyesületek tisztikarának az előző egyesületi évre megadni szokott felmentvény végérvényessé csak akkor válik, ha az egyesületek részletes számadásait az egyetem Rectora helybenhagyja. (VKM. 12,834—1900. sz. r.)

7. A segélyezéssel is foglalkozó ifjúsági egyesületek vezetőségében oly hallgatók, kik az illető egyesület anyagi támogatására maguk is rászorultak, helyet nem foglalhatnak.

8. Az ifjúsági egyesületek ingó vagyonukról alapeleltárt tartoznak készíteni, azt az egyetem Rectorának bemutatni s a Rector által helyesnek talált alapeleltárt pótleltári naplóval évenként megfelelően tovább vezetni. A pénz- és vagyonkezelésre vonatkozó rectori utasítást lásd 230—1930/31. etsz. alatt.

9. A tanév zárultával minden ifjúsági egyesület vezetősége részletes jelentést tartozik tenni az egyetem Rectorának az egyesület azon tanévi működéséről. E jelentésből ki kell tűnnie az egyesületi tagok létszámának, az egyesületi bevételek nagyságának és a jelentés keretében be kell számolni arról, hogy az egyesületi bevételek mily célokra fordítottak. A segélyezéssel foglalkozó egyesületek évi jelentésük során beszámolni tartoznak arról is, hogy kiket s mily mértékű s természetű segélyben részesítettek s hogy a segélyezésre fordított összegekkel mily arányban állottak az egyesület adminisztratív költségei. *A jelentés két példányban félvre írandó.*

10. Az egyetemi ifjúság, vagy az ifjúság egyrésze, illetőleg az egyetemi ifjúsági egyesületek által egyetemi, illetőleg egyetemi ifjúsági célokra tetszésszerűen, vagy meghatározott beléptíddal s az egyetem székhelyén, vagy azonkívül is rendezendő bármilyen vállalkozás (mulatság, ünnep, előadás, hangverseny stb.) tárgyában a következő gyakorlat, illetőleg az egyetemi Tanács határozata folytán (1154—1921/22. etsz.) az alábbi kötelező szabály alakult ki:

a) Minden ilyen vállalkozás az illetékes rendezőség által legkésőbb 8 nappal a vállalkozásra kitűzött idő előtt az egyetem Rectorának bejelentendő.

b) Az egyetem Rectora a jelentést csak az esetben veszi tudomásul, illetőleg az engedélyt csak az esetben adja meg, ha a

bejelentéssel egyidejűleg a rendezőbizottság képviselte, illetőleg a rendező ifjúsági egyesület választmánya egyetemlegesen anyagi felelősséget vállal arra nézve, hogy a védői díjakat és a felülfizetéseket a jótékony cél javára külön bevételezi, azokat a vállalkozás befejezte után 3 nap alatt jótékony célra teljes összegben beszolgáltatja, a vállalkozás bevételeinek netáni hiányát pedig a sajátjából kiegészíti.

c) A rendezőség nem vehet fel a jövedelem reményében az egyetemi ifjúsági egyesületek pénzalapjaiból semmiféle előleget.

d) A védői díjak és a felülfizetések csak abban az esetben fordíthatók a vállalkozás költségeire, ha az adományozók az adományozáskor ebbeli beleegyezésüket írásban kifejezték és adományuk ellenértékeképpen megfelelő számú beléptijegyet átvettek.

e) A rendezőség a közjövedelem terhére csak azokat a kiadásokat számíthatja fel, amelyek nyilvánvalóan a vállalkozás sikere érdekében történnek, ellenben nem számíthat fel oly kiadásokat, melyek a rendezőbizottsági tagokat személyileg terhelik.

f) A vállalkozás számadásai 8 napon belül az egyetem Rectorának bemutatandók s a rendezők felelőssége csak a számadások rectori jóváhagyásával szűnik meg.

g) Az egyetemi Tanács hivatkozott határozatának minden megszegése fegyelmi vétség. (Lásd 1154—1921/22. etsz. hat.)

11. Az egyetemi ifjúsági egyesületek feletti felügyeletet az egyetem Rectora, az egyetemi Tanács, illetőleg a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a jelen szabályzat értelmében gyakorolja.

12. A felügyelet gyakorlására a Tanács 3 évre a rendes vagy rendkívüli egyetemi tanárok sorából felügyelő-tanárt választ, ki az ügykezelést bármikor megvizsgálhatja, a gyűléseken a tárgyalás ügy érdemére, vagy a tárgyalás módjára nézve bármikor figyelemztetést intézhet a gyűléshez; rendetlenkedés esetén, ha az elnök hatalmát nem használja, vagy sikerrel nem használhatja, a gyűlést feloszlathatja; a hozott határozatok végrehajtását a Tanács döntéséig felfüggesztheti. A felügyelő-tanár eljárásáról a Rectornak jelentést tesz.

13. Az egyesületek beadványait a felügyelő-tanár látta-mozza.

14. Az egyesületek vezetőségének lakcíme esetről-esetre a rectori hivatalban külön is bejelentendő.

74. §. Az egyetemi hallgatók polgári viszonyaikban, valamint közfenyítés alá tartozó cselekvényeikre nézve a köztörvényeknek és hatóságoknak, egyetemi magaviseletükre nézve pedig az egyetemi rendeleteknek és fegyelmi szabályoknak, valamint az egyetemi hatóságoknak vannak alárendelve.

75. §. Az egyetemi hallgatók e viszonyuk természetéből folyó illetelmes magaviseletre és a fennálló egyetemi szabályoknak, vagy az egyetemi hatóságok e célra kibocsátott külön rendeleteinek megtartására kötelesek. Akik ezek ellen vétének, különösen akik az egyetemi rendet és csendet háborítják vagy a tanulás céljára szolgáló intézményeket, taneszközöket és gyűjteményeket megkárosítják, akik tartós hanyagság vagy illetlen magaviselet, erkölcstelen vagy bosszantó cselekmények által akár az egyetemen kívül is közbotrányt okoznak, akik az egyetemi hatóságokat, az egyes tanárokat, vagy a rend és

csend érdekében működő hivatalos személyeket, vagy saját hallgató társaikat megsértik, vagy az egyetemi hatóságoknak nem engedelmeskednek, — kihágásuk mértékéhez képest fegyelmi eljárás alá esnek.

Jegyzet :

Az egyetem helyiségeiben dohányozni tilos. Az ifjúsági egyesületek helyiségei, vagy az e célra kijelölt helyiségek e korlátozás alá nem esnek.

76. §. Ha valamely egyetemi hallgatót a fennálló köz-törvények áthágása miatt más, mint az egyetemi hatóság vizsgálat alá von, erről az egyetemi Tanácsot értesíteni és a meg-ejtett vizsgálat nyomán hozott ítéletet vele közölni kell.

Az ítélet lényeges tartalmát az egyetemi Tanács jegyző-könyvébe be kell iktatni, ezen felül a kihágásnak az egyetemi rendre, vagy az egyetem becsületére való kihatásához képest az egyetemi Tanács a tettes ellen a fegyelmi eljárást is meg-indíthatja.

77. §. Az egyetemi hallgatóknak az egyetemi fegyelem ellen elkövetett csekélyebb kihágásait az illetékes kari dékán saját hatáskörében és a szabályszerű fegyelmi eljárás mellőzésé-vel, szóbeli megintéssel bünteti.

A be nem iktatott, továbbá a vendéghallgatók ugyancsak kötelezve vannak az egyetemi rend megtartására. Ha ezt meg-sértik, a körülmények szerint a dékán által megintendők, a kar által az előadások látogatásától eltiltandók, vagy pedig végül az egyetemi Tanács által az egyetemről általában ki-zárandók.

78. §. Az egyetemi hallgatóknak az egyetemi fegyelem ellen elkövetett súlyosabb beszámítás alá eső kihágásai a jelen szabályzatban megállapított fegyelmi büntetésekkel és az ugyanott körülírt fegyelmi eljárás alkalmazása mellett bün-tetendők.

Fegyelmi kihágásokra, a vétség nagyságához és ismétlésé-hez képest, a következő büntetések szabhatók :

a) megintés és figyelmeztetés kari határozat alapján és a kar színe előtt ;

b) megrovás az egyetem Rectora által egyedül, vagy az egyetemi Tanács színe előtt és pedig vagy egyszerűen, vagy súlyosbítva azzal a figyelmeztetéssel, hogy ismételt, habár kisebb nemű kihágás esetén az egyetemről való elutasítás (consilium abeundi) várható ;

c) elutasítás az egyetemről 1—4 félévre ;

d) elutasítás az egyetemről örökre ;

e) elutasítás a magyar egyetemekről.

Az ösztöndíjnak, vagy tandíj alól való mentességnek el-

vesztése nem szabható ki külön büntetésképpen; ez természetes következménye az olyan magaviseletnek, amely az egyetemi törvényeknek meg nem felel. A nagyobb fegyelmi vétségekre kiszabott fegyelmi büntetéssel jár tehát minden olyan kedvezmény elvesztése, amelynek élvezése feddhetetlen magaviselethez van kötve.

79. §. Az egyetem hallgatói felett elsőfokú fegyelmi hatóság az illetékes tudománykar, másodfokú fegyelmi hatóság pedig az egyetemi Tanács.

A jelen szabályzat 78. §-a 2. bekezdésének *a)* pontja alatt említett büntetés alkalmazását az illetékes tudománykar, *a b)*, *c)* és *d)* pontok alatt említett büntetések alkalmazását pedig csakis az egyetemi Tanács mondhatja ki. Az elutasítást a magyar egyetemekről (78. § 2. bekezdés *e)* pontja), amely az elítéltnak a magyarországi egyetemeken való beiktatását végképpen kizárja, az egyetemi Tanács javaslata alapján, csak a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelheti el.

Arról, hogy az, akit csak egy bizonyos egyetemről utasítottak el, más egyetemen folytathatja-e tanulmányait, ama másik egyetem érdekelt kara határoz, amelynek tagadó határozata ellen az illető egyetem Tanácsához lehet felebbezni.

Az illetékes tudománykar által a jelen szabályzat 78. §-a 2. bekezdésének *a)* pontja alapján, továbbá az egyetemi Tanács által a 78. § 2. bekezdésének *b)* pontja alapján hozott fegyelmi ítéletek végérvényesek, illetőleg azok ellen az egyetemi hallgatóknak felebbezési joguk nincsen. Az egyetemi Tanácsnak a 78. § 2. bekezdés *c)* és *d)* pontjai alapján kimondott ítéletei ellen azonban az egyetemi hallgató 15 napon belül a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez felebbezhet.

Jegyzet :

Az egyetem szervezeti szabályzatának 59. § 4. bekezdése szerint az egyetemi Tanács II. fokú fegyelmi hatóság az egyetem összes hallgatói, valamint a vizsgázók felett is. E szerint tehát a szigorlók is az egyetemi Tanács fegyelmi hatósága alatt állanak.

80. §. A tulajdonképpeni fegyelmi eljárást vizsgálat előzi meg, amelynek célja annak megállapítása, fennforognak-e azok a körülmények, amelyek indokolttá teszik a fegyelmi eljárás megindítását és keresztülvezetését.

Az egyetem hallgatói ellen ezt a fegyelmit megelőző vizsgálatot nemcsak az illetékes tudománykar, hanem az egyetemi Tanács és a vallás- és közoktatásügyi miniszter is elrendelhetik.

A fegyelmit megelőző vizsgálat foganatosítása rendszerint az illetékes tudománykar hatáskörébe tartozik. Különösen indokolt esetben azonban az egyetem Tanácsa, ha azt az egyetem közös érdekei szempontjából kívánatosnak tartja, a fegyelmit megelőző vizsgálatot az illetékes tudománykar mellőzésé-

vel, saját hatáskörében is foganatosíttathatja. Erről a határozatáról az egyetemi Tanács az illetékes tudománykart külön értesíti.

A fegyelmit megelőző vizsgálat foganatosításával a kari dékán a kar egyik tagját saját hatáskörében megbízza, aki a karnak a vizsgálat eredményéről a legközelebbi kari ülésen jelentést tesz. A kar e jelentés alapján titkos szavazással dönt a felett, hogy a szóbanforgó ügyben a tulajdonképpeni fegyelmi eljárás megindíttassék-e, vagy pedig minden további eljárás megszüntetessék.

Az esetben, ha a fegyelmit megelőző vizsgálat megindítását nem az illetékes tudománykar, hanem az egyetemi Tanács, vagy pedig a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelték el, a dékán a kar fentemlített határozatáról a nevezetteknek haladéktalanul jelentést tesz. Az egyetemi Tanács és a vallás- és közoktatásügyi miniszter a kart a fegyelmi vizsgálat megindítására ilyen esetekben akkor is utasíthatják, ha a kar a további eljárás megszüntetését határozta el.

81. §. A tulajdonképpeni fegyelmi eljárás a fegyelmi vizsgálattal indul meg, amelynek feladata az ügyet az ítélkezésre hivatott fegyelmi hatóság számára megfelelően előkészíteni, illetőleg a tényállást kideríteni, hitelesen megállapítani.

A fegyelmi vizsgálat foganatosíttatása rendszerint kizárólag az illetékes tudománykar hatáskörébe tartozik. Különösen indokolt esetekben azonban az egyetem Tanácsa, ha azt az egyetem közös érdekei szempontjából kívánatosnak tartja, a fegyelmi vizsgálatot az illetékes tudománykar mellőzésével saját hatáskörében foganatosíttathatja. Erről a határozatról az egyetemi Tanács az illetékes tudománykart külön értesíti.

A fegyelmi vizsgálat tényleges keresztülvezetésével az illetékes tudománykar a kar egyik tagját (esetleg a kar tagjaiból alakított, két, vagy háromtagú bizottságot), mint kiküldött fegyelmi vizsgálóbiztost (vizsgálóbizottságot) határozatilag bízta meg. A fegyelmi eljárás megindítása az illetékes dékán által minden esetben külön bejelentendő az egyetem Rectorának.

A fegyelmi vizsgálat alatt álló egyetemi hallgató rendszerint szabadon látogathatja az egyetemi előadásokat, valamint szabadon kollokválhat és vizsgázhatik is. Különösen súlyos fegyelmi kihágási esetekben azonban az egyetemi Tanács az illetékes tudománykar javaslatára a hallgatót az előadások látogatásától, a kollokviumoktól és vizsgáktól már a fegyelmi vizsgálat során is eltilthatja. Fegyelmi vizsgálat alatt álló egyetemi hallgató a vizsgálat tartama alatt újabb egyetemi kedvezményben nem részesülhet. Az egyetemi Tanács a fegyelmi vizsgálat alatt álló egyetemi hallgató összes egyetemi kedvezményeit, az illetékes tudománykar javaslatára, a fegyelmi vizsgálat tartamára ideiglenesen felfüggesztheti. Az egyetemi Tanács

erről a határozatáról az illetékes tudománykaron kívül nemcsak az érdekelt hallgatót, hanem az egyetemi diákjóléti intézmények vezetőségeit, valamint az egyetemi quaestori hivatalt is külön értesíti.

A kiküldött fegyelmi vizsgálóbiztos (vizsgálóbizottság) feladata a tényállást részletesen megállapítani, tisztázni és a terhelt felmentése, vagy pedig az alkalmazandó fegyelmi büntetés minősége és mérve iránt javaslatot tenni az őt kiküldő tudománykarnak.

Ha a terhelt a fegyelmi vizsgálóbiztos (vizsgálóbizottság) előtt annak írásbeli idézésére a kitűzött időben alapos indok fennforgása és igazolása nélkül meg nem jelenik, vagy a kívánt vallomástételt és felvilágosításokat megtagadja, a fegyelmi eljárás a rendelkezésre álló egyéb adatok alapján a terhelt meghallgatása nélkül is lefolytatandó, valamint a marasztaló fegyelmi ítélet is meghozható. Utólagos igazolásnak ilyenkor, az ítélet meghozatala után, többé már hely nem adható.

82. §. A fegyelmi vizsgálóbiztos (vizsgálóbizottság), a fegyelmi vizsgálat befejezése után, a felvett összes jegyzőkönyveket véleményes javaslata kapcsán a legközelebbi kari ülés elé terjeszti. A kari ülés mindenekelőtt azt vizsgálja, hogy a fegyelmi vizsgálat során a tényállás minden kétséget kizárólag tisztázott-e. Amennyiben e részben aggályai volnának, a szükségesnek vélt pótlások eszközzése végett az iratokat visszaadja a fegyelmi vizsgálóbiztosnak (vizsgálóbizottságnak), sőt esetleg más vizsgálóbiztos (vizsgálóbizottság) kiküldését is elhatározhatja. Jogában áll továbbá a terheltet, esetleg panaszost és tanukat, a kar színe előtt is kihallgatni, vagy szembesíteni.

A kari ülés fegyelmi ügyekben mindig titkos szavazással ítélt, illetőleg határoz. Ha az illetékes tudománykar a jelen fegyelmi szabályzat 78. § 2. bekezdésének *b)*, *c)*, *d)* és *e)* pontjaiban foglaltak értelmében nem érzi magát jogosultnak a fegyelmi ítélet kimondására, az összes vizsgálati iratokat, illetékes eljárás céljából, véleményes jelentés kapcsán, átteszi az egyetemi Tanácshoz.

A kar által fegyelmi ügyekben hozott marasztaló ítéletet a kari dékán haladéktalanul közli az egyetem Rectorával.

Az egyetemi Tanácsnak szintén jogában áll elrendelni a vizsgálati iratok kiegészítését. E végből az illetékes tudománykart megfelelően utasíthatja. Különösen indokolt esetekben a maga kebeléből küldhet ki az ügy további vizsgálása céljából fegyelmi vizsgálóbiztost (vizsgálóbizottságot), a terheltet, esetleg panaszost és tanukat a Tanács színe előtt kihallgathatja, sőt esetleg szembesítheti is. Az egyetemi Tanács fegyelmi ügyekben ítéleteit titkos szavazással hozza. Az egyetemi Tanács által hozott fegyelmi ítéletekről a vallás- és közoktatásügyi miniszternek jelentés teendő.

Amennyiben az egyetemi Tanács valamely fegyelmi vétiséget a jelen szabályzat 78. § 2. bekezdésének *e)* pontja szerint minősít, az összes iratokat véleményes jelentés kapcsán határozathozatal végett felterjeszti a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez.

83. §. A fegyelmi ítéletek végrehajtása iránt az illetékes kari dékán, illetőleg az egyetem Rectora intézkedik. Ugyancsak ezek intézkednek a fegyelmi ítéleteknek a kari, illetőleg a rectori hirdetőtáblán való közzététele tárgyában is.

Aziránt, hogy az illetékes kar, illetőleg az egyetemi Tanács által kiszabott fegyelmi büntetés az illetőnek egyetemi bizonyítványába felveendő-e, a vétség súlyos volta szerint az illetékes kar, illetőleg az egyetemi Tanács esetről-esetre külön határoz.

Az egyetemi hallgatók ellen hozott fegyelmi határozatokat az egyetemi quaestori hivatal állandóan nyilvántartani köteles. E végből tehát a nevezett hivatallal a fegyelmi határozatok minden esetben és teljes részletességgel közlendők az illetékes dékán, illetőleg az egyetem Rectora által.

Az egyetemi hallgatók fegyelmi kihágásai miatt a büntet-hetőség két év alatt elévül. Ugyancsak elévül az egyetemi hallgatók ellen hozott fegyelmi marasztaló ítélet is, ha két éven belül végrehajtva nem lett.

VII.

A szünetek.

84. §. A június 26-tól augusztus 31-ig tartó nyári szüneten kívül szünet van :

1. a tanévmegnyitó ünnep napján ;
2. minden vasárnap és a Gergely-naptárban vörös betűvel jelzett ünnepnapokon, valamint halottak napján : nov. hó 2-án ;
3. október hó 6-án ;
4. a reformáció emlékünnepén (október 31.) ;
5. az államfő névnapján (december 6.) és születésnapján (június 18.).
6. karácsonykor, december 23-tól január 5-ig bezárólag ;
7. farsang utolsó vasárnapját követő három napon ;
8. a törvények által rendelt nemzeti ünnepeken (jelenleg : március 15-én) ;
9. gróf Tisza István születésnapján (április 22-én) ;
10. húsvétkor, virágvasárnaptól húsvét utáni szerdáig bezárólag ;
11. pünkösdkor, a két ünnepnapon és a reákövetkező köznapon ;
12. a „sub auspiciis Gubernatoris“ doctorráavatás napján ;
13. tanévzáró ünnep napján ;
14. a Rector által félévenként adható egy-egy szünnapon.

Jegyzet : Lásd VKM. 6708—1925. és 51,800/1025. sz. rendeletei és 1882. és 2605—1924/25. etsz. határozat.

VIII.

Eltávozás az egyetemről.

85. §. Azok az egyetemi polgárok, kik az egyetemet oly célból hagyják el, hogy tanulmányaikat más intézetben folytassák, távozási bizonyítványt, azok pedig, kik azért távoznak, mert az illető kar tanulmányi szervezete szerint megszabott egyetemi tanfolyamot befejezték, végbizonyítványt nyernek.

86. §. A távozási bizonyítványt, hogy külföldön is használható legyen, latin nyelven, a végbizonyítványt ellenben magyar nyelven kell kiállítani. Mindkettőért a quaesturához kell fordulni.

87. §. A távozás- és végbizonyítvány az egyetem nevében állíttatik ki s azt a kari dékánon kívül az egyetem Rectora is aláírja és az egyetem pecsétjével láttatja el.

Jegyzet :

A távozási bizonyítványok adatainak egyeztetése és kiállítása tekintetében lásd a VKM. 1929. évi november hó 15-én 410/5/170—1929. sz. rendeletét. (759—1929/30. etsz.)

88. §. A távozási bizonyítvány csak az egyetemen töltött tanulmányi időt bizonyítja.

Jegyzet :

A távozási bizonyítványba a hallgató erkölcsi magaviseletét tanúsító szakaszba bejegyzendő az oly fegyelmi ügyben hozott határozat, melynek bejegyzését az anyakönyvbe s ezzel bejegyzését a távozási és végbizonyítványba az egyetemi Tanács elrendelte. (V. ö. 83. § 2. bekezdés.)

89. §. Távozási bizonyítvány nélkül a volt egyetemi polgár más hazai egyetemeken fel nem vehető.

Jegyzet :

A beiktatás külföldi egyetemeken is rendszerint távozási bizonyítvány alapján történik.

90. §. Más főiskolákban végzett félévek tanulmányai a quaestura által a leckekönyvbe átírandók, amiért a quaestort a szabályszerű másolási díj illeti meg.

Egyik hazai egyetemről a másikra való átlépés esetében azonban a régi leckekönyv marad használatban, melynek megfelelő rovatában az átlépés kellőleg kitüntetendő.

Jegyzet :

A díjak tekintetében lásd az 50. § 1. sz. jegyzetét.

91. §. Végzettnek csak az az egyetemi polgár tekinthető, ki szabályszerűen kiállított végbizonyítványt képes felmutatni ; ez utóbbit sem a leckekönyv magábanvéve, sem egyéb okmány nem pótolhatja.

92. §. Végbizonyítvány csak azoknak állítható ki, akik az előszabott egyetemi tanfolyamot annak a karnak a tanulmányi szabályzata értelmében, amelynél szabályszerűen be voltak iktatva, úgy a megszabott óraszám, valamint a köteles tantárgyak tekintetében teljesen befejezték.

Végbizonyítvány kiállítása esetén a quaestor a leckekönyvet tartozik átvizsgálni, hogy meggyőződést szerezzen aziránt, vajon az illető eleget tett-e a jelen szabályzat 44. §-ban, valamint a tanulmányi és vizsgálati szabályzatban kifejezett mindama követelményeknek, melyek a végbizonyítvány kiállításának előfeltételei.

Jegyzetek :

1. A joghallgatók végbizonyítványai kiállításának illetékesége tárgyában lásd a VK. miniszter 11,062—1903. sz. rendeletét a következőkben :

a) Azon joghallgatók részére, akik szabályszerű tanulmányaik utolsó félévét valamely hazai tudományegyetemen, vagy jogakadémián végzik be, ez a főintézet ad végbizonyítványt.

b) Ha valamely joghallgató a tanszakára vonatkozó tanulmányi és szigorlati szabályzatok szerint külföldi főiskolán is eltoltható féléveit tanpályája utolsó féléveiben tölti el valamely külföldi főiskolán, vagyis utolsó félévét külföldi főiskolán végzi, részére az a hazai főiskola adhat végbizonyítványt, amelyen külföldre távozás előtt tanulmányai nagyobb részét végezte. Amennyiben pedig itthon folytatott tanulmányi ideje két, vagy több főintézet között egyenlően oszlanék meg, az a főiskola lesz a végbizonyítvány kiadására illetékes, amelyen az illető a későbbi féléveket töltötte.

2. Az előbbi jegyzetben idézett 11,062—1903. sz. VKM. rendelet b) pontjának határozmányait a többi tudománykarok hasonló helyzetben levő hallgatóikra is szabályként alkalmazzák.

93. §. A végbizonyítványt egy másolati példányban is ki kell állítani, amelybe a sikerrel, vagy sikertelenül tett vizsgálatokra vonatkozó jegyzőkönyvi kivonatokat is be kell vezetni. A végbizonyítványok másolati példányait a quaestura őrzi.

94. §. Mind a távozási, mind a végbizonyítványért a quaesturában 30 pengőt kell fizetni.

Jegyzet :

1. A végbizonyítvány 2 pengős okmánybélyeggel látandó el. A távozási bizonyítványra annyiszor 50 fillér okmánybélyeg ragasztandó, ahány félévről kiállított.

2. Végbizonyítvány, távozási bizonyítvány kezelése tekintetében lásd 1316—1928/29. etsz. tanácsi határozatot.

95. §. Aki a távozási s végbizonyítványt, vagy a lecke-könyvet, vagy leckeigazolványt elveszti, köteles másodlat kiállításáért a kar tanártestületéhez folyamodni. A tanártestület a másodlat kiadását csak úgy rendelheti el, ha a folyamodó igazolja, hogy a másodlatban kiállítandó okmányoknak eltévedését legalább négy héttel a kérvény beadása előtt a hivatalos lapban közzétette.

Jegyzet :

Budapesti Közlöny címe : Budapest, I. kerület, Kapisztrán-tér 1.

96. §. A másodlat kiállítása végett az illető kari dékántól nyert engedély felmutatása mellett a quaestornál jelentkezik. A quaestor a kiállítást az egyetem anyakönyvei alapján teljesíti és a másodlatban úgy az egyes tanárok, mint a dékánok neveit is maga írja be. A másodlat helyességéért a quaestor felelős.

A kiállított másodlat hitelesítési záradékát a Rector, az illetékes kari dékán és a quaestor írják alá és a Rector azt az egyetem kisebb pecsétjével ellátja.

A díjakra és a kiadásra nézve a 94. § határozatai érvényesek.

Jegyzetek :

1. A többszörös másodlatok kiállításának megakadályozása végett a másodlat kiállítása az anyakönyvbe feljegyzendő.

2. A bizonyítványok másodlatainak és másolatainak egyöntetű kiadása tárgyában 3038—1895. eln. szám alatt kibocsátott vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendelet lényege a következő :

a) középiskolai érettségi bizonyítványok másodlatait az illetékes intézeti igazgató állítja ki;

b) szigorlati és egyéb főiskolai bizonyítványok másolatait az illetékes dékán, illetőleg Rector írják alá;

c) oklevelek, államvizsgálati bizonyítványok másodlatainak kiállítását azok eszközölhetik, akik az eredetit is jogosítva vannak kiállítani;

d) másodlatokat kiállíthatnak mindazok, akik másolatokat állíthatnak ki.

3. A hitelesítési záradék dékáni aláírása azért szükséges, mivel a tanulmányi idő alatt szabályzatilag megkívánt alapvizsgák, vagy szigorlatok (orvos i kar) jegyzőkönyvei dékáni őrizetben vannak.

97. §. A másodlat kiállítását a Rector a vallás- és közoktatásügyi Miniszternek bejelenti.

IX.

Az egyetemi hallgatók beadványai.

98. §. Az egyetemi hallgatók beadványait, magyar nyelven írva, annak a karnak dékánjához kell benyújtani, amelybe a kérvényező be van iktatva, vagy amelyhez a kérvény tárgyát tevő ügy tartozik. Ez áll arra az esetre is, ha a beadvány az egyetemi Tanácshoz, vagy az egyetem Rectorához, vagy végre a kir. Kormányhoz van intézve.

Kivételnek az utólagos beiratkozás iránti kérvények, amelyeket a 23. § esetén a Rectorhoz kell benyújtani.

Jegyzetek :

1. Egyetemi hallgatók az egyetemi hatóságokkal való érintkezésben a közzétett hivatalos órák pontos betartására kötelezvék.

2. Egyetemi hallgatók beadványai, kellő megokolás mellett, mindenkor megfelelő mellékletekkel is felszerelendők. Az ívrét alakban összehajtott beadvány külzetének felső részén az illetékes hatóság, középső részén a folyamodó, alsó részén pedig a kérelem tárgya nevezendő, illetőleg jelölendő meg, a mellékletek számának kitüntetése mellett. Az ekként felszerelt beadvány, ha mellékletei vannak, zsinórral kötendő át.

3. A bélyeg- és illetékszabályoknak leggyakrabban alkalmazásba jövő intézkedései a következők :

Beadványok bélyegilletéke 50 fillér. (5100—1931. sz. M. E. számú rendelet.) E szerint az egyetemi bizonyítványok a következő bélyegilleték alá esnek :

1. Iktatási (Nos Rector) lap	2 P — f
2. Végbizonyítvány (Absolutorium)	2 P — f
3. Távozási bizonyítvány annyiszor 50 filléres	
bélyeg, ahány félevről van kiállítva	— P — f
4. Leckekönyvek félévénkénti záradékolási	
bélyege	— P 50 f
5. Leckelátogatási bizonyítvány bélyege	— P 50 f
6. Hitelesítések bélyege :	
a) egy ív terjedelemtig	2 P — f
b) leckekönyvmásolatnál :	
1—10 oldalig	2 P — f
1—20 „	4 P — f
1—30 „	6 P — f
1—40 „	8 P — f
7. Szigorlati, államvizsgai bizonyítványok	
bélyege	2 P — f
8. Tudori, tanári oklevelek bélyege	10 P — f

9. Főiskolai hallgatók által tanulmányi ügyben a főiskolai hatóságokhoz, vagy kultuszminisztériumhoz benyújtott kérések bélyege — P 50 f
10. Olyan bizonyítványok, melyek személyes, vagy tárgyi tulajdonságokat, körülményeket stb. tanúsítanak, bélyeg 1 P — f

Szegénységi bizonyítványok felmutatása mellett a hitelesítések bélyegmentesek.

Mellékletek bélyegilletéke ívenként 30 fillér; ha pedig egy íven több okirat van, az okiratok számának megfelelőleg 30—30 fillér.

Kellőleg bélyegzett okiratok és iratok nem esnek további bélyegilleték alá, ha mellékletül használtatnak (pl. érettségi bizonyítvány, leckeönyv stb.); ellenben a külföldön kiállított okiratok használat előtt megfelelő hazai okmánybélyeggel látandók el és az illetékes pénzügyi hivatalnak felülbélyegzés végett bemutatandók.

Bélyegmentes mellékletek: könyvek, különlenyomatok és kinyomásra szánt kéziratok.

Ha valaki egy íven több okiratot, iratot, hivatalos kiadványt, vagy bizonyítványt állít ki, a megfelelő illeték mindegyik után lerovandó.

Két vagy több félnek közös beadványa egyes beadványi bélyeggel csak akkor nyújtható be, ha a felek a beadvány kimutatásakor oly közösségben állanak, hogy a beadvány tárgyára nézve egy személynek tekinthetők, vagy ha kérelmük legalább közös jogalaphól származik.

Bélyegmentes beadványok: tandíj elengedéseért és ösztöndíj elnyeréseért benyújtott folyamodványok hiteles szegénységi bizonyítvány melléklésével.

A bélyeg- és illetékszabályok áthágásai a hatályban levő büntető határozatok alá esnek. Az egyetemi hatóságoknak és hivataloknak szabadságukban áll azonban a bélyegtelen beadványt, ha azt a közérdek nem kívánja, vagy ezáltal a fél érdeke nincsen veszélyeztetve, tárgyalás alá nem venni, illetőleg a félnek visszaadni.

Elrontott, de hivatalosan fel nem használt s érvénytelenített bélyeges űrlapok, illetve felbélyegzett papíroslapok az adóhivatalban új bélyegjegyekkel cseréltetnek ki, levonás és ráfizetés nélkül.

99. §. Aki a kar határozatával nincs megelégedve, ez ellen — ha a jelen szabályzat értelmében a jogorvoslat kizárva nincs — a határozat közlése napjától számított 8 nap alatt felfolyamodással élhet, amelyet a kar dékánjához kell beadni.

Jegyzet:

Kivételt képez fegyelmi ügyekben a 79. § 4. bekezdésében említett felebbezési határidő.

100. §. Az olyan ügyekben hozott kari határozat ellen intézett beadványokat, melyekben a kar a jelen tanulmányi és fegyelmi szabályzat szerint véglegesen határoz, egyszerű elutasító végzéssel kell elintézni. Minden más esetben a kar a felfolyamodást véleménye kíséretében a Tanácshoz terjeszti.

101. §. Az egyetemi Tanács határozataira nézve a 99. és 100. §-ok rendelkezései azzal a kiegészítéssel nyernek alkalmazást, hogy a Tanács a felfolyamodást, amennyiben annak helye van, véleményes jelentés kíséretében, a minisztériumhoz terjeszti fel.

102. §. Az egyetemi hallgatók sem a dékáni, sem az egyetemi rectori hivataltól az őket illető határozatok kézbesítését nem kívánhatják, hanem maguk tartoznak vagy személyesen, vagy arra külön megbízott helyettesük által, a határozatok kiadását szorgalmazni.

103. §. Arról, hogy a határozat átvehető, a folyamodókat a hirdetőtáblán kell értesíteni. Minden záros határidő, amelyen belül bizonyos cselekvéseket a jelen szabályzat szerint teljesíteni kell, a hirdetőtáblára kitűzés napjától számítandó.

Az egyetemi hallgatók ennél fogva a rectori és dékáni hirdetőtáblát saját érdekükben éber figyelemmel kísérni és az ott közölt hirdetésekről tudomást szerezni tartoznak. A fekete-táblán történt minden hivatalos kifüggesztés kötelező erejű hirdetés.

104. §. Nem egyetemi hallgatókkal a beadványokra vonatkozó határozatokat az egyetem csak akkor közli posta útján bérmentetlenül, ha ezt a beadványban külön kéri és lakásukat világosan megjelölték.

X.

Kiegészítő rendelkezések.

105. §. Köztisztviselők gyermekei, ha tanulmányaikat szabályszerűen végzik, valamint más hallgatók is, akik tanulmányaikat kiváló eredménnyel végzik, szigorlati díjmérséklésben és ösztöndíjban részesülhetnek.

Jegyzetek :

1. A közszolgálati alkalmazottak gyermekeinek tanulmányi ösztöndíjáról az 1927: XIV. tc. végrehajtása tekintetében lásd a VK. Miniszter úr 91,000—1928. sz. rendeletét. A rendelet az illetékes dékáni hivatalban tekinthető meg. A végrehajtási utasítás módosítására vonatkozó rendeletet lásd a Hivatalos Közlöny 1930 április hó 15-i 8. számában.

2. Az egyetemünkön nyújtható más kedvezmények, alapítványok, ösztöndíjak, segélyek stb. felől az egyetemi Diákjóléti Iroda nyújt felvilágosítást. A Diákjóléti Iroda tájékoztatójának beszerzése minden egyetemi polgárnak ajánlatos.

3. A VK. miniszter által létesített külföldi magyar intézetekben (Collegium Hungaricum) való elhelyezkedés tekintetében az illetékes dékáni hivatalok nyújtanak felvilágosítást. A külföldi ösztöndíjak felől ugyanott lehet érdeklődni.

4. Katonai szolgálatot teljesítő hallgatók ösztöndíjára nézve lásd 2047—1929/30. etsz. határozatot.

II. RÉSZ.

A DEBRECENI
M. KIR. TISZA ISTVÁN-TUDOMÁNYEGYETEM
TANDÍJMENTESSÉGI
SZABÁLYZATA.

840/1935—36. etsz.

I.

Általános feltételek.

1. §. Tandíjmentességben csak olyan egyetemi rendes hallgató részesülhet, aki szegénységét, tanulmányi jó előmenetelét és az előadások szorgalmas látogatását hitelesen bizonyítja, ha félévenként 300 pengőt készpénzben, vagy természetben meghaladó ösztöndíjat, jutalmat, vagy segílyt nem élvez és magaviselete kifogástalan.

Azok a hallgatók, akik valamely fakultásra egy másik fakultáson, vagy főiskolán már elnyert végbizonyítvány, vagy oklevél birtokában iratkoznak be, valamint általában a 24-ik életévüket betöltött hallgatók csak különös méltánylást érdemlő esetekben részesülhetnek tandíjmentességben.

2. §. Az engedélyezhető tandíjmentesség végösszege egy-egy tudománykaron az illető kar rendes hallgatói által fizetendő tandíj 25%-ánál több nem lehet.

3. §. A tandíjmentesség egész-, háromnegyed-, fél-, vagy egynegyed díjra adható és hatálya egy-egy félévre szól.

4. §. Az első egyetemi félévre iratkozók — általános jeles érettségi bizonyítvány alapján — legfeljebb fél tandíjmentességben részesülhetnek.

Egynegyed tandíjmentességben részesíthetők oly folyamosok is, kiknek érettségi bizonyítványa a tantárgyak többségéből jeles osztályzatot tüntet fel.

A későbbi félévekre iratkozó hallgatók szorgalmának és előmenetelének megítélése tekintetében a kollokviumok, valamint az alapvizsgálatok és szigorlatok eredménye irányadó. Mindazáltal a tanpálya második félévében egész, vagy háromnegyed mentességet csak jeles érettségi bizonyítvánnyal bíró folyamosok kaphat.

A tanulmányi pálya alatt leteendő vizsgálaton ismétlésre utasított hallgató tandíjmentességben nem részesíthető mindaddig, míg a következő vizsgálatát jó, vagy annak megfelelő eredménnyel le nem teszi. Az ilyen vizsgálaton javító vizsgá-

latra útasított hallgató megfelelő eredmény felmutatása esetén tandíjmentességben csak a kijavítást követő két félév eltelte után részesíthető. E bekezdés rendelkezései az orvostanhallgatókra nem vonatkoznak.

Aki tanpályája alatt bármelyik vizsgálaton ismétlésre, vagy javításra útasított, egész tandíjmentességben többé nem részesíthető.

5. §. A tandíjmentességben részesült hallgató ösztöndíját és segélyét a kedvezmény elvesztésének és fegyelmi büntetésnek terhe alatt az illetékes tudománykari dékáni hivatalban az esetben is bejelenteni tartozik, ha az ösztöndíjat, vagy segélyt a tandíjmentesség tartama alatt nyerte.

Az ösztöndíjakat és segélyeket a tudománykari dékáni irodák az egyetemi diákjóléti irodával is közlik.

6. §. Tandíjmentességért az illetékes tudománykarhoz az I. félévben augusztus hónap 31-éig, a II. félévben pedig január hónap 6-áig kell folyamodni, kivéve a református hittudományi és a jog- és államtudományi kart, ahol január hónap 14-éig lehet a folyamodványokat benyújtani. Ezek a határidők a dékáni, vagy rectori engedéllyel később beíratkozókra, valamint a katoná orvostanhallgatókra is vonatkoznak. Azok a folyamodók azonban, akik a felvételi eljárás során a létszám betelte miatt más egyetemen, vagy főiskolán elutasítatva a felvételre vonatkozó szabályzat szerint előírt határidőben egyetemünkön, vagy ennek más fakultásán felvételért folyamodnak, tandíjmentességért való kérvényüket a felvételi kérvénnyel együtt még benyújthatják.

7. §. A tandíjmentesség elnyerése iránt benyújtott kérvényhez a következő okiratokat kell csatolni:

a) vagyoni helyzetet feltűntető hatósági bizonyítványt (lásd 8. §.).

b) az előadások szorgalmas látogatását s a tanulmányi előmenetelt igazoló hiteles bizonyítványokat: érettségi bizonyítványt (nemcsak az első, de a második félévben is), lecke-könyvet, alapvizsgálati, szigorlati bizonyítványokat stb.

Az esetleg élvezett ösztöndíjat, jutalmat, vagy segélyt a folyamodó kérvényében tartozik bejelenteni s az ezekről szóló végzéseket, — amennyiben ilyenek birtokában vannak, — bemutatni.

Aki ösztöndíjat, segélyt, vagy jutalmat nem élvez, kérvényében ezt a körülményt világosan és határozottan köteles kijelenteni, nemkülönben azt is, hogy fegyelmileg büntetve nem volt.

A felszereletlen, vagy hiányosan felszerelt folyamodványt a dékán érdemi elbírálás nélkül visszaútasítja.

8. §. A vagyoni helyzet igazolására az illetékes közigazgatási hatóság által kiállított bizonyítvány szolgál, melyben folyamodó szüleinek vagyoni és jövedelmi állapota, társadalmi állása, a családtagok száma, ezeknek netalán segélyben-részesülése, valamint az is, hogy folyamodónak nincs-e külön vagyona, jövedelme, vagy ellátása, — hitelesen kitüntetendő.

Ez a bizonyítvány csak egy évig érvényes, további használat céljából tehát megújítandó.

Jegyzet:

1. Az ú. n. *köztisztviselői tandíjkedvezmény* tárgyában az egyetem Tanácsa, kapcsolatosan a VKM. 63.555/1924., 54.167/1925. és 91.861/1926. IV. sz. rendeletével az egységes kezelés érdekében kimondotta a következőket (lásd 2363/1927—28. etsz. határozatot):

„A VK. Miniszter Úr 91.861/1926. IV. sz. alatt kelt rendelete értelmében vagyontalan köztisztviselők gyermekei, akik tanulmányaikat szabályszerűen végzik, további intézkedésig a megállapított tandíjnak csak felét fizetik.

Köztisztviselőnek tekintendő az a közalkalmazott, aki az 1920. évi 6000. sz. M. E. rendeletben felsorolt tisztviselői kategóriák valamelyikébe tartozik és a kedvezményért folyamodó gyermeke után családi pótlékot élvez. Általában közszolgálati alkalmazottnak tekintendők: az állami, törvényhatósági, községi és egyházi tényleges, vagy nyugdíjas (özügyi nyugdíjas) alkalmazottak, ideértve a m. kir. honvédség, csendőrség, vármőrség és folyamőrség alkalmazottait is, végül az állami üzemek alkalmazottait.

A köztisztviselői jelleg igazolására szolgál az illető hivatali főnökének, vagy az illetményt számfejtő pénztárnak hivatalos igazolványa.

Tandíjkedvezmény csak köztisztviselő olyan gyermekét illeti, aki után szülője családi pótlékot élvez, azaz aki 24 életévét még be nem töltötte s olyan önálló keresettel nem bír, mely a családi pótlék élvezetét kizárja.

Igazolandó az illetékes helyhatóság bizonyítványával, mely egy évnél régebb keletű nem lehet, úgy az eltartásra köteles szülőknek, mint magának a kedvezményért folyamodó hallgatónak szegénysége.

Ha a tisztviselőnek maga s családja által kizárólagosan lakott családi háza, vagy kisebb, 5 kat. holdat meg nem haladó mezei ingatlana, vagy 1 hold kertje, vagy szőlője van, vagy ezek egyikének haszonélvezője, ez a körülmény nem akadályozza a mentesség megadásának.

Tanulmányait szabályszerűen végzi az a hallgató, aki a szabályszerű időben beiratkozik, tanulmányait — betegség, vagy más igazolt fontos akadályozó ok esetét kivéve — megszakítás nélkül folytatja, az előadásokat szorgalmasan látogatja, vizsgálatait kellő időben eredménnyel leteszi.

A kedvezmény elbírálása az előző félévi tanulmányi teljesítmények alapján történik.

A tisztviselői tandíjkedvezményért csupán a tanulmányi szabályzatban a tandíjmentességre előírt határidőben (tandíjmentességi szabályzat 6. §.) lehet folyamodni. Később beadott kérelmek érdemi tárgyalás nélkül visszaútasítandók.

Rendkívüli hallgató tisztviselői tandíjkedvezményt nem élvezhet. (Vesd össze a tanulmányi, fegyelmi és tandíjszabályzat 33. §.)

A köztisztviselők gyermekeit megillető kedvezmény megilleti a vagyontalan özvegyek és vagyontalan menekültek gyermekeit, úgyszintén a vagyontalan teljes árvákat és menekülteket is. Ezekre nézve a 4—8. pontbani feltételek megfelelően alkalmazandók.

Az özvegyi minőség, illetőleg teljes árvaság közhatósági bizonyítvánnyal igazolandó.

Menekültek csak az tekinthető, aki ebbeli mivoltát (mikor, honnan, mi okból menekült? jelenleg hol tartózkodik?), valamint azt, hogy a magyar állam területén valamely kereső állásban elhelyezkedni nem tudott, közhatóság (vagy valamely más, hitelt érdemlő tényező) által kiállított bizonyítvánnyal igazolni tudja.

Menekültek vagyontalansága mostani tartózkodási helyük illetékes hatóságának bizonyítványán kívül, elhagyott lakhelyükre nézve is — utóbira alkalmas és hitelt érdemlő módon — kimutatandó.

A tisztviselői tandíjkedvezményre jogosultak, ha a tandíjmentességre előírt feltételeknek megfelelnek, egész, vagy féltandíjmentességben is részesíthetők. Utóbbi esetben a köztisztviselői kedvezményes tandíj felét fizetik.

A tisztviselői tandíjkedvezmény engedélyezésére a karok, illetőleg a karok által kiküldött tandíjmentességi bizottságok illetékesek, melyek a tandíjmentességre vonatkozó szabályok szerint járnak el."

2. Újabb végrehajtási utasítás 2004/1929—30. etsz. Ugyancsak vesd össze 2170/1928—29. etsz.

3. Ha a köztisztviselőnek, apának és anyának együtt, lakbért is számítva havi 400 pengő fizetésnél több illetménye van, gyermekei tandíjkedvezményben e címen nem részesülhetnek, kivéve mégis ha az illető köztisztviselőnek háromnál több kiskorú gyermeke van, mely esetben havi 500 pengő fizetés irányadó.

4. Köztisztviselőgyermek azt a körülményt, hogy eltartója utána családi pótlékot élvez, a hivatalfőnök bizonyítványával (nyugdíjas a megfelelő kiutaló okirattal) igazolni tartozik. Ily igazolás nélkül a kérelem elutasítandó.

5. Az a hallgató, aki az előadások látogatásában tanúsított hanyagság miatt kari megrovásban részesül, valamint az, akinek szorgalma ellen a tanártestületnek kifogása van, köztisztviselői tandíjkedvezményben nem részesülhet.

6. A 8. §-ban említett vagyoni helyzet igazolását tanúsító bizonyítványban az azt kiállító közigazgatási hatósággal igazoltatni kell a kivetett adó alapjául szolgáló házbérlőjödelmet, illetőleg a földbirtok kataszteri tiszta jövedelmét.

7. A hadirokkantak és hadigondozottak tandíjmentessége ügyében lásd a m. kir. VK. Miniszter 19.568/1933. IV. sz. alatt kelt rende-

letét. Eszerint: „A hadirokeknek és más hadigondozottak ellátásáról szóló 1933. VII. t. c. 30. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendelem el: A törvény 17. §-a 4. bekezdésének a) pontja értelmében a hadiárva-járadéknak, illetőleg a nevelési pótléknak kimutatásához szükséges bizonyítványok és beíratási igazolványok díjmentesen adandók ki a hadiárva és hadigyámoltak részére.”

„A törvény 28. §-ának 1. bekezdése értelmében az egyetemeken és főiskolákon a felvételeknél hadiárva és hadigyámoltak egyenlő feltételek fennforgása esetében elsőbbséget élveznek, továbbá a 4. bekezdés értelmében az egyetemeken és főiskolákon a rendes hallgatók felvett hadiárvaikat és hadigyámoltakat teljes tandíjmentesség illeti meg. A tandíjmentesség szempontjából kötelező kollokviumok jeles eredményű letétele, továbbá az egyetemi bölcsészettudományi karokon, avagy más főiskolákon a tanárvizsgálati szabályzatokban meghatározott időben az előírt vizsgáknak sikeres letétele esetében.”

„A m. kir. honvédelmi Miniszter Úr 161.338/Hg. 1933. sz. átiratában foglaltakat tudomás végett közlöm, melyek szerint a tanulmányi kedvezményeket kérő hadigondozottak ezen minőségüket az 1933. évben a nyilvántartó hatóságok (községekben a jegyző, vagy körjegyző, városokban a polgármesteri hivatal, Budapest székesfővárosban a kerületi előjáróságok) által kiállított „Egyéni lap”-pal, vagy „Hadigondozási igazolvány”-nyal, az 1934. évtől pedig csakis „Hadigondozási igazolvány”-nyal, illetőleg ezek másolatával igazolhatják. Budapest, 1933. évi július hó 13.” (3859/1932—33. etsz.)

8. A VK. Miniszter Úr 7591/1935. eln. sz. alatt 1935. évi december hó 20-án kelt rendeletével elrendelte, hogy az 1933: VII. t. c. 28. §-ának negyedik bekezdése szerint az egyetemeken rendes hallgatóként felvett hadiárvaikat és hadigyámoltakat teljes tandíjmentesség illeti meg a tandíjmentesség szempontjából kötelező kollokviumoknak általában jeles eredményű letétele, továbbá az egyetemi, tanárvizsgálati szabályzatban meghatározott határidőben előírt vizsgáknak sikeres letétele esetében. (1472/1935—36. etsz.)

9. §. Tandíjmentesség elnyeréséért benyújtott folyamodványt a tudománykarok a tanév I. félévében szeptember hónap 8-ig, a tanév II. félévében január hónap 11-ig a református hittudományi — és a jog- és államtudományi karon január 16-ig intézik el.

A folyamodványokat az illető tudománykar rendes, vagy e célból összehívott rendkívüli ülésében, illetőleg a kar előzetes felhatalmazásával kiküldött bizottság intézi el.

Tandíjmentesség ügyében hozott kari határozat ellen jogorvoslatnak helye nincs. Ilyen irányú beadványt tehát a dékáni hivatalok nem fogadhatnak el.

10. §. A dékáni hivatalok a 9. §-ban jelzett határidőt követő napon a folyamodókat, a kérvények elintézéséről a kari

hirdető táblán értesítik, — a rectori hivatalnak s a quaesturának ugyanezen napon a kedvezményben részesített hallgatók kimutatását megküldik.

11. §. Ha a 6., 9. és 10. §-okban jelzett határidők utolsó napja vasárnapra, Gergely-naptár szerint ünnepnapra, vagy valamely nemzeti ünnepre esik, a kérvénybenyújtás és elintézés a legközelebbi köznapon teljesíthető.

12. §. A tandíj teljes összege a beíratkozáskor fizetendő, kivéve azokat, akik a 13. §. alapján tandíjrészletfizetési kedvezményben részesültek. (Ezzel a rendelkezéssel a tanulmányi, fegyelmi szabályzat megfelelő §-aiban foglaltak módosulnak.)

13. §. Tandíjrészletfizetési kedvezményt az illetékes tudománykar azoknak a hallgatóknak engedélyezhet, akik ezt az első félévben augusztus hó 31-éig, a második félévben pedig január hó 7-éig szabályszerűen felszerelt (szülők szegénysége szegénységi bizonyítvánnyal, köztisztviselők vagyontalansága vagyontalansági bizonyítvánnyal igazolandó) folyamodványban kérik.

A tandíjmentességért folyamodók részletfizetési kedvezmény engedélyezése iránti kérésüket tandíjmentességi folyamodványukban is előterjeszthetik.

Részletfizetési kedvezményt nem nyerhet az a hallgató, aki kollokviumot egyáltalában nem mutat fel, vagy aki egy-negyed, vagy tisztviselői féltandíj (25 pengő 50 fillér) fizetésére köteleztetett.

A részletfizetési kedvezményben részesült egész, három-negyed és fél tandíjfizetők csakis akkor íratkozhatnak be, ha tandíjuknak felét befizetik. Ellenben részletfizetési kedvezményt nem kért, vagy ebben a kedvezményben nem részesült hallgató, továbbá a tandíjelengedés folytán egy-negyed tandíj fizetésére kötelezett hallgató az egész félévi tandíjösszeget a quaestori hivatalban a mellékdíjakkal együtt minden halasztás nélkül befizetni köteles.

Az egyetem professzorai, magántanárai, szakelőadói és lektorai a leckekönyv féléveleji tanári aláírását csakis annál az egyetemi hallgatónál teljesítik, aki igazolja, hogy tandíját a quaestori hivatalban már befizette. Enélkül a leckekönyv megfelelő rovatába a hallgató jelentkezésének igazolásául csak a jelentkezés idejét — névaláírásuk nélkül — jegyzik be.

A részletfizetési kedvezményben részesült hallgatók a tandíj második felét az első félévben legkésőbb november hó 3-áig, a második félévben április hó 3-áig fizetik be. Aki eddig fizetési kötelezettségének eleget nem tesz, azt a hallgatót Rector az egyetem anyakönyvéből törölteti. A befizetett tandíjrészlet törlés esetén elvész s az senkinek vissza nem fizethető.

A tandíjmentességi Szabályzatot VK. Miniszter úr 20.677/1937. IV. sz. (3798/1936—37. elsz.) rendeletével a következő módosításokkal hagyta jóvá:

1. A Szabályzat 2. §-ában (83. lap) 25% helyett: 50%.

2. A 13. § második bekezdéseként (88. lap) új szöveg: „Ezeket a folyamodványokat is a Karok a 9. §-ban jelzett határidőig intézik el.”

3. A 13. § utolsó bekezdésében (88. lap) „április 3” helyett lesz: „március 3.”

II.

Különös feltételek.

A) Református hittudományi kar.

14. §. A kar félvévenként előre megállapítja és közzéteszi ama leckék sorozatát, amelyekből a tandíjmentességet, vagy egyéb jótéteményt élvező, avagy megnyerni kívánó hallgatók kollokválni kötelesek.

Aki a kijelölt leckékből a tanár által kitűzött határidőben, valamely félév végén nem kollokvált, az tandíjmentességben a következő félévben nem részesülhet.

15. §. Egész tandíjmentesség csak azoknak adományozható, akik színjeles kollokviumi eredményt mutatnak fel.

Az első félévre iratkozóknál egész tandíjmentesség sem kitűnő, sem jeles érettségi bizonyítvány alapján nem nyerhető el.

Háromnegyed tandíjmentességben az a kari hallgató részesülhet, akinek indexe általános jeles egy jóval. A második félévben a jeles érettségi bizonyítvánnyal rendelkezők is nyerhetnek ilyen kedvezményt, ha első félévi indexük a fenti feltételeknek megfelel.

Féltandíjmentességben részesíthető az olyan hallgató, akinek indexe általában jó, amelyben legfeljebb egy elégsége van.

Egynegyed tandíjmentességben részesül különösen méltánylandó esetben az a hallgató, akinek legfeljebb két elégsége van.

Aki a kollokviumköteles tárgyakból nem mutat fel megfelelő szorgalmi jegyet, vagy kevésbé szorgalmasnak minősítetik, minden tandíjkedvezményből kizáratik. Ugyanez a mérték alkalmazandó a szemináriumi munkánál mutatott szorgalomra is.

A másodévet végzett hallgatóknál a tandíjmentesség elbíráláshoz tekintetbe veendő az alapvizsgálat eredménye is, amelynek a tandíjmentességi fokozat elnyeréséhez egyezni kell az előírt kollokviumi eredménnyel. Ha eltérés mutatkozik, a kar mérlegelésétől függ, hogy az illető a kollokviumok eredménye alapján részesíthető-e esetleg kisebb fokú tandíjmentességben.

16. §. Nem részesíthető tandíjmentességben :

1. két féléven át az olyan hallgató, aki alapvizsgálata sikertelensége folytán a második évfolyam ismétlésére utasított ;

2. a következő félévben az olyan hallgató, aki az alapvizsgálaton akár csak egy tárgyból is javításra utasított ;

3. a következő félévben az olyan hallgató, aki a rendes határidőben javító kollokviumra utasított, ha az egynél több tantárgyból történt, vagy pedig ha visszautasított kollokviumát a tandíjmentességi kérvények elbírálásának napjáig nem sikerült legalább „jó”-ra javítani ;

4. valamint a mindenkor folyó félévben az a hallgató sem, aki pótkollokviumra utasított.

17. §. Tandíjmentességben a karon nyolcadik félévre beíratkozott hallgató is részesülhet, ha igazolni képes a szabályszerű kellekeket.

B) Jog- és államtudományi kar.

18. §. Tandíjmentességben — az első félévre íratkozó hallgatókon kívül, kikre a 4. §. rendelkezései irányadók — csak olyan folyamodó részesülhet, aki az előző félévben az előadások látogatásában minden felvett tantárgyból megfelelő szorgalmat tanúsított, ezenfelül a kötelező tárgyaknak legalább feléből és ha ezek száma négyenél nem több, legalább heti 10 órát kitevő óraszámú kollégiumból legalább jó eredménnyel kollokvált.

Magántanárnál tett kollokvium csak akkor számít, ha az illető tanár a tárgy előadásával külön meg volt bízva, vagy az illető félévben nyilvános rendes, vagy rendkívüli tanár hasonló kollégiumot nem tartott.

A kar a tandíjmentességek fokának megállapításánál, különösen a nagyobb fokú mentességek adományozásánál a kiállott kollokviumok számát, a hallgató érdeklődésének sokoldalúságát (más karbeli tárgyak, nyelvrák stb.) is tekintetbe veszi.

19. §. Az egész, vagy háromnegyed tandíj elengedhető, ha a folyamodó a kollokviumokat túlnyomóan jeles eredménnyel

nyel, alapvizsgálatát pedig szabályszerű időben legalább egyhangú képesítéssel tette le.

20. §. Kivételesen fél, vagy egynegyed mentességben lehet részesíteni azt is, aki alapvizsgálatát ugyancsak egyszerű (szótöbbséges) képesítéssel tette le, de az elbírálás alá eső félévben különösen nagy szorgalmat tanúsított, nagyszámú kollokviumokat s ezeken általában jó eredményt mutatott fel. Etekintetben a kar a korábbi félévekben tanúsított tanulmányi eredményekre is figyelemmel lehet.

21. §. Tandíjmentesség a nyolcadik félévre első ízben nem engedélyezhető.

22. §. A folyamodó, aki tanulmányait félbeszakította, annak folytatásakor, még ha a fenti feltételek fennforognak is, tandíjmentességben csak úgy részesíthető, ha a félbeszakítás méltánylást érdemlő ok alapján történt, melyet a folyamodó kérvényében előadni s igazolni köteles.

23. §. Tandíjmentesség az alapvizsgadíjak alól való mentességet csak abban az esetben adja meg, ha a jelölt a kedvezményes félév alatt is a tandíjmentességhez megkívánt szorgalmat és előmenetelt tanúsította. Efelől a dékán jogorvoslat kizárásával határoz.

C) Orvostudományi kar.

24. §. A tandíjmentesség elnyerésénél a félévvégi kollokviumok és az első orvosi szigorlat szolgálnak alapul. A kollokvium jelzésére: kitűnő, jeles, jó, elégséges és elégtelen használandó. Az a folyamodó, aki tanulmányait külföldi orvostudományi karon hallgatás, betegség, vagy egyéb méltánylandó körülmény miatt nem többre, mint két félévre megszakította, tandíjmentességben részesíthető, ha a félbeszakítás okát hitelt érdemlően igazolja. Ilyen esetben a legutóbbi félévben elért kollokviumi eredmények, valamint az előző félévekben tanúsított tanulmányi előmenetel alapján történik az elbírálás.

25. §. Az egész tandíjmentesség tanulmányi feltételei:

1. az első félévben nem adományozható;
2. a második félévben jeles érettségi bizonyítvány és kitűnő kollokvium a fő tárgyak (anatómia, fizika, kémia) közül legalább kettőből (úgy azonban, hogy az egyik az anatómia legyen);
3. a harmadik félévben második félévi kitűnő kollokvium az anatómiából és az első orvosi szigorlat első részének

(fizika, kémia) mindkét tárgyból kitűnő, vagy legalább az egyik tárgyból kitűnő, a másiktól jó jelzésű szigorlat;

4. a negyedik félévben legalább általános jó jelzésű fizika-kémia szigorlat és két főtárgyból (anatómia és élettan) kitűnő kollokvium;

5. az ötödik félévben legalább olyan jó jelzésű első orvosi szigorlat, mely elégségest nem tartalmaz;

6. a hatodik, hetedik, nyolcadik, kilencedik és tizedik félévben legalább olyan elégséges jelzésű első orvosi szigorlat, mely két elégségesnél többet nem tartalmaz és három szigorlati főtárgyból (fül-, orr-, gégegyógyászat is számít) kitűnő kollokvium.

26. §. A háromnegyed tandíjmentesség tanulmányi feltételei:

1. az első félévben érettségi bizonyítvány alapján nem adományozható;

2. a második félévben jeles érettségi bizonyítvány és jeles kollokvium a főtárgyak (anatómia, fizika, kémia) közül kettőből (úgy azonban, hogy az egyik anatómia legyen);

3. a harmadik félévben második félévi jeles kollokvium az anatómiából és az első szigorlat első részének (fizika, kémia) mindkét tárgyból legalább jó jelzésű szigorlat;

4. a negyedik félévben jó jelzésű fizika-kémia szigorlat és két főtárgyból (anatómia, élettan) jeles kollokvium;

5. az ötödik félévben legalább olyan jó jelzésű első orvosi szigorlat, amely egy elégségesnél többet nem tartalmaz;

6. a hatodik, hetedik, nyolcadik, kilencedik és tizedik félévben legalább olyan elégséges jelzésű első orvosi szigorlat, mely két elégségesnél többet nem tartalmaz és három szigorlati főtárgyból (fül-, orr-, gégegyógyászat is számít) jeles kollokvium.

27. §. A féltandíjmentesség tanulmányi feltételei:

1. az első félévben jeles érettségi bizonyítvány;

2. a második félévben a főtárgyak (fizika, kémia, anatómia) közül kettőből (úgy azonban, hogy az egyik anatómia legyen) kollokvium, az egyikből jeles, a másiktól jó eredménnyel;

3. a harmadik félévben második félévi jó kollokvium az anatómiából és az első szigorlat I. részének (fizika, kémia) mindkét tárgyból jó, vagy az egyik tárgyból kitűnő és a másiktól elégséges jelzésű szigorlat;

4. a negyedik félévben sikeresen letett fizika-kémia szigorlat és két főtárgy (anatómia és élettan) közül az egyikből jeles, a másiktól jó kollokvium;

5. az ötödik félévben legalább olyan elégséges jelzésű első orvosi szigorlat, mely két elégségesnél többet nem tartalmaz;

6. a hatodik, hetedik, nyolcadik, kilencedik és tizedik félévben sikeresen letett első orvosi szigorlat és három szigorlati főtárgy (fül-, orr-, gégegyógyászat is számít) közül az egyikből jeles, a másik kettőből jó kollokvium.

28. §. A negyedtanulmányi feltételei:

1. az első félévben olyan jó érettségi bizonyítvány, amelyben több a jeles, mint a jó.

2. a második félévben a főtárgyak (anatómia, fizika, kémia) közül kettőből (úgy azonban, hogy az egyik anatómia legyen) jó kollokvium;

3. a harmadik félévben az első szigorlat I. részének (fizika-kémia) egyik tárgyából jó, a másiktól elégséges jelzésű szigorlat;

4. a negyedik félévben sikeresen letett fizika-kémia szigorlat és két főtárgyból (anatómia és élettan) jó kollokvium;

5. az ötödik félévben legalább olyan elégséges jelzésű első orvosi szigorlat, amely három elégségesnél többet nem tartalmaz;

6. a hatodik, hetedik, nyolcadik, kilencedik és tizedik félévben sikeresen letett első orvosi szigorlat és három szigorlati főtárgyból (fül-, orr-, gégegyógyászat is számít) jó kollokvium.

D) Bölcsészettudományi kar.

29. §. Tandíjmentesség elnyerése iránt benyújtott kérvényekhez a 7. és 8. §-ban említetteken kívül a következő mellékletek csatolandók:

a) a II.—VIII. félévre iratkozóknál a tanárképzőintézeti jelentkezőkönyv, illetőleg ennek hiteles másolata;

b) V. féléveseknél és haladottabbnál középiskolai tanári alapvizsgálati bizonyítvány. Azok a bölcsészettanhallgatók, akik nem tagjai a tanárképzőintézetnek, az a) alatt említett tanárképzőintézeti jelentkezőkönyv benyújtása alól fel vannak mentve. (L. 36. §-t.)

30. §. Az első félévre iratkozókon kívül, — kikre a 4. §. irányadó, — a további félévekben csak az kaphat tandíjmentességet, aki szaktárgyaiból legalább heti 12 órából kitűnő, dícséretes, vagy jó eredménnyel kollokvált.

Kivétel e rendelkezés alól az V. félév. (Lásd 35. §-t.)

31. §. Szaktárgyaknak tekintetnek :

a) az a két, esetleg három tárgy, melyekből a jelölt középiskolai tanári oklevelet óhajt nyerni, amelyek tanárképző-intézeti jelentkező-könyvében ilyenként szerepelnek (szoros értelemben vett szaktárgyak);

b) azok a tárgyak, amelyekből a jelöltnek szoros értelemben vett szaktárgyain kívül a tanári alap-, szak- és pedagógiai vizsgálaton vizsgáznia kell, tehát pl. az első négy félév alatt nem magyar szakosoknál is a magyar irodalom, magyar történet, az egész tanulmányi idő alatt a filozófia és a pedagógia ;

c) mindazok a tárgyak, melyek a bölcsészettudományi szigorlati szabályzat szerint a jelöltnek szoros értelemben vett szaktárgyai egyikével, vagy másikával csoportosíthatók. A szoros értelemben vett szaktárgyak mindegyikéből kell kollokviumnak lenni.

32. §. A megkövetelt heti 12 órába 4 órai gyakorlat be-számíttatik.

33. §. Csak a nyilvános rendes és a nyilvános rendkívüli tanárok, vagy helyetteseik és a kári szakelőadók kollégiumai számíttatnak be. A címzetes nyilvános rendes, címzetes nyilvános rendkívüli és magántanároknál, továbbá a lektoroknál szerzett kollokviumok a tandíjmentesség szempontjából nem vételnek figyelembe.

34. §. Ötödféléves, vagy haladottabb hallgatók csak az esetben kapnak tandíjmentességet, ha az alapvizsgálatot megfelelő eredménnyel tették le. (L. a 35. §-t.) Aki az alapvizsgálatot az ötödik félév kezdete előtt elmulasztja letenni, mindaddig nem részesíthető tandíjmentességben, míg vizsgálati kötelezettségének eleget nem tett. Ez a rendelkezés nem vonatkozik azokra a bölcsészettanhallgatókra, aki nem tagjai a tanárképzőintézetnek. (L. a 36. §-t.)

35. §. Az ötödik félévben kollokviumok nélkül is lehet engedélyezni tandíjmentességet, ha a hallgató alapvizsgálatán átlagban legalább jó eredménnyel vizsgázott. A későbbi félévekben az alapvizsgálat most említett eredménnyel való letételén felül megfelelő kollokvium is megkívántatik.

Az alapvizsgálat letétele után kezdődő harmadik félévtől kezdve viszont olyanok is nyerhetnek legfeljebb egynegyed tandíjkedvezményt, akik elégségesen alapvizsgáztak ugyan, de az ötödik és hatodik félévben legalább 12 órai kitűnő-dícséretes kollokviumot tudnak felmutatni.

36. §. Azokra a bölcsészettanhallgatókra, akik nem tagjai a tanárképző intézetnek, tanulmányi szempontból csupán a 30. §. rendelkezése irányadó.

37. §. Orvosi bizonyítvánnyal igazolt hosszabb betegség folytán történt tanulmánymegszakítás után folyamodó kérése a megelőző félévek eredménye alapján bírálható el.

Elfogadta a debreceni m. kir. Tisza István-Tudományegyetem Tanácsa 1937. évi március hó 19-én, VI. rendkívüli ülésén.

Edip	Mort	
I 167P	224	telpes sandijpit.
II 135P.	160P.	$\frac{1}{4}$ fm.
III 104 P. (tr)	112 P.	$\frac{1}{2}$ "
IV 72.50 ($\frac{1}{2}$ tr.)	64. P.	$\frac{3}{4}$ "
V 4i.	32 P.	telpes sandijmies.

208

